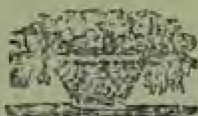
ରତ୍ନପେଟିକା ।

ଦେବୀଗୀତା, ପାଣ୍ଡବଗୀତା, ଗଙ୍ଗାସ୍ତୁତି,
ଏକାଦଶୀ ଚିନ୍ତର ଓ ଦୁତିପଦ୍ଧତି ପ୍ରଭୃତି ଏକତ୍ର
ସନ୍ନିବେଶିତ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ।

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ।

EDWARD PRESS,
CUTTACK.
1904.

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।

ଗୋପୀଗୀତା ।

ୟତି ତେଽଧିକଂ ଜନ୍ମନାବ୍ରଜଃଶ୍ରୟତ ଇନ୍ଦିରାଶଶ୍ୱଦତ୍ର ହି ।
ତ ଦୃଶ୍ୟତାଂ ଦିକ୍ଷୁ ତାବକାସ୍ତ୍ୱୟି ଧୃତାସବସ୍ତ୍ୱାଂ ବିଚିନ୍ୱତେ ॥
ଦାଶୟେ, ସାଧୁଜାତସତ୍ସରସିଜୋଦର ଶ୍ରୀମୁଷାଦୃଶା ।
ନାଥ ତେ ଶୁଳ୍କ ଦାସିକାବରଦନିଘ୍ନତୋ ନେହ କିଂ ବଧଃ ।
ଲାପ୍ୟୟାଦ୍ୱ୍ୟାଳରାକ୍ଷସାଦ୍ୱର୍ଷମାରୁତାଦ୍ୱୈଦ୍ୟୁତାନଳାତ୍ ।
ମୟାତ୍ମଜା ଦ୍ ବିଶ୍ୱତୋଭୟାତ୍ ଋଷଭତେ ବୟଂ ରକ୍ଷିତାମୁହୁଃ ॥
 ଗୋପିକାନନ୍ଦନୋ ଭବାନଖିଳ ଦେହିନାମନ୍ତରାତ୍ମଦୃକ୍ ।
ସାର୍ଥିତୋ ବିଶ୍ୱଗୁପ୍ତୟେ ସଖଉଦେୟିବାନ୍ ସାତ୍ୱତାଂକୁଳେ ॥
ତାଽଭୟଂ ବୃଷ୍ଣିଧୁର୍ଯ୍ୟତେ ଚରଣମୀୟୁଷାଂ ସଂସୃତେର୍ଭୟାତ୍ ।
ରୋରୁହଂ କାନ୍ତକାମଦଂ ଶିରସିଧେହିନଃ ଶ୍ରୀକରଗ୍ରହଂ ॥
ନାର୍ତ୍ତିହନ୍ବୀରଯୋଷିତାଂ ନିଜଜନସ୍ମୟଧ୍ୱଂସନସ୍ମିତ ।
ଖେ ଭବତ୍କିଙ୍କରୀଃ ସ୍ମନୋଜଳରୁହାନନଂ ଚାରୁଦର୍ଶୟ ॥
ଦେହିନାଂ ପାପକର୍ଷଣଂ ତୃଣଚରାନୁଗଂ ଶ୍ରୀନିକେତନଂ ।
ଣାର୍ପିତଂ ତେ ପଦାମ୍ବୁଜଂ କୃଣୁକୁଚେଷୁ ନ କୃନ୍ଧିହୃଚ୍ଛୟଂ ॥
ୟାଗିରାବଲ୍ଗୁ ବାକ୍ୟୟା ବୁଧମନୋଜ୍ଞୟା ପୁଷ୍କରେକ୍ଷଣ ।
ରୀରିମାବୀରମୁହ୍ୟତୀରଧରସୀଧୁନାପ୍ୟାୟୟସ୍ୱନଃ ॥
କଥାମୃତଂ ତପ୍ତଜୀବନଂ କବିଭିରୀଡିତଂ କଲ୍ମଷାପହଂ ।
ମଙ୍ଗଳଂ ଶ୍ରୀମଦାତତଂ ଭୁବି ଗୃଣନ୍ତି ଯେ ଭୂରିଦାଜନାଃ ॥
ତଂ ପ୍ରିୟ ପ୍ରେମବୀକ୍ଷଣଂ ବିହରଣଂ ଚ ତେ ଧ୍ୟାନମଙ୍ଗଳଂ ।
ସମ୍ବିଦୋ ଯା ହୃଦିସ୍ପୃଶଃ କୁହକନୋମନଃ କ୍ଷୋଭୟନ୍ତିହି ॥
ଯଦ୍‌ବ୍ରଜାଚ୍ଚାରୟନ୍ପଶୂନ୍ନଳିନ ସୁନ୍ଦରଂ ନାଥ ତେ ପଦଂ ।
ଣାଙ୍କୁରୈସ୍ସୀଦତୀତିନଃ କଳିଳତାଂ ମନଃ କାନ୍ତଗଚ୍ଛତି ।

ଦିନପରିକ୍ଷୟେ ନୀଳକୁନ୍ତଳୈର୍ବନରୁହାନନଂ ବିଭ୍ରଦାବୃତଂ ।
ଘନରଜସ୍ୱଲଂ ଦର୍ଶୟନ୍ମୁହୁର୍ମନସି ନଃ ସ୍ମରଂ ବୀର ଯଚ୍ଛସି ।
ପ୍ରଣତକାମଦଂ ପଦ୍ମଜାର୍ଚ୍ଚିତଂ ଧରଣୀମଣ୍ଡନଂ ଧ୍ୟେୟମାପଦି ।
ଚରଣପଙ୍କଜଂ ଶନ୍ତମଂ ଚ ତେ ରମଣ ନଃ ସ୍ତନେଷ୍ୱର୍ପୟାଧିହନ୍
ସୁରତବର୍ଦ୍ଧନଂ ଶୋକନାଶନଂ ସ୍ୱରିତବେଣୁନା ସୁଷ୍ଠୁଚୁମ୍ବିତଂ
ଇତରରାଗବିସ୍ମାରଣଂ ନୃଣାଂ ବିତରବୀର ନସ୍ତେଽଧରାମୃତଂ
ଅଟତି ଯଦ୍ଭବାନହ୍ନି କାନନଂ ତ୍ରୁଟିର୍ଯୁଗାୟତେ ତ୍ୱାମପଶ୍ୟତାଂ
କୁଟିଳକୁନ୍ତଳଂ ଶ୍ରୀମୁଖଂ ଚ ତେ ଜଡଉଦୀକ୍ଷତାଂ ପକ୍ଷ୍ମକୃଦ୍ଦୃଶାଂ ।
ପତିସୁତାନ୍ୱୟ ଭ୍ରାତୃବାନ୍ଧବା ନତିବିଲଂଘ୍ୟତେ ଽନ୍ତ୍ୟଚ୍ୟୁତାଗତାଃ
ଗତିବିଦସ୍ତବୋଦ୍ଗୀତ ମୋହିତାଃ କିତବଯୋଷିତଃ କସ୍ତ୍ୟଜେନ୍ନିଶି
ରହସି ସଂବିଦଂ ହୃଚ୍ଛୟୋଦୟଂ ପ୍ରହସିତାନନଂ ପ୍ରେମବୀକ୍ଷଣଂ
ବୃହଦୁରଃ ଶ୍ରିୟୋ ବୀକ୍ଷ୍ୟ ଧାମତେ ମୁହୁରତିସ୍ପୃହା ମୁହ୍ୟତେ
ବ୍ରଜବନୌକସାଂ ବ୍ୟକ୍ତିରଙ୍ଗତେ ବୃଜିନହନ୍ତ୍ର୍ୟଲଂ ବିଶ୍ୱମଙ୍ଗଳ
ତ୍ୟଜ ମନାକ୍ଚ ନସ୍ତ୍ୱତ୍ସ୍ପୃହାତ୍ମନାଂ ସ୍ୱଜନହୃଦ୍ରୁଜାଂ ଯନ୍ନିଷୂଦନଂ ।

ଯତ୍ତେ ସୁଜାତଚରଣାମ୍ବୁରୁହଂ ସ୍ତନେଷୁ,
ଭୀତାଃ ଶନୈଃ ପ୍ରିୟ ଦଧୀମହି କର୍କଶେଷୁ ।
ତେନାଟବୀମଟସି ତଦ୍ବ୍ୟଥତେ ନ କିଂ ସ୍ୱିତ୍
କୂର୍ପାଦିଭିର୍ଭ୍ରମତି ଧୀର୍ଭବଦାୟୁଷାଂ ନଃ ॥

ଇତି ଗୋପ୍ୟଃ ପ୍ରଗାୟନ୍ତ୍ୟଃ ପ୍ରଲପନ୍ତ୍ୟଶ୍ଚ ଚିତ୍ରଧା ॥
ରୁରୁଦୁଃ ସୁସ୍ୱରଂ ରାଜନ୍ କୃଷ୍ଣଦର୍ଶନ ଲାଲସାଃ ।
ତଂ ବିଲୋକ୍ୟାଗତଂ ପ୍ରେଷ୍ଠଂ ପ୍ରୀତ୍ୟୁତ୍ଫୁଲ୍ଲ ଦୃଶୋଽବଳା
ଉତ୍ତସ୍ଥୁର୍ଯୁଗପତ୍ସର୍ବାସ୍ତନ୍ୱଃ ପ୍ରାଣମିବାଗତଂ ।

ଇତି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତେ ମହାପୁରାଣେ ଦଶମସ୍କନ୍ଧେ ଗୋପୀଗୀତ
କୃଷ୍ଣସ୍ତୁତି ନାମ ଏକତ୍ରିଂଶୋଽଧ୍ୟାୟଃ । ୦ ।

ପାଣ୍ଡବଗୀତା ।

ପାଣ୍ଡବ ଉବାଚ ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ନାରଦ ପରାଶର ପୁଣ୍ଡରୀକ
ବ୍ୟାସାମ୍ବରୀଷ ଶୁକ ଶୌନକ ଭୀଷ୍ମ ଦାଲ୍ଭ୍ୟାନ୍ ।
ରୁକ୍ମାଙ୍ଗଦାର୍ଜ୍ଜୁନ ବଶିଷ୍ଠ ବିଭୀଷଣାଦୀନ୍
ପୁଣ୍ୟାନିମାନ୍ ପରମଭାଗବତାନ୍ ସ୍ମରାମି । ୧ ।

ଲୋମହର୍ଷଣ ଉବାଚ ।

ଧର୍ମୋ ବିବର୍ଦ୍ଧତି ଯୁଧିଷ୍ଠିର କୀର୍ତ୍ତନେନ
ପାପଂ ପ୍ରଣଶ୍ୟତି ବୃକୋଦରକୀର୍ତ୍ତନେନ ।
ଶତ୍ରୁର୍ବିନଶ୍ୟତି ଧନଞ୍ଜୟକୀର୍ତ୍ତନେନ
ମାଦ୍ରୀସୁତୌ କଥୟତାଂ ନ ଭବନ୍ତି ରୋଗାଃ । ୨ ।

ବ୍ରହ୍ମୋବାଚ ।

ଯେ ମାନବା ବିଗତରାଗପରାବରଜ୍ଞା
ନାରାୟଣଂ ସୁରଗୁରୁଂ ସତତଂ ସ୍ମରନ୍ତି ।
ଧ୍ୟାନେନ ତେନ ହତକିଲ୍ବିଷଚେତନାସ୍ତେ
ମାତୁଃ ପୟୋଧରରସଂ ନ ପୁନଃ ପିବନ୍ତି । ୩ ।

ଇନ୍ଦ୍ର ଉବାଚ ।

ନାରାୟଣୋ ନାମ ନରୋ ନରାଣାଂ
ପ୍ରସିଦ୍ଧଚୌରଃ କଥିତଃ ପୃଥିବ୍ୟାଂ ।

ଅନେକଜନ୍ମାର୍ଜିତପାପସଞ୍ଚୟଂ
ହରତ୍ୟଶେଷଂ ସ୍ମରତାଂ ସଦୈବ । ୪ ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଉବାଚ ।

ମେଘଶ୍ୟାମଂ ପୀତକୌଶେୟବାସଂ
ଶ୍ରୀବତ୍ସାଙ୍କଂ କୌସ୍ତୁଭୋଦ୍ଭାସିତାଙ୍ଗଂ ।
ପୁଣ୍ୟୋପେତଂ ପୁଣ୍ଡରୀକାୟତାକ୍ଷଂ
ବିଷ୍ଣୁଂ ବନ୍ଦେ ସର୍ବଲୋକୈକନାଥଂ । ୫ ।

ଭୀମସେନ ଉବାଚ ।

ଜଲୌଘମଗ୍ନା ସଚରାଚରାଧରା
ବିଷାଣକୋଟ୍ୟାଖିଳବିଶ୍ୱମୂର୍ତ୍ତିନା ।
ସମୁଦ୍ଧୃତା ଯେନ ବରାହରୂପିଣା
ସମେସ୍ୱୟମ୍ଭୂର୍ଭଗବାନ୍ ପ୍ରସୀଦତାଂ । ୬ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉବାଚ ।

ଅଚିନ୍ତ୍ୟମବ୍ୟକ୍ତମନନ୍ତମବ୍ୟୟଂ
ବିଭୁଂ ପ୍ରଭୁଂ ଭାବିତବିଶ୍ୱଭାବନଂ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟବିସ୍ତାରବିଚାରକାରକଂ
ହରିଂ ପ୍ରପନ୍ନୋଽସ୍ମି ଗତିଂ ମହାତ୍ମନାଂ । ୭ ।

ନକୁଳ ଉବାଚ ।

ଯଦି ଗମନମଧସ୍ତାତ୍କାଳପାଶାନୁବନ୍ଧୋ
ଯଦିଚ କୁଳବିହୀନେ ଜାୟତେ ପକ୍ଷିକୀଟେ ।
କୃମିଶତମପି ଗତ୍ୱା ଜାୟତେ ଚାନ୍ତରାତ୍ମା
ମମ ଭବତୁ ହୃଦିସ୍ଥେ କେଶବେ ଭକ୍ତିରେକା । ୮ ।

ସହଦେବ ଉବାଚ ।

ତସ୍ୟ ଯଜ୍ଞବରାହସ୍ୟ ବିଷ୍ଣୋରତୁଲତେଜସଃ ।
ପ୍ରଣାମଂ ଯେ ପ୍ରକୁର୍ବନ୍ତି ତେଷାମପି ନମୋନମଃ । ୯ ।

ଭୃଗୁରୁବାଚ ।

ସ୍ୱକର୍ମଫଳନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟାଂ ଯାଂ ଯାଂ ଯୋନିଂ ବ୍ରଜାମ୍ୟହଂ ।
ତସ୍ୟାଂ ତସ୍ୟାଂ ହୃଷୀକେଶ ତ୍ୱୟି ଭକ୍ତି ର୍ଦୃଢ଼ାସ୍ତୁ ମେ । ୧୦ ।

ମାଦ୍ର୍ୟୁବାଚ ।

କୃଷ୍ଣେରତାଃ କୃଷ୍ଣମନୁସ୍ମରନ୍ତି
ରାତ୍ରୌ ଚ କୃଷ୍ଣଂ ପୁନରୁତ୍ଥିତା ଯେ ।
ତେ ଭିନ୍ନଦେହାଃ ପ୍ରବିଶନ୍ତି କୃଷ୍ଣଂ
ହବିର୍ଯଥାମନ୍ତ୍ରହୁତଂ ହୁତାଶେ । ୧୧ ।

ଦ୍ରୁପଦ ଉବାଚ ।

କୀଟେଷୁ ପକ୍ଷିଷୁ ମୃଗେଷୁ ସରୀସୃପେଷୁ
ରକ୍ଷଃ ପିଶାଚମନୁଜେଷ୍ୱପି ଯତ୍ର ଯତ୍ର ।
ଜାତସ୍ୟ ମେ ଭବତୁ କେଶବ ତ୍ୱତ୍ପ୍ରସାଦାତ୍
ତ୍ୱୟ୍ୟେବ ଭକ୍ତିରଚଳାଽବ୍ୟଭିଚାରିଣୀ ଚ । ୧୨ ।

ସୁଭଦ୍ରୋବାଚ ।

ଏକୋଽପି କୃଷ୍ଣସ୍ୟ କୃତଃ ପ୍ରଣାମୋ
ଦଶାଶ୍ୱମେଧାବଭୃଥେନ ତୁଲ୍ୟଃ ।
ଦଶାଶ୍ୱମେଧୀ ପୁନରେତି ଜନ୍ମ
କୃଷ୍ଣପ୍ରଣାମୀ ନ ପୁନର୍ଭବାୟ । ୧୩ ।

ଅଭିମନ୍ୟୁରୁବାଚ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ହରେ ମୁରାରେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ମୁକୁନ୍ଦ କୃଷ୍ଣ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥାଙ୍ଗପାଣେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ନମୋ ନମସ୍ତେ ।୧୪।

ଧୃଷ୍ଟଦ୍ୟୁମ୍ନ ଉବାଚ ।

ଶ୍ରୀରାମ ନାରାୟଣ ବାସୁଦେବ
ଗୋବନ୍ଦ ବୈକୁଣ୍ଠ ମୁକୁନ୍ଦ କୃଷ୍ଣ ।
ଶ୍ରୀକେଶବାନନ୍ତ ନୃସିଂହ ବିଷ୍ଣୋ
ମାଂତ୍ରାହି ସଂସାର ଭୁଜଙ୍ଗଦଷ୍ଟଂ । ୧୫ ।

ସାତ୍ୟକିରୁବାଚ ।

ଅପ୍ରମେୟ ହରେ ବିଷ୍ଣୋ କୃଷ୍ଣ ଦାମୋଦରାଚ୍ୟୁତ ।
ଗୋବିନ୍ଦାନନ୍ତ ସର୍ବେଶ ବାସୁଦେବ ନମୋଽସ୍ତୁତେ । ୧୬ ।

ଉଦ୍ଧବ ଉବାଚ ।

ବାସୁଦେବଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଯୋଽନ୍ୟଦେବମୁପାସତେ ।
ତୃଷିତୋ ଜାହ୍ନବୀତୀରେ କୂପଂ ଖନତି ଦୁର୍ମତିଃ । ୧୭ ।

ଧୌମ୍ୟ ଉବାଚ ।

ଅପାଂ ସମୀପେ ଶୟନାସନସ୍ଥଂ
ଦିବା ଚ ରାତ୍ରୌ ଚ ଯଥାଧିଗଚ୍ଛତାଂ ।
ଯଦସ୍ତି କିଂଚିତ୍ସୁକୃତଂ କୃତଂ ମୟା
ଜନାର୍ଦ୍ଦନସ୍ତେନ କୃତେନ ତୁଷ୍ୟତୁ । ୧୮ ।

ସଞ୍ଜୟ ଉବାଚ ।

ଆର୍ତ୍ତା ବିଷର୍ଣ୍ଣାଃ ଶିଥିଳାଶ୍ଚ ଭୀତା
ଘୋରେଷୁ ବ୍ୟାଧିଷୁ ବର୍ତ୍ତମାନାଃ ।
ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତ୍ୟ ନାରାୟଣଶବ୍ଦମାତ୍ରଂ
ବିମୁକ୍ତ ଦୁଃଖାଃ ସୁଖିନୋ ଭବନ୍ତି । ୧୯ ।

ଅକ୍ରୂର ଉବାଚ ।

ଅହମସ୍ମି ନାରାୟଣଦାସଦାସୌ
ଦାସସ୍ୟ ଦାସସ୍ୟ ଚ ଦାସଦାସଃ ।

ଅନ୍ୟେଭ୍ୟଈଦୃଶା ଜଗତୋ ନରାଣାଂ
ତସ୍ମାଦହଂ ଗ୍ନନ୍ୟତରୋଽସ୍ମି ଲୋକେ । ୧୦ ।

ବିଦୁର ଉବାଚ ।

ବାସୁଦେବସ୍ୟ ଯେ ଭକ୍ତାଃ ଶାନ୍ତାସ୍ତଦ୍ଗତମାନସାଃ ।
ତେଷାଂ ଦାସସ୍ୟ ଦାସୋଽହଂ ଭବେଜ୍ଜନ୍ମନ ଜନ୍ମନ । ୧୧ ।

ଭୀଷ୍ମ ଉବାଚ ।

ବିପଦ୍ଗତେଷୁ କାଳେଷୁ ପରିକ୍ଷୀଣେଷୁ ବନ୍ଧୁଷୁ ।
ତ୍ରାହି ମାଂ କୃପୟା କୃଷ୍ଣ ଶରଣାଗତବତ୍ସଳ । ୧୨ ।

ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ଉବାଚ ।

ଯେ ଯେ ହତାଶ୍ଚକ୍ରଧରେଣ ରାଜନ୍
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟନାଥେନ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେନ ।
ତେ ତେ ଗତା ବିଷ୍ଣୁପୁରୀଂ ପ୍ରୟାତାଃ
କ୍ରୋଧୋଽପି ଦେବସ୍ୟ ବରେଣ ତୁଲ୍ୟଃ । ୧୩ ।

କୃପାଚାର୍ଯ୍ୟ ଉବାଚ ।

ମଜ୍ଜନ୍ମନଃ ଫଳମିଦଂ ମଧୁକୈଟଭାରେ
ମତ୍ପ୍ରାର୍ଥନୀୟ ମଦନୁଗ୍ରହ ଏଷ ଏବ ।
ତ୍ୱଦ୍ଭୃତ୍ୟଭୃତ୍ୟ ପରିଚାରକଭୃତ୍ୟଭୃତ୍ୟ
ଭୃତ୍ୟସ୍ୟ ଭୃତ୍ୟ ଇତି ମାଂ ସ୍ମର ଲୋକନାଥ । ୧୪ ।

ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମୋବାଚ ।

ଗୋବିନ୍ଦ କେଶବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ବାସୁଦେବ
ବିଶ୍ୱେଶ ବିଶ୍ୱ ମଧୁସୂଦନ ବିଶ୍ୱନାଥ ।
ଶ୍ରୀପଦ୍ମନାଭ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପୁଷ୍କରାକ୍ଷ
ନାରାୟଣାଚ୍ୟୁତ ନୃସିଂହ ନମୋ ନମସ୍ତେ । ୧୫ ।

କର୍ଣ୍ଣ ଉବାଚ ।

ନାନ୍ୟଂ ବଦାମି ନ ଶୃଣୋମି ନ ଚିନ୍ତୟାମି
ନାନ୍ୟଂ ସ୍ମରାମି ନ ଭଜାମି ନ ଚାଶ୍ରୟାମି ।
ଭକ୍ତ୍ୟା ତ୍ୱଦୀୟ ଚରଣାମ୍ବୁଜମାଦରେଣ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀନିବାସ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦେହି ଦାସ୍ୟଂ । ୨୭ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଉବାଚ ।

ନମୋ ନମଃ କାରଣବାମନାୟ ନାରାୟଣାୟାମିତବିକ୍ରମାୟ ।
ଶ୍ରୀଶାର୍ଙ୍ଗଚକ୍ରାସିଗଦାଧରାୟ ନମୋଽସ୍ତୁ ତସ୍ମୈ ପୁରୁଷୋତ୍ତମାୟ ॥

ଗାନ୍ଧାର୍ଯ୍ୟୁବାଚ ।

ତ୍ୱମେବ ମାତା ଚ ପିତା ତ୍ୱମେବ ତ୍ୱମେବ ବନ୍ଧୁଶ୍ଚ ସଖା ତ୍ୱମେବ ।
ତ୍ୱମେବ ବିଦ୍ୟା ଦ୍ରବିଣଂ ତ୍ୱମେବ ତ୍ୱମେବ ସର୍ବଂ ମମ ଦେବଦେବ ॥

ଦ୍ରୌପଦ୍ୟୁବାଚ ।

ଯଜ୍ଞେଶାଚ୍ୟୁତ ଗୋବିନ୍ଦ ମାଧବାନନ୍ତ କେଶବ ।
କୃଷ୍ଣ ବିଷ୍ଣୋ ହୃଷୀକେଶ ବାସୁଦେବ ନମୋସ୍ତୁତେ । ୨୯ ।

ଜୟଦ୍ରଥ ଉବାଚ ।

ନମଃ କୃଷ୍ଣାୟ ଦେବାୟ ବ୍ରହ୍ମଣେଽନନ୍ତମୂର୍ତ୍ତୟେ ।
ଯୋଗେଶ୍ୱରାୟ ଯୋଗାୟ ତ୍ୱାମହଂ ଶରଣଂଗତଃ । ୩୦ ।

ବିକର୍ଣ୍ଣ ଉବାଚ ।

କୃଷ୍ଣାୟ ବାସୁଦେବାୟ ଦେବକୀନନ୍ଦନାୟ ଚ ।
ନନ୍ଦଗୋପକୁମାରାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋନମଃ । ୩୧ ।

ସୋମଦତ୍ତ ଉବାଚ ।

ନମଃ ପରମକଲ୍ୟାଣ ନମସ୍ତେ ବିଶ୍ୱଭାବନ ।
ବାସୁଦେବାୟ ଶାନ୍ତାୟ ଯଦୂନାଂପତୟେ ନମଃ । ୩୨ ।

ବଶିଷ୍ଠ ଉବାଚ ।

ନମୋ ବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟଦେବାୟ ଗୋବ୍ରାହ୍ମଣହିତାୟ ଚ ।
ଜଗଦ୍ଧିତାୟ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋନମଃ । ୩୩ ।

ଶଲ୍ୟ ଉବାଚ ।

ଅତସୀପୁଷ୍ପସଂକାଶଂ ପୀତବାସସମଚ୍ୟୁତଂ ।
ଯେ ନମସ୍ୟନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦଂ ନ ତେଷାଂ ବିଦ୍ୟତେ ଭୟଂ ।୩୪।

ବଳଭଦ୍ର ଉବାଚ ।

କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ କୃପାଳୁସ୍ତ୍ୱମଗତୀନାଂ ଗତିର୍ଭବ ।
ସଂସାରାର୍ଣ୍ଣବମଗ୍ନାନାଂ ପ୍ରସୀଦ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ । ୩୫ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉବାଚ ।

କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣେତି କୃଷ୍ଣେତି ଯୋମାଂ ସ୍ମରତି ନିତ୍ୟଶଃ ।
ଜଳଂ ଭିତ୍ୱା ଯଥା ପଦ୍ମଂ ନରକାଦୁଦ୍ଧରାମ୍ୟହଂ । ୩୬ ।
ସତ୍ୟଂ ବ୍ରବୀମି ମନୁଜାଃ ସ୍ୱୟମୂର୍ଦ୍ଧବାହୁ
ର୍ଯୋମାଂ ମୁକୁନ୍ଦ ନରସିଂହ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେତି ।
ଜୀବୋଜପତ୍ୟନୁଦିନଂ ମରଣେ ରଣେ ବା
ପାଷାଣକାଷ୍ଠସଦୃଶାୟ ଦଦାମ୍ୟଭୀଷ୍ଟଂ । ୩୭ ।

ସୂତ ଉବାଚ ।

ତତ୍ରୈବ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ଚ ବେଣୀ ଗୋଦାବରୀ ସିନ୍ଧୁ ସରସ୍ୱତୀ ଚ ।
ସର୍ବାଣି ତୀର୍ଥାନି ବସନ୍ତି ତତ୍ର ଯତ୍ରାଚ୍ୟୁତୋ ଦାରକଥାପ୍ରସଙ୍ଗଃ ।୩୮।

ଯମ ଉବାଚ ।

ନରକେ ପଚ୍ୟମାନସ୍ତୁ ଯମେନ ପରିଭାଷିତଃ ।
କିନ୍ତ୍ୱୟା ନାର୍ଚ୍ଚିତୋ ଦେବଃ କେଶବଃ କ୍ଳେଶନାଶନଃ । ୩୯ ।

ନାରଦ ଉବାଚ ।

ଜନ୍ମାନ୍ତରସହସ୍ରେଣ ତପୋଧ୍ୟାନସମାଧିଭିଃ ।
ନରାଣାଂ କ୍ଷୀଣ ପାପାନାଂ କୃଷ୍ଣେ ଭକ୍ତିଃ ପ୍ରଜାୟତେ । ୪୦ ।

ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଉବାଚ ।

ନାଥ ଯୋନିସହସ୍ରେଷୁ ଯେଷୁ ଯେଷୁ ବ୍ରଜାମ୍ୟହଂ ।
ତେଷୁ ତେଷ୍ୱଚଳା ଭକ୍ତି ରଚ୍ୟୁତାସ୍ତୁ ସଦା ତ୍ୱୟି । ୪୧ ।
ଯା ପ୍ରୀତିରବିବେକାନାଂ ବିଷୟେଷ୍ୱନପାୟିନୀ ।
ତ୍ୱାମନୁସ୍ମରତଃ ସା ମେ ହୃଦୟାନ୍ନାପସର୍ପତୁ । ୪୨ ।

ବଶ୍ୱାନ୍ନିରୁବାଚ ।

କିଂ ତସ୍ୟ ଦାନୈଃ କିଂ ତୀର୍ଥୈଃ କିଂ ତପୋଭିଃ କିମଧ୍ୱରୈଃ ।
ଯୋ ନିତ୍ୟଂ ଧ୍ୟାୟତେ ଦେବଂ ନାରାୟଣଂ ମନସି ସ୍ଥିତଂ । ୪୩ ।

ଜମଦଗ୍ନିରୁବାଚ ।

ଶତେଶାସ୍ତବଂ ତଦା ତେଷାଂ ନିତ୍ୟ ଶ୍ରୀର୍ନିତ୍ୟମଙ୍ଗଳଂ ।
ଯେଷାଂ ହୃଦିସ୍ଥୋ ଭଗବାନ୍ ମଙ୍ଗଳାୟତନଂ ହରିଃ । ୪୪

ଭରଦ୍ୱାଜ ଉବାଚ ।

ଲାଭ ସ୍ତେଷାଂ ଜୟ ସ୍ତେଷାଂ କୁତ ସ୍ତେଷାଂ ପରାଜୟଃ ।
ଯେଷାମିନ୍ଦୀବରଶ୍ୟାମୋ ହୃଦୟସ୍ଥୋ ଜନାର୍ଦ୍ଦନଃ । ୪୫ ।

ଗୌତମ ଉବାଚ ।

ଗୋ କୋଟିଦାନଂ ଗ୍ରହଣେଷୁ କାଶୀ ପ୍ରୟାଗ ଗଙ୍ଗାୟୁତକଳ୍ପବାସଃ ।
ଯଜ୍ଞାୟୁତଂ ମେରୁସୁବର୍ଣ୍ଣଦାନଂ ଗୋବିନ୍ଦନାମ୍ନା ନ ସମଂ ନ ତୁଲ୍ୟଂ ॥ ୪୬ ॥

ଅତ୍ରିରୁବାଚ ।

ଗୋବିନ୍ଦେତି ସଦା ସ୍ନାନଂ ଗୋବିନ୍ଦେତି ସଦା ଜପଃ ।
ଗୋବିନ୍ଦେତି ସଦା ଧ୍ୟାନଂ ସଦା ଗୋବିନ୍ଦକୀର୍ତ୍ତନଂ ।୪୭।
ଅକ୍ଷରଂହି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଗୋବିନ୍ଦେତ୍ୟକ୍ଷରତ୍ରୟଂ ।
ତସ୍ମାଦୁଚ୍ଚରିତଂ ଯେନ ବ୍ରହ୍ମଭୂୟାୟ କଳ୍ପତେ । ୪୮ ।

ଶ୍ରୀ ଶୁକ ଉବାଚ ।

ଅଚ୍ୟୁତଃ କଳ୍ପବୃକ୍ଷୋଽସାବନନ୍ତଃ କାମଧେନବଃ ।
ଚିନ୍ତାମଣିସ୍ତୁ ଗୋବିନ୍ଦୋ ହରିନାମ ବିଚିନ୍ତୟେତ୍ । ୪୯

ହନୁମାନୁବାଚ ।

ଜୟତି ଜୟତି ଦେବୋ ଦେବକୀନନ୍ଦନୋଽୟଂ
ଜୟତି ଜୟତି କୃଷ୍ଣୋ ବୃଷ୍ଣିବଂଶ ପ୍ରଦୀପଃ ।
ଜୟତି ଜୟତି ମେଘଶ୍ୟାମଳଃ କୋମଳାଙ୍ଗୋ
ଜୟତି ଜୟତି ପୃଥ୍ୱୀ ଭାରନାଶୋ ମୁକୁନ୍ଦଃ । ୫୦ ।

ପିପ୍ପଳାୟନ ଉବାଚ ।

ଶ୍ରୀମନ୍ନୃସିଂହବିଭବେ ଗରୁଡ଼ଧ୍ୱଜାୟ
ତାପତ୍ରୟୋପଶମନାୟ ଭବୌଷଧାୟ ।
କୃଷ୍ଣାୟ ବୃଶ୍ଚିକଜଳାଗ୍ନିଭୁଜଙ୍ଗରୋଗ
କ୍ଲେଶବ୍ୟୟାୟ ହରୟେ ଗୁରବେ ନମସ୍ତେ । ୫୧ ।

ଅବିର୍ହୋତ୍ର ଉବାଚ ।

କୃଷ୍ଣ ତ୍ୱଦୀୟପଦପଙ୍କଜପଞ୍ଜରାନ୍ତେ
ଅଦ୍ୟୈବ ମେ ବିଶତୁ ମାନସରାଜହଂସଃ ।
ପ୍ରାଣପ୍ରୟାଣସମୟେ କଫବାତପିତ୍ତୈଃ
କଣ୍ଠାବରୋଧନବିଧୌ ସ୍ମରଣଂ କୁତସ୍ତେ । ୫୨ ।

ବିଦୁର ଉବାଚ ।

ହରେର୍ନାମୈବ ନାମୈବ ନାମୈବ ମମ ଜୀବନଂ ।
କଲୌ ନାସ୍ତ୍ୟେବ ନାସ୍ତ୍ୟେବ ନାସ୍ତ୍ୟେବ ଗତିରନ୍ୟଥା । ୫୩ ।

ବଶିଷ୍ଠ ଉବାଚ ।

କୃଷ୍ଣେତି ମଙ୍ଗଳଂ ନାମ ଯସ୍ୟ ବାଚି ପ୍ରବର୍ତ୍ତତେ ।
ଭସ୍ମୀଭବନ୍ତି ତସ୍ୟାଶୁ ମହାପାତକକୋଟୟଃ । ୫୪ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନୁବାଚ ।

କୃଷ୍ଣାୟ ବାସୁଦେବାୟ ହରୟେ ପରମାତ୍ମନେ ।
ପ୍ରଣତକ୍ଳେଶନାଶାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନମୋନମଃ । ୫୫ ।

କଶ୍ୟପ ଉବାଚ ।

କୃଷ୍ଣାନୁସ୍ମରଣାଦେବ ପାପସଂଘାତପଞ୍ଜରଃ ।
ଶତଧା ଭେଦମାପ୍ନୋତି ଗିରିର୍ବଜ୍ରହତୋ ଯଥା । ୫୬ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଉବାଚ ।

ଜାନାମି ଧର୍ମଂ ନଚ ମେ ପ୍ରବୃତ୍ତି
ର୍ଜାନାମି ପାପଂ ନନ ମେ ନିବୃତ୍ତିଃ ।
କେନାପି ଦେବେନ ହୃଦିସ୍ଥିତେନ
ଯଥା ନିଯୁକ୍ତୋସ୍ମି ତଥା କରୋମି । ୫୭ ।

ଯେନ ସ୍ୱଗୁଣଦୋଷେଣ ଷମ୍ୟତାଂ ମଧୁସୂଦନଃ ।
ଅହମେବମହଂ ହଂତୁଂ ମମ ଦୋଷୋ ନ ବଦ୍ୟତେ ।୫୮।

ଭୃଗୁରୁବାଚ ।

ନାମୈବ ତବ ଗୋବିନ୍ଦ ନାମତ୍ୱତ୍ତଃ ଶତାଧିକଂ
ଦଦାତ୍ୟୁଚ୍ଚାରଣାନ୍ମୁକ୍ତିଂ ଭବାନ ଅଷ୍ଟାଂଗଯୋଗତଃ । ୫୯ ।

ଲୋମହର୍ଷଣ ଉବାଚ ।

ନମାମି ନାରାୟଣପାଦପଙ୍କଜଂ
କରୋମି ନାରାୟଣପୂଜନଂ ସଦା ।
ବଦାମି ନାରାୟଣନାମ ନିର୍ମଳଂ
ସ୍ମରାମି ନାରାୟଣତତ୍ତ୍ୱମବ୍ୟୟଂ । ୬୦ ।

ଶୌନକ ଉବାଚ ।

ସ୍ମୃତେ ସକଲକଲ୍ୟାଣଭାଜନଂ ଯତ୍ର ଜାୟତେ ।
ପୁରୁଷଂ ତମଜଂ ନିତ୍ୟଂ ବ୍ରଜାମି ଶରଣଂ ହରିଂ ।୬୧।

ଗର୍ଗଉବାଚ ।

ନାରାୟଣେତି ମନ୍ତ୍ରୋସ୍ତି ବାଗସ୍ତି ବଶବର୍ତ୍ତିନୀ
ତଥାପି ନରକେଘୋରେ ପତଂନ୍ତୀତ୍ୟେତଦଦ୍ଭୁତଂ

ଦାଲ୍ଭ୍ୟ ଉବାଚ ।

କିଂ ତସ୍ୟ ବହୁଭିର୍ମନ୍ତ୍ରୈର୍ଭକ୍ତିର୍ଯସ୍ୟ ଜନାର୍ଦନେ ।
ନମୋ ନାରାୟଣାୟେତି ମନ୍ତ୍ରଃ ସର୍ବାର୍ଥସାଧକଃ । ୬୩ ।

ବୈଶମ୍ପାୟନ ଉବାଚ ।

ଯତ୍ର ଯୋଗେଶ୍ୱରଃ କୃଷ୍ଣୋ ଯତ୍ର ପାର୍ଥୋ ଧନୁର୍ଦ୍ଧରଃ ।
ତତ୍ର ଶ୍ରୀର୍ବିଜୟୋ ଭୂତିର୍ଧ୍ରୁବା ନୀତିର୍ମତିର୍ମମ । ୬୪ ।

ଅଙ୍ଗିରା ଉବାଚ ।

ହରିର୍ହରତି ପାପାନି ଦୁଷ୍ଟଚିତ୍ତୈରପି ସ୍ମୃତଃ ।
ଅନିଚ୍ଛୟାପି ସଂସ୍ପୃଷ୍ଟୋ ଦହତ୍ୟେବ ହି ପାବକଃ । ୬୫ ।

ପରାଶର ଉବାଚ ।

ସକୃଦୁଚ୍ଚରିତଂ ଯେନ ହରିରିତ୍ୟକ୍ଷରଦ୍ୱୟଂ ।
ବଦ୍ଧଃ ପରିକରସ୍ତେନ ମୋକ୍ଷାୟ ଗମନଂ ପ୍ରତି । ୬୬ ।

ପୌଲସ୍ତ୍ୟ ଉବାଚ ।

ହେ ଜିହ୍ୱେ ରସସାରଜ୍ଞେ ସର୍ବଦା ମଧୁରପ୍ରିୟେ ।
ନାରାୟଣାଖ୍ୟପୀୟୂଷଂ ପିବ ଜିହ୍ୱେ ନିରନ୍ତରଂ । ୬୭ ।

ବ୍ୟାସ ଉବାଚ ।

ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପୁନଃ ସତ୍ୟଂ ଭୁଜମୁଥାପ୍ୟ ପ୍ରୋଚ୍ୟତେ ।
ନ ବେଦାଚ୍ଛ ପରଂ ଶାସ୍ତ୍ରଂ ନ ଦେବଃ କେଶବାତ୍ପରଃ । ୬୮ ।

ଧନ୍ୱନ୍ତରିରୁବାଚ ।

ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ନାମୋଚ୍ଚାରଣ ଭେଷଜାତ୍ ।
ନଶ୍ୟନ୍ତି ସକଳା ରୋଗାଃ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ବଦାମ୍ୟହଂ । ୬୯ ।

ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ଉବାଚ ।

ସାହାନିସ୍ତନ୍ମହଚ୍ଛିଦ୍ରଂ ସାଚାନ୍ଧ ଜଡ଼ ମୂଢ଼ତା ।
ଯନ୍ମୁହୂର୍ତ୍ତଂ କ୍ଷଣଂ ବାପି ବାସୁଦେବଂ ନ ଚିନ୍ତୟେତ୍ । ୭୦ ।

ଅଗସ୍ତ୍ୟ ଉବାଚ ।

ନିମିଷଂ ନିମିଷାର୍ଦ୍ଧଂ ବା ପ୍ରାଣିନାଂ ବିଷ୍ଣୁଚିନ୍ତନଂ ।
କଳ୍ପକୋଟି ସହସ୍ରାଣାଂ ଧ୍ୟାନମେକଂ ବିଶିଷ୍ୟତେ । ୭୧ ।
ମନସା କର୍ମଣା ବାଚା ଯେ ସ୍ମରନ୍ତି ଜନାର୍ଦ୍ଦନଂ ।
ତତ୍ର ତତ୍ର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରଂ ପ୍ରୟାଗୋ ନୈମିଷଂବନଂ । ୭୨ ।

ଶ୍ରୀ ଶୁକ ଉବାଚ ।

ଆଲୋଡ୍ୟ ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରାଣି ବିଚାର୍ଯ୍ୟୈବ ପୁନଃ ପୁନଃ ।
ଇଦମେକଂ ସୁନିଷ୍ପନ୍ନଂ ଧ୍ୟେୟୋ ନାରାୟଣଃ ସଦା । ୭୩ ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ ଉବାଚ ।

ଶରୀରଂ ଚ ନବଚ୍ଛିଦ୍ରଂ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତଂ କଳେବରଂ ।
ଔଷଧଂ ଜାହ୍ନବୀତୋୟଂ ବୈଦ୍ୟୋ ନାରାୟଣୋ ହରିଃ । ୭୪ ।

ଶୌନକ ଉବାଚ ।

ଭୋଜନାଚ୍ଛାଦନେ ଚିନ୍ତାଂ ବୃଥା କୁର୍ବନ୍ତି ବୈଷ୍ଣବାଃ ।
ଯୋ ଽସୌ ବିଶ୍ୱମ୍ଭରୋ ଦେବଃ ସଭକ୍ତାନ୍ କିମୁପେକ୍ଷତେ ।
ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମାଦୟୋ ଦେବା ଋଷୟଶ୍ଚ ତପୋଧନାଃ ।
କୀର୍ତ୍ତୟନ୍ତି ସୁରଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ଦେବଂ ନାରାୟଣଂ ବିଭୁଂ । ୭୬ ।

ସନତ୍କୁମାର ଉବାଚ ।

ଯସ୍ୟ ହସ୍ତେ ଗଦା ଚକ୍ରଂ ଗରୁଡୋ ଯସ୍ୟ ବାହନଂ ।
ଶଙ୍ଖଃ କରତଳେ ଯସ୍ୟ ସ ମେ ବିଷ୍ଣୁଃ ପ୍ରସୀଦତୁ । ୭୭ ।
ଇଦଂ ପବିତ୍ରମାୟୁଷ୍ୟଂ ପୁଣ୍ୟଂ ପାପପ୍ରଣାଶନଂ ।
ଯଃ ପଠେତ୍ପ୍ରାତରୁତ୍ଥାୟ ବୈଷ୍ଣବଂ ସ୍ତୋତ୍ରମୁତ୍ତମଂ । ୭୮ ।
ସର୍ବପାପବିନିର୍ମୁକ୍ତୋ ବିଷ୍ଣୁସାୟୁଜ୍ୟମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ଧର୍ମାର୍ଥକାମମୋକ୍ଷାର୍ଥଂ ପାଣ୍ଡବୈଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଂ । ୭୯ ।

ଆକାଶାତ୍ପତିତଂ ତୋୟଂ ଯଥା ଗଚ୍ଛତି ସାଗରଂ ।
ସର୍ବଦେବନମସ୍କାରଃ କେଶବଂ ପ୍ରତିଗଚ୍ଛତି ।୮୦।

ଇତି ଶ୍ରୀ ପାଣ୍ଡବକୃତ ପ୍ରପନ୍ନଗୀତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା । ୦ ।

ଅଥ ପାକକ୍ରିୟା ।

ବଡସ୍ଥାଲ୍ୟାଂ ତପାନୀୟଂ ପ୍ରଦଦ୍ୟାତ୍ତଣ୍ଡୁଳୋପରି ।
ପାକସ୍ଥଣ୍ଡେ ପଚେଦନ୍ନଂ ନାତିକ୍ଲିନ୍ନଂ ନବାଦତଂ । ୧ ।
ଶ୍ରାବସ୍ଥିତା ଭତୋ ମଣ୍ଡଂ ନିର୍ଗଳିତଂ ଭବ ସର୍ପିଷା ।
ମୁଖୋଷ୍ଣଂ ଭୁଜ୍ୟତେ ଯୈସ୍ତୁ ତେ ନରାଃ ପୁଣ୍ୟଭାଗିନଃ । ୨ ।
ଇତି ଭକ୍ତାନ୍ନଂ ।

ଅଥ କ୍ଷୀରଭାନ୍ନଂ ।

ତଦେବ ଶୁଦ୍ଧମତ୍ୟର୍ଥଂ କର୍ମିଣ୍ୟାଂ କ୍ଷୀରତଂ ତଳେଃ ।
ନାତୁଳଙ୍ଗରସୋ ପେତଂ ଲବଣାଢ୍ୟଂ ସୁଦୁର୍ଲଭଂ । ୩ ।

ଅଥ ମୁଦ୍ଗୋଦନଂ ।

ତଣ୍ଡୁଳଂ ମୁଦ୍ଗଚୂର୍ଣ୍ଣଂ ତୁ କର୍ମିଣ୍ୟାଂ ପାଚୟେତ୍ତତଂ ।
ଭୁରକ୍ଷିପେଚ୍ଛୃଙ୍ଗବେର ଚୂର୍ଣ୍ଣମାଜ୍ୟଂ ସମନ୍ବିତଂ । ୪ ।
ଲବଣାଢ୍ୟମିଦଂ ମୁଦ୍ଗୋଦନଂ ଶୀତେଭି ଦୁର୍ଲଭଂ ।
ବର୍ଷାଶରଦ୍ବସନ୍ତେଷୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାନ୍ନଂ ମନୋହରଂ । ୫ ।

ମୁଦ୍ଗମସ୍ୟ ମୁଦ୍ଗମାଂସେ ।

ମତ୍ସ୍ୟୈର୍ବା ପଶୁମାଂସୈର୍ବା ସିଦ୍ଧଂ ମୁଦ୍ଗଂ ସମନ୍ବିତଂ ।
ହିଙ୍ଗୁଜୀରକଧୂପେନ ଧୂପିତଂ ଲବଣାନ୍ୱିତଂ । ୬ ।

ସର୍ପିଷା ମରଚୈର୍ଯୁକ୍ତଂ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତେ ପୁଣ୍ୟଭାଗିନଃ ।
ଅଚ୍ଛିମତ୍ସ୍ୟାନ୍ମୁ ଘଣ୍ଟାର୍ଥଂ କ୍ଷେପଣେ ଗର୍ଗଗୋବରଃ ।
ଶକୁଲୋ ବହ୍ନିପାକେଷୁ ତୈଲପାକେ ତଥେଲ୍ଲିଶଃ । ୭ ।
ସରୂତଃ ଶକୁଳସ୍ୟାଥ ପକ୍ୱସ୍ୟାଙ୍ଗାରବହ୍ନିନା ।
ମ୍ୟସ୍ତିଭୃଗ୍‌ରହୃତଂ କୃତ୍ୱା ଘଣ୍ଟାସ୍ୱେଦ୍ୱିଷ୍ଟଲକୃତଂ । ୮ ।
କଟୁତୈଲେନ ଗୃହ୍ୟଂସ୍ତଂ ସିନ୍ଧୁଚୂର୍ଣ୍ଣାବଚୂର୍ଣ୍ଣିତଂ ।
ଧୂପିତଂ ହିଙ୍ଗୁଧୂପେନ ପୂରଣଂ ମନସଃ ପ୍ରିୟଂ । ୯ ।
ତଦେବାମ୍ରରସାଭ୍ୟକ୍ତଂ କଥିତଂ ଦର୍ଦ୍ଦଗମ୍ରକଂ ।
ଶକୁଲପ୍ରମୁଖାମତ୍ସ୍ୟାଃ କଦଲୀପତ୍ରବେଷ୍ଟିତାଃ ।
ଯୁଟ୍ଠପାକକ୍ରିୟାସିଦ୍ଧା ଭବନ୍ତି ମନସଃ ପ୍ରିୟାଃ । ୧୦ ।
କ୍ଷୀଷଦୂଷଧୂପାଗ୍ନିଚ୍ଛାଗସନ୍ତାପଧୂପିତୈଃ ।
ରକ୍ଷି କୋପରବନ୍ୟସ୍ତୈର୍ହିଙ୍ଗୁଧୂପେନ ବାସିତୈଃ । ୧୧ ।
ଗଜ୍ଞମତ୍ସ୍ୟାଦିକୈର୍ମତ୍ସୈଃ ପାକଃ ସ୍ୟାଦଗ୍ନିଶୁଷ୍କକଃ । ୧୨ ।

ଅଗ୍ନିଶୁଷ୍କଃ ।

ସତୀଳପଷ୍ଟବେସାର୍ନ୍ଦ୍ରେ କର୍ତ୍ତିତେ ଖାଳତେତ୍ମୃସା
ତୈଳସମ୍ବାରସସିଦ୍ଧଶାକପାକକ୍ରିୟାକ୍ରମୈଃ । ୧୩ ।
ଅନ୍ତ୍ରମତ୍ସ୍ୟଂ କ୍ଷିପେତ୍ତତ୍ର ଲଳିତଂ କଣ୍ଟକୀକୃତଂ ।
ହିଙ୍ଗୁଚ୍ଛୀରାଦିକଂ କ୍ଷିପ୍ତ୍ୱା ପଚେଦାତୈଳଦର୍ଶନାତ୍ । ୧୪ ।
ଏଷା ସ୍ଥଳଘଣ୍ଟାସ୍ୟାସ୍ୱ୍ୟକ୍ ପକ୍ୱାବତାରଣୀ । ୧୫ ।
ପିଷ୍ଟକୋମଳବାର୍ତ୍ତାକୁଂ ପିଷ୍ଟମତ୍ସ୍ୟେନ ମିଶ୍ରିତଂ ।
ତଥା ତଣ୍ଡୁଲପିଷ୍ଟେନ ହିଙ୍ଗୁଚ୍ଛୀରାଦିକେନ ଚ । ୧୬ ।
ପ୍ରଗାଳିତେନ ଦଧ୍ନା ଚ ସର୍ବମେକତ୍ର ଫେନୟେତ୍ ।
ଭୃଷ୍ଟତତ୍ପ୍ରେନ ତୈଳେନ ବଟୀଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଛ ତେନ ବୈ । ୧୭ ।
ସିଦ୍ଧାସ୍ତା ବଟକାଃ ପାକଦ୍ୱୟେ ନାଶ୍ନନ୍ତି ପାପିନଃ । ୧୮ ।

ସ୍ୱିନ୍ନପିଣ୍ଡୈସ୍ତଥା ମାଂସୈର୍ମତ୍ସ୍ୟୈର୍ବା ବଟିକା କୃତା ।
ମାଷଚୂର୍ଣ୍ଣୈର୍ଘୃତୈଃ ପିଷ୍ଟ୍ୱା ସହିଙ୍ଗ୍ୱାଦିଃ ସୁଦୁର୍ଲଭା । ୧୯ ।

ମାଂସ ସତ୍ତ୍ୱ ବଟିକା ।

ଶାକୁଲଂ ମଦ୍ଗୁରଂ ବାପି ନିଷ୍କଣ୍ଟୀକୃତ୍ୟ ଭର୍ଜ୍ଜିତଂ ।
ନିଶାସର୍ଷପକଲ୍କାମ୍ଲସିକ୍ତଂ ମରିଚଗର୍ଭିତଂ । ୨୦ ।
ହିଙ୍ଗୁଜୀରକଧୂପାଢ୍ୟଂ ଲବଣେ ପୁଣ୍ୟଭାଗିନଃ । ୨୧ ।
ଶୁଷ୍କାମ୍ରକଲ୍କସଂଯୁକ୍ତପକ୍ୱଚିଞ୍ଚାଫଲଦ୍ରବଃ ।
ଦଧ୍ନା ଗୁଡ଼ୈର୍ଯୁତୋ ହିଙ୍ଗୁ ମରିଚାଦ୍ୟୈଃ ସୁସଂସ୍କୃତଃ । ୨୨ ।
ପାଚିତସ୍ତୁ ତଥାମତ୍ସ୍ୟୈର୍ମାଂସୈର୍ବା ଘୃତପାଚିତୈଃ ।
ଭୃଷ୍ଟାଙ୍ଗୈଃ କେବଲୈର୍ବାଥ ମାଂସକୈର୍ବଟକୈରପି । ୨୩ ।
ମହାମ୍ଳସ୍ୟବଟୋବଲ୍କେ ପ୍ରବଦନ୍ତ୍ୟେବ ନିତ୍ୟଶଃ ।
ମାଷୌଘଂ ସାନ୍ଦ୍ରନିଷ୍ପିଷ୍ଟଂ ଦଧିଦଗ୍ଧା ସୁଫେନିତଂ ।
ସହିଙ୍ଗୁ ଶୃଙ୍ଗବେରଂ ଚ ସୈନ୍ଧବେନାବଚୂର୍ଣ୍ଣିତଂ । ୨୪ ।
ପାଚର୍ଦ୍ଧି ତାମ୍ରଭାଣ୍ଡସ୍ୟ ବସ୍ତ୍ରବଦ୍ଧମୁଖସ୍ୟ ଚ ।
ଉପର୍ଯ୍ୟାଧାରକେଶାସ୍ୟାସୁ ସ୍ୱିନ୍ନେଣ୍ଡୁରିକାଖ୍ୟତାଂ । ୨୫ ।
ଅନ୍ମାଶ୍ଚ ସର୍ପିଷା ଭର୍ଜ୍ୟ ଖଣ୍ଡକର୍ପୂରସାଧିତାଂ ।
ଭୂର୍ଯ୍ୟାନ୍ମାଷେଣ୍ଡ୍ରୀ ସା ତୁ କସ୍ୟ ନାହ୍ଲାଦୟେନ୍ମନଃ । ୨୬ ।

ମାଷେଣ୍ଡ୍ରୀ ।

ସୁକଣଦିବସପୂର୍ଣ୍ଣଂ ବହୁତେଣ୍ଡୁରକାକୃତୀ ।
ଲପ୍ତଂ ତଣ୍ଡୁଲପିଣ୍ଡେନ ତପ୍ତତକ୍ରେ ବିନିକ୍ଷିପେତ୍ । ୨୮ ।
ତତସ୍ତଚ୍ଚ ଦୃଢ଼ୀଭୂତଂ ତାମ୍ବୂଳଚ୍ଛଦନାବୃତଂ ।
ହିଙ୍ଗ୍ୱାଦିକରସୋପେତଂ ମାତୁଲଂ ଗରସାପ୍ଲୁତଂ । ୨୯ ।
ନିର୍ଦ୍ଧୂମାଙ୍ଗାରବହ୍ନ୍ୟସ୍ତଶଲାକାଦ୍ୱୟସଂସ୍ଥିତଂ ।
ସ୍ୱେଦୟେତ୍ସର୍ପିଷା ଭର୍ଜ୍ୟ ସିନ୍ଧୁଚୂର୍ଣ୍ଣାବଚୂର୍ଣ୍ଣିତଂ । ୩୦ ।

ଅସ୍ୱାଦୟନ୍ତ୍ର ଭୂପାଳାଃ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତୋ ବଶେଷତଃ । ୩୧ ।

ବରେଣ୍ଡ୍ରକ ।

ତକ୍ରପାକେ ଦୃଢ଼ୀଭୂତଂ ବରଖଣ୍ଡଂ ସୁପୀବରଂ ।
ହୃଙ୍ଗ୍ୱାର୍ଦ୍ରକରସାକ୍ତଂ ଚ ସୁସିଦ୍ଧଂ ମରିଚାନ୍ୱିତଂ । ୩୨ ।
ଶଲାକାଗ୍ରଥିତଂ କିଞ୍ଚିତ୍ସ୍ୱେଦିତଂ ସର୍ପିଷାପ୍ଲୁତଂ ।
ଲୁବନ୍ତି ମିସିମାଷବଂ ଭବେତ୍ତି ମିସିମାନ୍ତସ୍ୟଂ । ୩୩ ।

ମିସିସିମଙ୍କଂ ।

ଜମ୍ବୁଷମାସକଚୂର୍ଣ୍ଣୈରନୁବନ୍ଧଂ ଦଧିପଟେ ଗଳଭଂ ।
ସିକ୍ତ୍ୱା ହିଙ୍ଗୁଯୁକ୍ତଂ ସ୍ନିଗ୍ଧାସ୍ତ୍ରାରେ ଦଧିଣ୍ଡକୀ ଭବତି । ୩୪ ।

ଦଧୀଣ୍ଡକୀ ।

ଜମ୍ବୁଷମାସଇଚୂର୍ଣ୍ଣୈଃ ସଶର୍କରୈର୍ନାରିକେଳତୋୟୈର୍ଦ୍ୟଃ ।
ସପଷ୍ଟିପକ୍ୱୈରେଳା ମରିଚୈର୍ଦ୍ଧୃତ୍ୱା ପୂପାଃସ୍ୟୁଃ । ୩୫ ।
ଅର୍ଦ୍ଧକ୍ୱଥିତୈଃ କ୍ଷୀରୈସ୍ତଣ୍ଡୁଳ ଚୂର୍ଣ୍ଣୈସ୍ତୁ ଖଣ୍ଡସମ୍ମିଳିତୈଃ ।
ଧାରାପାତନିମଗ୍ନୈଃ ସର୍ପିଷିପକ୍ୱୈସ୍ତୁ ଘୃତପୂରଃ । ୩୬ ।
ଏବଂ କଷେରୁକଲ୍କେ କ୍ଷିପ୍ତାଶୃଙ୍ଗାଟକାଦିକଲ୍କେ ଚ ।
ଘୃତପୂରସ୍ୟ ଭେଦାସ୍ତ୍ୱାବନ୍ତାନାବଧାଃ ପ୍ରୋକ୍ତାଃ । ୩୭ ।
ପକ୍ୱାମ୍ରଫଳସମୁଦ୍ଭବରସମିଶ୍ରୈଃ ଖଣ୍ଡତଣ୍ଡୁଳକ୍ଷୋଦୈଃ ।
ପିଣ୍ଡକ୍ଷୀରସମେତୈଃ ସ୍ୱାଦ୍ୟମପରୋଽପି ଘୃତପୂରଃ । ୩୮ ।
ଏବଂ ପକ୍ୱୈଃ ପନସୈଃ ପକ୍ୱୈଃ କଦଳୀଫଳୈଶ୍ଚ ସୁଯୁକ୍ତାଃ ।
ଭେଦାଦ୍ଭବଃ ସବେଂପାନକମଗ୍ନାସ୍ତୁ ଦୁଗ୍ଧମଗ୍ନାସ୍ତୁ । ୩୯ ।

ଘୃତପୂରଭେଦାଃ ।

ଗୋଧୂମ ପ୍ରଭବ ଚୂର୍ଣ୍ଣଂ ସର୍ପିଷାଭୂରିମିଶ୍ରିତଂ ।
ତନ୍କୃତଂ ସୁବସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଂ ବର୍ତ୍ତିତଂ ସର୍ପିଷା ମୃଦୁ । ୪୦ ।
ଗୁଡ଼ଖଣ୍ଡାଦିପାକେନ ପୂପାଃସ୍ୟୁର୍ବହୁଧା ପୁନଃ ।
ଏବଂ ସତିଲୈଃ ଶନଟକୈଃ କଳାପୈଶ୍ଚ ତିଳୈରପି ।
ମୁଦ୍ଗୈର୍ମାଷୈସ୍ତଣ୍ଡୁଳୈଶ୍ଚ ଚୂର୍ଣ୍ଣିତୈଃସ୍ୟୁଃ ପୃଥକ୍ ପୃଥକ୍ । ୪୧ ।

ପିଣ୍ଡୈବା ମିଶ୍ରିତୈବାପି ଯୁକ୍ତଃ ଶର୍କରାକୃତୈଃ ।
ତଥା ପକ୍ୱର୍କଦଲ୍ୟାଦି ଯୁକ୍ତୈର୍ବର୍ଣ୍ଣାବଶେଷିତୈ । ୪୩ ।
ଦୁଗ୍ଧେ ପ୍ରପାନକେ ବାପି ମଣ୍ଡୈଃ ସିକ୍ଥୈଶ୍ଚ ସର୍ପିଷି ।
ଅସ୍ତ୍ରାରେବା ତଥା ପୂପାଃ ସମ୍ଭବନ୍ତି ସହସ୍ରଶଃ । ୪୪ ।
ଏବ ଯବୈଶ୍ଚ ଲାଜୈଶ୍ଚ ସକ୍ତୁଭିଶ୍ଚ ବିଶେଷତଃ ।
ଅମିକ୍ଷାଭିର୍ବଦନ୍ତ୍ୟନ୍ୟେ ଯୁକ୍ତଃ ପରକଣ୍ଟିତାଃ । ୪୫ ।

ଇତି ନାନାପୂପାଃ ।

ଓଦନଂ ପାକଦୋଷାଦ୍ଧଂ ପଚ୍ୟମାନୋଦଦଗ୍ଧ୍ୟ ତେ ।
ସରମ୍ଭାଦଳ ନିକ୍ଷେପାତ୍ ସାଧୁତ୍ୱମୁପଗଚ୍ଛତି । ୪୬ ।

ଦଗ୍ଧୌଦନସିଦ୍ଧିଃ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତରନ୍ଧନାଗ୍ନିଦୂଷିତଂ ବ୍ୟଞ୍ଜନଂ ଯଦି ।
ତସ୍ମି ତାମ୍ବୂଳନିକ୍ଷେପାଦ୍ଦୁଷ୍ଟ୍ୱଣଂ ଗନ୍ଧମୁଜ୍ଝତି । ୪୭ ।
ପ୍ରଲେପୋଽମ୍ଳାଦିକୋଽତ୍ୟମ୍ଳୁ ଖ୍ୱବ ମୁଞ୍ଚତି ବାସସା ।
ମର୍ଦ୍ଦିତଃ ପାଣିନାତ୍ୟନ୍ତଂ ଦତ୍ୱା ଦଗ୍ଧାନ୍ତତୋଦ୍ଧୃତଂ । ୪୮ ।
ନୂନତୋଽପି ଘୃତଂ ଦେୟମତ୍ୟମ୍ଳତ୍ୱଂ ସ ମୁଞ୍ଚତି ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲବଣୈର୍ଯସ୍ତୁ ପ୍ରଲେପୋ ଦୂଷିତୋ ଭବେତ୍ ।
ତଂ ଭକ୍ତମଣ୍ଡିକାଂ ଦତ୍ୱା ମର୍ଦ୍ଦୟେଦ୍‌ଗାତମସ୍ତ୍ରକେ । ୫୦ ।
ନବ୍ୟେ ଶରାବେ ନିକ୍ଷିପ୍ୟ ତଜ୍ଜନଂ ଲବଣୋତ୍କରଂ ।
ପଚେତ୍ସ୍ୱବଦତିକ୍ଷାର ସ୍ୱଂ ମୁଞ୍ଚତି ପାକତଃ । ୫୧ ।

ନଷ୍ଟବ୍ୟଞ୍ଜନାଦି ସାଧନଂ ।

କ୍ଷୀରଂ ଜଣ୍ୟେଦ୍ଭବା ବହ୍ନୌ ବଲ୍ମୀକମୂଳଜଂ ରଜଃ ।
ବାର୍ତ୍ତାକୁକୁସୁମଂ ବାପି କ୍ଷିପ୍ତଂ ପ୍ରକୁର୍ବତେ ବରଂ । ୫୨ ।
ନଷ୍ଟଂ ଭବତି ଚେତ୍କ୍ଷୀରଂ ଶମ୍ବୂକ ଭବଭସ୍ମତଃ ।
ତଦାନ କ୍ୱଥନଂ ତଦନ୍ତାସ୍ୱଦେ ପ୍ରବରଂ ପଯଃ । ୫୩ ।

ନଷ୍ଟଦୁଗ୍ଧ ସାଧନଂ ।

ଛଣୀନ୍ତୁ ପଙ୍କକଲ୍କେନ ଲେପିତୋ ଘର୍ମଶୋଷିତଃ ।
ସ୍ୱିନ୍ନସ୍ତିନ୍ତ୍ରିଡୀତୋୟେନ ଶୂରଣୋ ରୌଦ୍ରମୂର୍ଚ୍ଛତି । ୫୪ ।
କୁଷ୍ମାଣ୍ଡକଣ୍ଟିରଂ ତିଷ୍ଠେଦ୍ଦୋମଧ୍ୟ ଲୁପ୍ତବୃନ୍ତକଃ ।
କଦାପ୍ୟସ୍ପୃଷ୍ଟଭୂପୃଷ୍ଠଃ ସଦାଶିକ୍ୟାବଲମ୍ବିତଃ । ୫୫ ।
ହେମନ୍ତଗର୍ତ୍ତି ସଂସିକ୍ତଷ୍ଟିରଂ ତିଷ୍ଠେତ୍ତଥୌଦନଃ ।
ଶିକ୍ୟାମୁଦ୍ଧୃତବୃନ୍ତସ୍ତୁ ପକ୍ୱାମ୍ରୋମଧୁସଂସ୍ଥିତଃ । ୫୬ ।
ମୂଳକଂ ଗର୍ତ୍ତବିନ୍ୟସ୍ତମସ୍ପୃଷ୍ଟ୍ୱା ଧରଣୀତଳଂ ।
ଏବଂ ଜମ୍ବୀରଲମ୍ପାକ ଜମ୍ବୁକାଦିଫଳାନ୍ୟପି । ୫୭ ।
ଦ୍ରବ୍ୟାଣାଂ ବସ୍ତୁକାଲସ୍ଥିତିନିର୍ଣ୍ଣୟଃ ।
କପିତ୍ଥଫଳମଜ୍ଜାନଂ ଚୂର୍ଣ୍ଣିତଂ ଯାଳିତଂ ପଚେତ୍ ।
ମହୁଷୀପଦ୍ମସାସାନ୍ଦ୍ ଘୃତେନ ବସ୍ତୁ ଭାବୟେତ୍ । ୫୮ ।
ତସ୍ୟାବଚୂର୍ଣ୍ଣନାଦିଷ୍ଟ ରସଃ କ୍ଷୀରତ୍ୱମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।
ନାରିକେଳୋଦ୍ଭବୋମଜ୍ଜା ପିଷ୍ଟଃ କ୍ଷୀରେଣ ଭାବିତଃ ।
କ୍ଷିପେଦୁଷ୍ଣୋଦକଂ ନୂନଂ କ୍ଷୀରଂ ତଂ କୁରୁତେ କ୍ଷଣାତ୍ ।୬୦।
କପିତ୍ଥଫଳମଜ୍ଜୋତ୍ଥ ଚୂର୍ଣ୍ଣଂ ବସ୍ତ୍ରାବଗାଳିତଂ ।
ଦଧ୍ନାଯୁକ୍ତଂ ଶୋଷୟିତ୍ୱା ଚୂର୍ଣ୍ଣୀକୃତ୍ୟ ପ୍ରଯତ୍ନତଃ । ୬୧ ।
ଅନ୍ନମଣ୍ଡ ପଚକ୍ଷେପଦ୍ଦଧିତ୍ୱମୁପପଦ୍ୟତେ । ୬୨ ।
ଯାଢ୍ଢିକାରସଲିପ୍ତାଙ୍ଗଃ ଶଗବେଙ୍ଗଜଡଂ ଦଧି ।
ଅଗ୍ନେପଦ୍ୟେକ୍ଷଗବେଷୁ ଶଗବାନତି ତିଷ୍ଠତି । ୬୩ ।
ବେଣୁନାଳଗତଂ କ୍ଷୀରଂ ତ୍ରିଦିନଂ ତଦ୍ଭବେଦ୍ଦଧି ।
ଦଧିତ୍ରିଦିବସାତ୍କାଢଂ ଚରଂ ତିଷ୍ଠତି ତଚ୍ଚ ଚ । ୬୪ ।
ଉଲ୍କଷିତତିଲୋଦ୍ଭୂତତୈଳଯୁକ୍ତଂ ଶୃତଂ ପୟଃ ।
ତକ୍ରାତଦଧିସଂଭୂତଂ ନବନୀତଂ ଭବେଦ୍ବହୁ । ୬୫ ।
ତୈଳଂ ସମ ଘୃତୋପେତଂ ତିଳକଙ୍କଂ ଦ୍ୱିଗୁଣଂ ଜଳେ ।
କପିତ୍ଥମଜ୍ଜଚୂର୍ଣ୍ଣେନ ଯୁତଂ ମନ୍ଦାନଳେ ପଚେତ୍ । ୬୬ ।

ଶୋଷିତେ ଚ ଜଲେ ତସ୍ମିନ୍ ତଚ୍ଚୂର୍ଣ୍ଣୈଶ୍ଚୈକତାଂ ଗତେ ।
ଗନ୍ଧବର୍ଣ୍ଣରସୋପେତଂ ତତ୍ତୈଲଂ ଜାୟତେ ଧ୍ରୁବଂ । ୬୭ ।
କାକୋଦୁମ୍ବରକାମୂଲା ଦାହ୍ୟତଂ ସହଜଚ୍ୟୁତଂ ।
ତୋୟଂ ଶତଂ ସଧୂପାତ୍ୟଂ ଭବେଦ୍ଗନ୍ଧୋଦକୋପମଂ । ୬୮ ।
ନଳେନ ଭୀମସେନେନ ନୋଦିତାନ୍ୟପି ଭୂରିଶଃ ।
ଦଧିଦୁଗ୍ଧେଷୁ ବିକୃତିଭାବାଃ ପାକବିଶେଷତଃ । ୬୯ ।
ପାକଂ ବିନା ତଥାନ୍ୟେପି ନାନାଦ୍ରବ୍ୟବିମିଶ୍ରିତାଃ ।
ଭକ୍ଷପ୍ରକାରାସ୍ତେନୋକ୍ତା ମୟା ବିସ୍ତରଶଙ୍କୟା । ୭୦ ।
ନଳଭୀମୟୋଃ ପାକବିଶେଷମାହ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକଂ ପାଚୟିତ୍ୱା ତୁ ମିଶ୍ରୀକୃତ୍ୟ ପ୍ରପୂରୟେତ୍ ।
ନଳପାକେ ଭୀମପାକେ ସର୍ବମେବ କ୍ରମଂ ପଚେତ୍ । ୭୧ ।
ଇତି ପାକକ୍ରିୟା ।

ଏକାଦଶୀ ତତ୍ତ୍ୱଃ ।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣାୟ ନମଃ । ଅଥୈକାଦଶୀ ତତ୍ତ୍ୱଃ । ନାରଦୀୟେ ।
ଯାନକାନି ଚ ପାପାନି ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟାଦିକାନି ଚ ।
ଅନ୍ନମାଶ୍ରିତ୍ୟ ତିଷ୍ଠନ୍ତି ସଂପ୍ରାପ୍ତେ ହରିବାସରେ । ୧ ।
ଅଥ ପକ୍ଷଦ୍ୱୟେଽପି ନିତ୍ୟତା । ତତ୍ରୈବ ଦେବଲଃ ।
ନ ଶଂଖେନ ପିବେତ୍ତୋୟଂ ନ ଖାଦେତ୍ କୂର୍ମଶୂକରୌ ।
ଏକାଦଶ୍ୟାଂ ନ ଭୁଞ୍ଜୀତ ପକ୍ଷୟୋରୁଭୟୋରପି ।
ବିଷ୍ଣୁ ଧର୍ମୋତ୍ତରେ ।
ସପୁତ୍ରସ୍ତୁ ସଭାର୍ଯ୍ୟସ୍ତୁ ସ୍ୱଜନୈର୍ଭକ୍ତିସଂଯୁତଃ ।
ଏକାଦଶୀମୁପବସେତ୍ପକ୍ଷୟୋରୁଭୟୋରପି । ୩ ।

ସ ବ୍ରହ୍ମହା ସୁରାପଶ୍ଚ କୃତଘ୍ନୋ ଗୁରୁତଳ୍ପଗଃ ।
ଭବେଦଶ୍ନାତି ଯୋ ମୋହାଦେକାଦଶ୍ୟୌ ଶିଭାଣିରେ । ୪ ।

ଉପକଳ୍ପନାଶକ୍ତସ୍ୟ ।

ନକ୍ତଂ ହବିଷ୍ୟାନ୍ନମନୋଦନଂ ବା
ଫଳଂ ତିଳାଃ କ୍ଷୀରମଥାମ୍ବୁ ଚାଜ୍ୟଂ ।
ଯତ୍ପଞ୍ଚଗବ୍ୟଂ ଯଦି ବା ପିବେୟୁଃ
ପ୍ରଶସ୍ତମସ୍ମୋତ୍ତରମୁତ୍ତରଂ ସ୍ୟାତ୍ । ୫ ।

ଅଥ ଶ୍ରାଦ୍ଧଦିନେଽପି ନତ୍ୟାଜ୍ୟା । ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତେ ।
ଯେ କୁର୍ବନ୍ତି ମହୀପାଳ ଶ୍ରାଦ୍ଧଂ ହ୍ୟେକାଦଶୀଦିନେ ।
ତ୍ରୟସ୍ତେ ନରକଂ ଯାନ୍ତି ଦାତାଭୋକ୍ତାପରେତକଃ । ୬ ।
ତର୍ହି ଶ୍ରାଦ୍ଧମେବଃ ସ୍ୟାଦନ୍ୟେତ୍ୟାହ । ପାଦ୍ମେ ପୂର୍ବଖଣ୍ଡେ ।
ଏକାଦଶ୍ୟାଂ ଯଦା ରାମ ଶ୍ରାଦ୍ଧଂ ନୈମିତ୍ତିକଂ ଭବେତ୍ ।
ତଂ ଦିନଂ ତୁ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ଶ୍ରାଦ୍ଧମାଚରେତ୍ । ୭ ।

ଅଥାଧିକାରୀ । ତତ୍ର ନାରଦଃ ।

ଅଷ୍ଟବର୍ଷାଧିକୋ ମର୍ତ୍ତ୍ୟୋ ହ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣାଶୀତିବତ୍ସରଃ ।
ଭୁଂକ୍ତେ ଯେ ମାନବୋ ମୋହାଦେକାଦଶ୍ୟାଂ ସ ପାପକୃତ୍ ॥
ଅଷ୍ଟୈତାନ୍ୟବ୍ରତଘ୍ନାନି ଆପୋ ମୂଳଂ ଫଳଂ ପୟଃ ।
ହବି ବ୍ରାହ୍ମଣ କାମ୍ୟା ଚ ଗୁରୋର୍ବଚନମୌଷଧଂ । ୯ ।

ଅଥୋପୋଷ୍ୟାତିଥିଃ ତତ୍ର ଶୁଦ୍ଧା ଲକ୍ଷ୍ୟତେ ।

ଆଦିତ୍ୟୋଦୟବେଳାୟାଃ ପ୍ରାଙ୍ମୁହୂର୍ତ୍ତଦ୍ୱୟାନ୍ୱିତା ।
ଏକାଦଶୀ ତୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣା ବିଦ୍ଧାନ୍ୟା ପରିକୀର୍ତ୍ତିତା । ୧୦ ।

ଗାରୁଡ଼େ ।

ଦଶମୀଶେଷସଂଯୁକ୍ତା ଯଦି ସ୍ୟାଦରୁଣୋଦୟଃ ।
ନୈବ ପୋଷ୍ୟଂ ବୈଷ୍ଣବେନ ତତ୍ର ତୈକାଦଶୀବ୍ରତଂ । ୧୧ ।

ଅରୁଣୋଦୟପ୍ରମାଣଂ ସ୍କନ୍ଦେ ।

ଉଦୟାତ୍ପ୍ରାକ୍‌ଚତସ୍ରସ୍ତୁ ନାଡିକା ଅରୁଣୋଦୟଃ । ୧୨

ନାରଦୀୟେ ।

ଲବବେଧେଽପି ବିପ୍ରେନ୍ଦ୍ର ଦଶମ୍ୟୈକାଦଶୀଂ ତ୍ୟଜେତ୍ ।
ସୁରାୟା ବିନ୍ଦୁନା ସ୍ପୃଷ୍ଟଂ ଗଙ୍ଗାମ୍ଭଇବ ନିର୍ମଳଂ । ୧୩ ।

ଉପବାସସ୍ୱରୂପଂ ଦେବଳଃ ।

ସାୟମାଦ୍ୟନ୍ତୟୋରହ୍ନୋଃ ସାୟଂପ୍ରାତଶ୍ଚ ମଧ୍ୟମେ ।
ଉପବାସଫଳପ୍ରେପ୍ସୁର୍ଜହ୍ୟାତ୍ ଭୁକ୍ତିଚତୁଷ୍ଟୟଂ । ୧୪ ।

ଅଥ ମହାଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଷ୍ଟୌ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତେ ।

ଉନ୍ମୀଳନୀ ବଞ୍ଜୁଳୀ ଚ ତ୍ରିସ୍ପୃଶା ପକ୍ଷବର୍ଦ୍ଧିନୀ ।
ଜୟା ଚ ବିଜୟା ଚୈବ ଜୟନ୍ତୀ ପାପନାଶିନୀ । ୧୫ ।
ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟୋଽଷ୍ଟୌ ମହାପୁଣ୍ୟାଃ ସର୍ବପାପହରାଦ୍ୱିଜ ।

ଇତି ସୂତବଚନଂ ଶୌନକଂ ପ୍ରତି । ତତ୍ର ଉନ୍ମୀଳନୀ ଲକ୍ଷଣଂ,ପାଦ୍ମେ ।

ଏକାଦଶୀ ତୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣା ବର୍ଦ୍ଧତେ ପୁନରେବହି ।
ଉନ୍ମୀଳନୀ ଭୃଗୁଶ୍ରେଷ୍ଠ କଥିତା ପାପନାଶିନୀ । ୧୬ ।

ଅଥ ବଞ୍ଜୁଳୀ ପାଦ୍ମେ ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣୈକାଦଶୀ ଯତ୍ର ଦ୍ୱାଦଶୀ ଚ ତଥା ଭବେତ୍ ।
ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାଂ ମୁହୂର୍ତ୍ତାର୍ଦ୍ଧଂ ବଞ୍ଜୁଳୀ ସା ହରିପ୍ରିୟା । ୧୭ ।
ଶୁକ୍ଳେପକ୍ଷେଽଥବା କୃଷ୍ଣେ ଯଦା ଭବତି ବଞ୍ଜୁଳୀ ।
ଏକାଦଶୀଦିନେ ଭୁକ୍ତ୍ୱା ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ବ୍ରତମାଚରେତ୍ । ୧୮ ।

ଅଥ ତ୍ରିସ୍ପୃଶା ପାଦ୍ମେ ।

ଏକାଦଶୀ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଚ ରାତ୍ରିଶେଷେ ତ୍ରୟୋଦଶୀ ।
ତ୍ରିସ୍ପୃଶା ସା ତୁ ବିଜ୍ଞେୟା ଦଶମୀ ସଂଯୁତା ନ ହି । ୧୯ ।

ଅଥ ପକ୍ଷବର୍ଦ୍ଧିନୀ ପାଦ୍ମେ ।

ଅମା ବା ଯଦି ବା ପୂର୍ଣ୍ଣା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣା ଦୃଶ୍ୟତେ ଯଦା ।
ଭୂତ୍ୱା ତୁ ଷଷ୍ଟିଘଟିକା ଦୃଶ୍ୟତେ ପ୍ରତିପଦ୍ଦିନେ । ୧୦ ।
ଅଶ୍ୱମେଧାଯୁତୈସ୍ତୁଲ୍ୟା ସା ଭବେତ୍ପକ୍ଷବର୍ଦ୍ଧିନୀ ।
ଏକାଦଶ୍ୟାଂ ତଦା ଭୁକ୍ତ୍ୱା ଦ୍ୱାଦଶୀଂ ସମୁପୋଷୟେତ୍ ।୧୧।
ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ତୁ ଶିତେପକ୍ଷେ ଯଦା ଋକ୍ଷଂ ପୁନର୍ବସୁଃ ।
ନାମ୍ନା ସା ତୁ ଜୟା ଖ୍ୟାତା ତିଥୀନାମୁତ୍ତମାତିଥିଃ ।୧୨।
ଯଦା ତୁ ଶୁକ୍ଳଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ନକ୍ଷତ୍ରଂ ଶ୍ରବଣଂ ଭବେତ୍ ।
ବିଜୟା ସା ତିଥିଃ ପ୍ରୋକ୍ତା ତିଥୀନାମୁତ୍ତମା ତିଥିଃ ।୧୩।
ଯଦା ତୁ ଶୁକ୍ଳଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ପ୍ରଜାପତ୍ୟଂ ପ୍ରଜାୟତେ ।
ଜୟନ୍ତୀ ନାମ ସା ଜ୍ଞେୟା ସର୍ବପାପହରା ତିଥିଃ । ୧୪ ।
ଯଦା ଚ ଶୁକ୍ଳଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ପୁଷ୍ୟଂ ଭବତି କର୍ହିଚିତ୍ ।
ତଦା ସା ତୁ ମହାପୁଣ୍ୟା କଥିତା ପାପନାଶିନୀ । ୧୫ ।
ଶ୍ରବଣବ୍ୟତିରିକ୍ତେଷୁ ନକ୍ଷତ୍ରେଷୁ ଖଲୁ ତ୍ରିଷୁ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତମନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟପେକ୍ଷଣଂ । ୧୬ ।
ଧନ୍ୱର୍କୋଦୟମାରଭ୍ୟ ପ୍ରବୃତ୍ତାନ୍ୟଧିକାହ୍ନଚେତ୍ ।
ସମାନ୍ୟୂନି ଚ ବାପ୍ୟେଷାଂ ବ୍ରତାଚରଣଯୋଗ୍ୟତା । ୧୭ ।

ଅଥ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ

କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ଭାଦ୍ରପଦେ ହ୍ୟଷ୍ଟମୀ କୃଷ୍ଣବଲ୍ଲଭା ।
ଉପୋଷ୍ୟା ସର୍ବପୁରୁଷୈର୍ବୈଷ୍ଣବୈଶ୍ଚ ବିଶେଷତଃ । ୧୮ ।
ଅଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟଃ; ରୋହିଣୀଯୋଗେ ଜୟନ୍ତୀ ବିଷ୍ଣୁଧର୍ମେ ।
ଅଷ୍ଟମୀ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷସ୍ୟ ରୋହିଣୀଋକ୍ଷସଂଯୁତା ।
ଭବେତ୍ତୁ ପ୍ରୌଷ୍ଠପଦେମାସି ଜୟନ୍ତୀଚୈବ ସା ସ୍ମୃତା । ୧୯ ।

ବଶିଷ୍ଠ ଭୃଗ୍ୱୋଃ ।

ପ୍ରାଜାପତ୍ୟର୍କ୍ଷ ସଯୁକ୍ତା କୃଷ୍ଣା ନଭସି ଚାଷ୍ଟମୀ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତମପିଲଭ୍ୟେତ ସୈବା ପୋଷ୍ୟା ମହାଫଳା । ୩୦ ।

ଅଥ ବର୍ଜ୍ଜ୍ୟାଯୋଗଃ ପାଦ୍ମେ ।

ବର୍ଜ୍ଜନୀୟା ପ୍ରଯତ୍ନେନ ସପ୍ତମୀସଯୁତାଷ୍ଟମୀ ।
ବିନାଋକ୍ଷେଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ନବମୀସଂଯୁତାଷ୍ଟମୀ । ୩୧ ।

ଭବିଷ୍ୟୋତ୍ତରେ ।

ଦ୍ରୋପବାସନିୟମେ ଘଟିକୈକା ତୁ ଯା ଭବେତ୍ ।
ସା ତିଥିଃ ସକଳା ପ୍ରୋକ୍ତା ପିତ୍ରର୍ଥେ ଚାପରାହ୍ଣିକୀ । ୩୨ ।

କଳାକାଷ୍ଠାମୁହୂର୍ତ୍ତାପି ଯଦା କୃଷ୍ଣାଷ୍ଟମୀ ତିଥିଃ ।
ନବମ୍ୟାଂ ସୈବ ଗ୍ରାହ୍ୟାସ୍ୟା ସପ୍ତମୀ ସଂଯୁତା ନହି । ୩୩ ।

ପାଦ୍ମେ ।

ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀଂ ପୂର୍ବବିଦ୍ଧାଂ ସଋକ୍ଷାଂ ସକଳାମପି ।
ବିହାୟ ନବମୀଂ ଶୁଦ୍ଧାମୁପୋଷ୍ୟ ବ୍ରତମାଚରେତ୍ । ୩୪ ।
ପରବିଦ୍ଧା ସଦା କାର୍ଯ୍ୟା ପୂର୍ବବିଦ୍ଧାଂ ତୁ ବର୍ଜ୍ଜୟେତ୍ ।
ଅଷ୍ଟମୀ ସପ୍ତମୀ ବିଦ୍ଧା ହନ୍ତି ପୁଣ୍ୟଂ ପୁରାକୃତଂ । ୩୫ ।
ବିନାଋକ୍ଷେଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ନବମୀସଂଯୁତାଷ୍ଟମୀ ।
ସ ଋକ୍ଷାପି ନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ସପ୍ତମୀ ସଂଯୁତା ଯଦି । ୩୬ ।

ପଞ୍ଚଗବ୍ୟଂ ଯଥା ଶୁଦ୍ଧଂ ନ ଗ୍ରାହ୍ୟଂ ମଦ୍ୟଦୂଷିତଂ ।
ରବିବିଦ୍ଧା ତଥା ତ୍ୟାଜ୍ୟା ରୋହିଣୀସଂଯୁତାଷ୍ଟମୀ । ୩୭ ।

ପାରଣାକାଳଃ ।

ଭାନ୍ତେ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ତିଥେର୍ବାପି ଶସ୍ତଂ ଭାନ୍ତେ ଚ ପାରଣଂ ।
ତିଥ୍ୟନ୍ତେ ଉତ୍ସବାନ୍ତେ ବା ବ୍ରତୀ କୁର୍ବୀତ ପାରଣଂ । ୩୮ ।

ଅକରଣେ ପ୍ରତ୍ୟବାୟଃ । ବସ୍ତୁ ରହସ୍ୟେ ।

ଶୂଦ୍ରାନ୍ନେନ ତୁ ଯତ୍ପାପଂ ଶବଦ୍ରସ୍ତୁ ଭୋଜନେ ।

ତତ୍ପାପଂ ଲଭ୍ୟତେ ପୁଂଭିର୍ଜନ୍ମନ୍ୟା ଭୋଜନେ କୃତେ । ୩୯ ।

ଗୃଧ୍ରମାଂସ ଖରଂ ଶ୍ୱେନଂ ତୁଲ୍ୟଂ ଚ ମୂତ୍ରିସତ୍ତମ ।

ମାଂସ ଚ ଦ୍ୱିପଦଂ ଭୁଂକ୍ତେ ଭୁଂକ୍ତେ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀବ୍ରତେ ।୪୦।

ଅଥ ସାଧନଦୀପିକାୟାଂ । ଯଥା ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ । ଭବିଷ୍ୟୋତ୍ତରେ ।

ଭଦ୍ରେ ଭାଦ୍ରପଦେ ମାସି ଶୁକ୍ଳାଷ୍ଟମ୍ୟାଂ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ।

ପ୍ରାତଃସ୍ନାନଂ ମହାନଦ୍ୟାଂ କୃତ୍ୱା ସଗୃହ୍ୟ ବାଲୁକାଃ ।

ସୋପବାସଃ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ତତ୍ର ଦେବୀଂ ପ୍ରପୂଜୟେତ୍ । ୪୧ ।

ଅଥ ପ୍ରକାର ।

ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ଜନ୍ମସମ୍ଭବଂ ମହାସ୍ନାନଂ ଚ କାରୟେତ୍ ।

କୃଷ୍ଣଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ଜ୍ଞାତବ୍ୟା ବୁଧୈଃ ସଦା । ୪୨ ।

ଅଥ କାର୍ତ୍ତିକ କୃତ୍ୟଂ ।

ଆଶ୍ୱିନଶୁକ୍ଳୈକାଦଶ୍ୟା ଯାବଦୁଦ୍ବୋଧିନୀ ଭବେତ୍ ।

ଅଥବା ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀତସ୍ତଥା ସଙ୍କ୍ରମଣେଽପିବା । ୪୩ ।

କାର୍ତ୍ତିକବ୍ରତମଧ୍ୟତା ସ୍କନ୍ଦପୁରାଣେ ।

ଅବ୍ରତେନ କ୍ଷିପେଦ୍ୟସ୍ତୁ ମାଂସ ଦାମୋଦରପ୍ରିୟଂ ।

ତିର୍ଯ୍ୟଗ୍ଯୋନିମବାପ୍ନୋତି ସ ବଧର୍ମବହିଷ୍କୃତଃ ।

ଜନ୍ମମେନ ବିନା ବସ୍ତ୍ରାଃ କାର୍ତ୍ତିକଂ ଯଃ କ୍ଷିପେନ୍ନରଃ ।୪୪।

ତତ୍ର ସଙ୍କଳ୍ପମନ୍ତ୍ରଃ ।

କାର୍ତ୍ତିକେଽହଂ କରିଷ୍ୟାମି ପ୍ରାତଃସ୍ନାନଂ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।

ପ୍ରୀତ୍ୟର୍ଥଂ ତବ ଦେବେଶ ଦାମୋଦର ମୟା ସହ । ୪୫ ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ମନ୍ତ୍ର ।

ତବଧ୍ୟାନେନ ଦେବେଶ ଜଲେଽସ୍ମିନ୍ ସ୍ନାତୁମୁଦ୍ୟତଃ ।

ତ୍ୱତ୍ପ୍ରସାଦାଚ୍ଚ ମେ ପାପଂ ଦାମୋଦର ବିନଶ୍ୟତୁ । ୪୬ ।

ଅଥ ଶ୍ରବଣଦ୍ୱାଦଶୀ ବ୍ରତଂ ।

ଭାଦ୍ରସ୍ୟ ଶୁକ୍ଳଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ଯୁକ୍ତାୟାଂ ଶ୍ରବଣେନ ତୁ ।
ଉପୋଷ୍ୟ ସଙ୍ଗମେ ସ୍ନାତ୍ୱା ଦେବଂ ବାମନମର୍ଚ୍ଚୟେତ୍ ।୪୭।

ସ୍କାନ୍ଦେ ।

ବୁଧଶ୍ରବଣସଂଯୁକ୍ତା ସୈବଚେ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଭବେତ୍ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତୀ ତସ୍ୟାଂ ଦତ୍ତଂ ଭବତି ଚାକ୍ଷୟଂ । ୪୮ ।
ବିଜୟା ନାମ ସା ପ୍ରୋକ୍ତା ତିଥିଃ ପ୍ରୀତିକରୀ ହରେଃ ।

ଅଥ ଶ୍ରବଣଦ୍ୱାଦଶୀବ୍ରତଦିନନିର୍ଣ୍ଣୟଃ ।

ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟେକାଦଶୀବାସ୍ୟା ହ୍ୟୁପୋଷ୍ୟା ଶ୍ରବଣାନ୍ୱିତା ।
ବିଷ୍ଣୁଶୃଙ୍ଖଳ ଯୋଗସ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱଂ ମିଶ୍ରିତଂ ଯଦି । ୪୯ ।

ତତ୍ର ଶ୍ରବଣଯୁକ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟୁପବାସଃ ।

ତତ୍ର ଶ୍ରୀ ମାର୍କଣ୍ଡେୟଃ ।

ଶ୍ରବଣର୍କ୍ଷସମାଯୁକ୍ତା ଦ୍ୱାଦଶୀ ଯଦି ଲଭ୍ୟତେ ।
ଉପୋଷ୍ୟା ଦ୍ୱାଦଶୀ ତତ୍ର ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାଂ ତୁ ପାରଣଂ । ୫୦ ।

ତଥାଚ ନାରଦୀୟେ ।

ଉପୋଷ୍ୟ ଦ୍ୱାଦଶୀଂ ପୁଣ୍ୟାଂ ବିଷ୍ଣୁଋକ୍ଷେଣ ସଂଯୁତାଂ ।
ଏକାଦଶ୍ୟୁଦ୍ଭବଂ ପୁଣ୍ୟଂ ନରଃ ପ୍ରାପ୍ନୋତ୍ୟସଂଶୟଃ । ୫୧ ।
ବାଜପେୟେ ଯଥା ଯଜ୍ଞେ କର୍ମହୀନୋଽପି ଦୀକ୍ଷିତଃ ।
ସର୍ବଂ ଫଳମବାପ୍ନୋତି ଅସ୍ନାତୋଽପ୍ୟହୁତୋଽପିସଃ । ୫୨ ।
ଏବମେକାଦଶୀଂ ତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ସମୁପୋଷଣାତ୍ ।
ପୂର୍ବବାସରଜଂ ପୁଣ୍ୟଂ ସର୍ବଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତ୍ୟସଂଶୟମିତି ।୫୩।
ଅତ୍ୟନ୍ତୋଽନୟୋର୍ଯୋଗୋ ଭବେତ୍ତିଥ୍ୟୃକ୍ଷୟୋର୍ୟଦି ।
ଉପାଦେୟଃ ସଏବସ୍ୟାଦିତ୍ୟନ୍ତ୍ରୋପବସେଦ୍ବୁଧଃ । ୫୪ ।

ତଥା ଚ ଶ୍ରବଣଦ୍ୱାଦଶୀଂ ପ୍ରକୃତ୍ୟଭକ୍ତୈର୍ବୋକ୍ତଂ ।
ତିଥିନକ୍ଷତ୍ରୟୋର୍ଯୋଗେ ଯୋଗଶ୍ଚୈବ ନରାଧିପଃ ।
ଦ୍ୱିକଲୋ ଯଦି ଲଭ୍ୟେତ ସ ଜ୍ଞେୟୋ ହ୍ୟାଷ୍ଟଯାମିକଃ ।୫୫।
ଅଥ ଶ୍ରବଣଯୁକ୍ତୈକାଦଶ୍ୟୁପବାସଃ । ନାରଦୀୟେ ।
ଯଦା ନ ପ୍ରାପ୍ୟତେ ଋକ୍ଷଂ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ବୈଷ୍ଣବଂ କ୍ୱଚିତ୍ ।
ଏକାଦଶୀ ତଦୋପୋଷ୍ୟା ପାପଘ୍ନୀ ଶ୍ରବଣାନ୍ୱିତା । ୫୬ ।
ଉଭୟୋର୍ଦ୍ଦେବତା ବିଷ୍ଣୁଃ ପୁରାଣଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ ।
ବିଭେଦୋଽତ୍ର ନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ବିଭେଦାତ୍ପତତେ ନରଃ ॥

ଅତଏବ ଭବିଷ୍ୟୋତ୍ତରେ ।

ଏକାଦଶୀ ଯଥା ଚ ସ୍ୟାଚ୍ଛ୍ରବଣେନ ସମନ୍ୱିତା ।
ବିଜୟା ସା ତିଥିଃ ପ୍ରୋକ୍ତା ଭକ୍ତାନାଂ ବିଜୟପ୍ରଦା । ୫୮ ।

ଅତଏବୋକ୍ତଂ ବିଷ୍ଣୁପୁରାଣେ ।

ଯାଃ କାଶ୍ଚିତ୍ତିଥୟଃ ପ୍ରୋକ୍ତାଃ ପୁଣ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ରଯୋଗତଃ ।
ତାସ୍ୱେବ ତଦ୍ବ୍ରତଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଛ୍ରବଣ ଦ୍ୱାଦଶୀଂ ବିନା ଇତି ॥
ଏକାଦଶ୍ୟୁପବାସେ ଚ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ କୃଷ୍ଣମର୍ଚ୍ଚୟେତ୍ ।
ପ୍ରାଦୁର୍ଭୂତୋ ହି ଭଗବାନ୍ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାମେବ ବାମନଃ ।୬୦।

ତଥା ଚ ମତ୍ସ୍ୟପୁରାଣେ ।

ଉପୋଷ୍ୟୈକାଦଶୀଂ ତତ୍ର ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ପୂଜୟେଦ୍ଧରିମିତି ॥

ଅଥ ବିଷ୍ଣୁଶୃଙ୍ଖଳ ଯୋଗଃ । ମାତ୍ସ୍ୟେ ।

ଯଦା ତୁ ଦ୍ୱାଦଶୀ ସ୍ପୃଷ୍ଟ୍ୱା ସ୍ପୃଶେଦେକାଦଶୀଂ ଯଦି ।
ସ ଏବ ବୈଷ୍ଣବୋ ଯୋଗଃ ବିଷ୍ଣୁଶୃଙ୍ଖଳସଜ୍ଞିତଃ । ୬୧ ।
ତସ୍ମିନ୍ନୁପୋଷ୍ୟ ବିଧିବନ୍ନରଃ ସଂକ୍ଷୀଣକଲ୍ମଷଃ ।
ପ୍ରାପ୍ନୋତ୍ୟନୁତ୍ତମାଂ ସିଦ୍ଧିଂ ପୁନରାବୃତ୍ତି ଦୁର୍ଲଭଂ । ୬୩ ।
ଏକାଦଶୀ ଯଦେ ନାସ୍ତି ତଦବୋଷ୍ଟଚ ଉଚ୍ୟତେ ।
ଅନ୍ୟଥା ଦ୍ୱାଦଶୀ ସ୍ପର୍ଶ ପ୍ରସ୍ୟା ନଭ୍ୟଂ ହୁ ପଦ୍ୟତେ । ୬୪ ।

ତିଥିନକ୍ଷତ୍ରୟୋର୍ଯୋଗେ ଉପ୍ପାଦ୍ୟଂ ଯତ୍ର ଦର୍ଶିତଂ ।
ତେନାଳ୍ପକାଳସଂଯୋଗୋ ହ୍ୟାଷ୍ଟଯାମିକଇଷ୍ୟତେ ।
ତତ୍ରୈବ ଦ୍ୱାଦଶୀମଧ୍ୟେ ପାରଣଂ ଶ୍ରବଣେଽଧିକେ ।
ବକ୍ଷମାଣଂ ଚ ଯଃ ତେଽନ୍ୟଥା ପ୍ରାଗ୍ବର୍ଦ୍ଧିଯାବ୍ରତଂ । ୬୬ ।
ତସ୍ମାଦସ୍ୟଂ ତୁ ତତ୍ରୈବ ବିଶେଷଃ ।

ଯଥା ବିଷ୍ଣୁଧର୍ମୋତ୍ତରେ ।

ଏକାଦଶୀ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଚ ବୈଷ୍ଣବ୍ୟମପି ତଂ ଭବେତ୍ ।
ତଦ୍ବିଷ୍ଣୁଶୃଙ୍ଖଳଂ ନାମ ବିଷ୍ଣୁସାଯୁଜ୍ୟକୃଦ୍ଭବେତ୍ । ୬୭ ।
ତସ୍ମିନ୍ନୁପୋଷଣାଦ୍ଗଚ୍ଛେଚ୍ଛ୍ୱେତଦ୍ୱୀପପୁରଂ ଧ୍ରୁବଂ ।
ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାମୁପବାସୋଽତ୍ର ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାଂ ତୁ ପାରଣଂ ।
ନିଷିଦ୍ଧମପି କର୍ତ୍ତବ୍ୟମିତ୍ୟାଜ୍ଞା ପାରମେଶ୍ୱରୀତି ।୬୮।
ଯୋଗୋଽୟମନ୍ୟୋ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଃ ସ୍ୱୟ ଏବେତି ଲକ୍ଷ୍ୟତେ ।
ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାମୁପବାସାଚ୍ଚ ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାଂ ତୁ ପାରଣାତ୍ । ୬୯ ।
ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାଂ ପାରଣଂ ହି ଶ୍ରବଣେଽପି ନିଷିଧ୍ୟତେ । ୭୦ ।

ଅଥ ବିଷ୍ଣୁଶୃଙ୍ଖଳ ଏବ ବିଶେଷାନ୍ତରଂ ।

ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟେକାଦଶୀ ସୌମ୍ୟଂ ଶ୍ରବଣଂ ଚ ଚତୁଷ୍ଟୟଂ ॥
ଦେବଦୁନ୍ଦୁଭି ଯୋଗୋଽୟଂ ଯଜ୍ଞାଯୁତଫଳପ୍ରଦ ଇତି । ୭୧ ।
ଦିନଦ୍ୱୟେଽପି ଶ୍ରବଣାସ୍ତ୍ୱେ ତଦ୍ୟୋଗଦାନତଃ ।
ଏକାଦଶ୍ୟାମୁପୋଷ୍ୟୈବ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ବାମନଂ ଯଜେତ୍ ।୭୨।

ଅଥ ତତ୍ର ପାରଣାକାଳନିର୍ଣ୍ଣୟଃ ।

ସଚନ୍ଦ୍ରତଦ୍ବିକଳ୍ପେ ଦ୍ୱିତ୍ୱସ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁଶୃଙ୍ଖଳେ ଚ ପୃଷ୍ଠ ଏବ ।
କେବଳ ଶ୍ରବଣ ନକ୍ଷତ୍ରେ ତୁ ନତଦାଦର ।
ତିଥିନକ୍ଷତ୍ରସଂଯୋଗ ଇତ୍ୟାଦିବକ୍ଷମାଣବ୍ୟଃ ।

ପ୍ରଥମ ଷଷ୍ଠ ଶୃଙ୍ଗଦେ ଯଥା ।

ଅନୁବୃତ୍ତି ର୍ଦ୍ୱୟୋରେବ ପାରଣନ୍ତୁ ଭବେଦ୍ୟଦି ।
ତଦ୍ବାଧିକ୍ୟେ ତିଥେ ର୍ବୃଦ୍ଧେ ର୍ମଧ୍ୟେ ସଦୈବ ପାରଣଂ ।୭୩।

ଯତ ଉକ୍ତଂ ନାରଦୀୟେ ।

ତିଥିନକ୍ଷତ୍ରୟୋର୍ଯୋଗ ଉପବାସୋ ଭବେଦ୍ୟଦା ।
ପାରଣଂ ତୁ ନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ଯାବନ୍ନୈକସ୍ୟ ସଂକ୍ଷୟ ଇତି ।୭୪।
ଋକ୍ଷସ୍ୟ ସତିଶ୍ଚାଧିକ୍ୟେ ତିଥିମଧ୍ୟେତୁ ପାରଣଂ ।
ଦ୍ୱାଦଶୀଲଂଘନେ ଦୋଷୋ ବହୁଶୋଲ୍ଲିଖିତୋ ଯଥା । ୭୫

ତଥାପ୍ୟୁକ୍ତଂ ।

ତିଥି ନକ୍ଷତ୍ର ସଂଯୋଗ ଉପବାସୋ ଯଦା ଭବେତ୍ ।
ତାବଦେବ ନ ଭୋକ୍ତବ୍ୟଂ ଯାବନ୍ନୈକସ୍ୟ ସଂକ୍ଷୟଃ । ୭୬ ।
ବିଶେଷେଣ ମହୀପାଲ ଶ୍ରବଣଂ ବର୍ଦ୍ଧତେ ଯଦି ।
ତିଥିକ୍ଷୟେ ନ ଭୋକ୍ତବ୍ୟଂ ଦ୍ୱାଦଶୀଂ ନୈବ ଲଂଘୟେଦିତି ।
ଏବଂଦ୍ୱୟୋର୍ନିଶା ବ୍ୟାପ୍ତୌ ଗୃହ୍ୟ ପାରଣମୀହିତଂ ।
ନ ରାତ୍ରୌ ପାରଣଂ କୁର୍ଯାଦିତିହ୍ୟନ୍ୟତ୍ର ସମ୍ମତଂ । ୭୯ ।
ଅତୋ ରାତ୍ରିଗତୋ ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟଂଶୋ ନାତ୍ର ବିଗୃହ୍ୟତେ ।
ଅତୋ ବର୍ଦ୍ଧତ ଇତ୍ୟାଦ୍ୟ ପାରଣା ସମଯ୍ୟୁପସ୍ଥଂ । ୮୦ ।
ଯତୋ ରାତ୍ରାବୃକ୍ଷଲବ୍ଧାବପି ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟତିକ୍ରମଃ ।
ଅତଃ କୃତଃ ପୌନରୁକ୍ତଂ ଦ୍ୱାଦଶୀଂ ନୈବ ଲଂଘୟେତ୍ ।।
ଏବଂ କାରେଣ ଚ ପୁନସ୍ତଦେବ ନିରଧାରି ଯତ୍ ।
ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟନାଦରେଣାତଃ କାର୍ଯ୍ୟୋ ଋକ୍ଷସ୍ୟ ତୁ ସଙ୍ଗତଃ । ୮୨ ।

ତଥାଚ ସ୍କାନ୍ଦେ ।

ଯାଃ କାଶ୍ଚିତ୍ତିଥୟଃ ପ୍ରୋକ୍ତାଃ ପୁଣ୍ୟା ନକ୍ଷତ୍ରଯୋଗତଃ ।
ଋକ୍ଷାନ୍ତେ ପାରଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ବିନା ଶ୍ରବଣରୋହିଣୀ । ୮୩ ।
ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାଂ ପାରଣଂ ତୁ ନୈତଦ୍ଧି ଷସ୍ତମିଷ୍ୟତେ ।

ତ୍ରୟୋଦଶ୍ୟାମପୀତ୍ୟେତଦ୍ଦିତରସ୍ୟ ଦ୍ୱିଧାକୃତଃ । ୮୪ ।
ପ୍ରଭୁତାନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତତ୍ୱେନ ତସ୍ୟୈକତ୍ୱଂ ପ୍ରଦର୍ଶିତଂ ।
ପର୍ଯ୍ୟବସ୍ୟେଦତୋଯୁକ୍ତ୍ୟା ଦ୍ୱାଦଶୀ ଷଷ୍ଠ ଏବ ତତ୍ । ୮୫ ।
ଅଥାପି ସନ୍ଦହାନଶ୍ଚେଦ୍ଗୃହ୍ଣୀୟାଚ୍ଚରଣାମୃତଂ ।
ପାରଣସ୍ୟୋପବାସସ୍ୟ ପୂର୍ତ୍ତ୍ୱଂ ତଦ୍ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବଃ । ୮୬ ।
ତ୍ୱଂ ତୁ ଗୌତମୀୟେର୍ଦ୍ଧିଦମପି ନ ସମ୍ମତଂ ।
ଯଦୃକ୍ଷଂ ବା ତିଥିର୍ବାପି ଗତ୍ରିଂ ବ୍ୟାପ୍ୟବ୍ୟବସ୍ଥିତା ।
ଦିବସେ ପାରଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦନ୍ୟଥା ପତନଂ ଭବେତ୍ । ୮୭ ।

ଅଥ ଶିବରାତ୍ରି ନିର୍ଣ୍ଣୟଃ । ତତ୍ର ସ୍କାନ୍ଦେ ।

ମାଘଫାଲ୍ଗୁନୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ଅସିତା ଯା ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ।
ଶିବରାତ୍ରିସ୍ତୁ ସା ଖ୍ୟାତା ସର୍ବଯଜ୍ଞୋତ୍ତମୋତ୍ତମା । ୮୮ ।
ଶିବରାତ୍ରି ବ୍ରତେଭୂତଂ ତତ୍ର କାମ ବବର୍ଜ୍ଜୟେତ୍ ।

ଅତ ଏବୋକ୍ତଂ ପଦ୍ମଶରେଣ ।

ମାଂଘାଶିତଂ ଭୂତଦିନଂ ହରଜନ୍ମ ପୈତିଯୋଗଂ ଯଦି ପଞ୍ଚଦଶ୍ୟାଃ
ଜୟାପ୍ରଯୁକ୍ତା ନ ତୁ ଜାତୁ କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଛିବସ୍ୟ ରାତ୍ରିଂ ପ୍ରିୟକୃଚ୍ଛିବସ୍ୟ ।
ଦ୍ୱିମୁହୂର୍ତ୍ତୈର୍ଭବେଦ୍ଯୋଗୋବେଧୋ ମୌହୂର୍ତ୍ତିକଃ ସ୍ମୃତଃ ।।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ବୈଷ୍ଣବାନାଂ ତୁ ପ୍ରେମଭକ୍ତିବବର୍ଦ୍ଧତେ ।
କୃଷ୍ଣଭକ୍ତି ରସାସ୍ୱାଦବର୍ଷି ରୁଦ୍ରାନୁକମ୍ପୟା । ୯୧ ।

ଅଥ ଶ୍ରୀ ଗୋବନ୍ଦଦ୍ୱାଦଶୀ ।

ଫାଲ୍ଗୁନେ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଶୁକ୍ଲା ଯା ପୁଷ୍ୟର୍କ୍ଷେଣ ସଂଯୁତା ।
ଗୋବନ୍ଦଦ୍ୱାଦଶୀ ନାମ ସାସ୍ୟାଦ୍ଗୋବନ୍ଦବଲ୍ଲଭା । ୯୨ ।
ତସ୍ୟାମୁପୋଷ୍ୟ ବଧନା ଭଗବନ୍ତଂ ପ୍ରପୂଜୟେତ୍ ।
ଲିଖିତଃ ପାପନାଶିନ୍ୟାଂ ବର୍ଦ୍ଧଯୋଗାପି ସମ୍ମତଃ । ୯୩ ।

ଅଥ ଶ୍ରୀରାମନବମୀ ।

ଅଗସ୍ତ୍ୟ ସଂହିତାୟାଂ ।

ଚୈତ୍ରେମାସି ନବମ୍ୟାଂ ତୁ ଶୁକ୍ଲାୟାଂ ସ ରଘୂଦ୍ୱହଃ ।
ପ୍ରାଦୁରାସୀତ୍ ପୁରା ବ୍ରହ୍ମନ୍ ପରଂ ବ୍ରହ୍ମୈବ କେବଲଂ । ୯୪ ।
ତସ୍ମିନ୍ ଦିନେ ତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମୁପବାସବ୍ରତାଦିକଂ ।

ଅଥ ତଦ୍ବ୍ରତଦିନ ନିର୍ଣ୍ଣୟଃ । ତତ୍ରୈବ ।

ଚୈତ୍ରେମାସି ନବମ୍ୟାଂ ତୁ ଜାତୋ ରାମଃ ସ୍ୱୟଂ ହରିଃ
ପୁନର୍ବସ୍ୱୃକ୍ଷ ସଂଯୁକ୍ତା ସା ତିଥିଃ ସର୍ବକାମଦା । ୯୫ ।
ସୈବ ମଧ୍ୟାହ୍ନଯୋଗେନ ମହାପୁଣ୍ୟତମା ଭବେତ୍ ।
ମେଷଂ ପୂଷଣି ସଂପ୍ରାପ୍ତେ ଲଗ୍ନେ କର୍କଟକାହ୍ୱୟେ । ୯୬ ।
ଆବିରାସୀତ୍ସକଳୟା କୌଶଲ୍ୟାୟାଂ ପରଃ ପୁମାନ୍ ।
ନବମୀ ଚାଷ୍ଟମୀବିଦ୍ଧା ତ୍ୟାଜ୍ୟା ବିଷ୍ଣୁପରାୟଣୈଃ ।
ଉପୋଷଣଂ ନବମ୍ୟାଂ ବୈ ଦଶମ୍ୟାମେବ ପାରଣମିତି । ୯୭ ।
ଦଶମ୍ୟାଂ ପାରଣାୟୁକ୍ତନିଷ୍ଟଯ୍ୟାନ୍ନବମୀକ୍ଷୟେ ।
ବିଦ୍ଧାପି ନବମୀ ଗ୍ରାହ୍ୟା ବୈଷ୍ଣବୈରପ୍ୟସଂଶୟଂ । ୯୮ ।

ଅଥ ଶ୍ରୀ ନୃସିଂହଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ।

ବୈଶାଖସ୍ୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ଶୁକ୍ଲାୟାଂ ଶ୍ରୀନୃକେଶରୀ ।
ଜାତସ୍ତଦସ୍ୟାଂ ତତ୍ପୂଜୋତ୍ସବଂ କୁର୍ବୀତ ସ ବ୍ରତଂ । ୯୯ ।

ତତ୍ରାଧିକାରୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟସ୍ତତ୍ରୈବ ।

ସର୍ବେଷାମେବ ଲୋକାନାମଧିକାରୋଽସ୍ତି ମଦ୍ବ୍ରତେ ।
ମଦ୍ଭକ୍ତୈସ୍ତୁ ବିଶେଷେଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ମତ୍ପରାୟଣୈଃ । ୧୦୦ ।
ସ୍ତ୍ରିୟୋ ବା ପୁରୁଷାବାପି କୁର୍ବନ୍ତୁ ବ୍ରତମୁତ୍ତମଂ ।
ତେଭ୍ୟୋ ଦଦାମ୍ୟହଂ ସୌଖ୍ୟଂ ଭୁକ୍ତି ମୁକ୍ତି ଫଳଂ ତଥା ।୧୦୧।

ଅତ୍ରୈ ଭଦ୍ରତଦିନ ଜାହ୍ନବ୍ୟଃ ।

ବୈଶାଖେ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷେ ତୁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ମହାତିଥୌ ।
ସାୟଂ ପ୍ରାଦ୍ୱାଦଥଚ୍ଛାରମସହିଷ୍ଣୁଃ ପରେ ହରଃ । ୧୦୨ ।
ସଦ୍ୟଃ କ ଠକହାଶଦ ଭକ୍ତି ପ୍ରିପି ସମ୍ମଜନାଃ ।
ଲୀଲୟା ସ୍ତମ୍ଭଗର୍ଭାନ୍ତା ହୁଭୂଭଃ ଶବଦ୍ଧ୍ୱଂସଣଃ । ୧୦୩ ।
ନୃହରେରବତାରସ୍ତଂ ଯତ୍ନତଃ ସମୁପୋଷୟେତ୍ ।
ମହାପୂଣ୍ୟତମାୟାଂ ଚ ସାୟଂ ବସ୍ତୁ ପ୍ରପୂଜୟେତ୍ । ୧୪ ।

ବୃହନ୍ନାରସିଂହେ ।

ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷସ୍ୟ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ୍ୟାଂ ସମାଚରେତ୍ ।
ମଜ୍ଜନ୍ମସମ୍ଭବଂ ପୁଣ୍ୟଂବ୍ରତଂ ପାପପ୍ରଣାଶନଂ । ୧୦୫ ।

ଛଂଚ ।

ସ୍ୱାତିନକ୍ଷତ୍ରଯୋଗେ ତୁ ଶନିବାରେ ତୁ ମଦ୍ରତଂ ।
ସିଦ୍ଧିଯୋଗସ୍ୟ ଯୋଗେ ଚ ଲଭ୍ୟତେ ଦୈବଯୋଗତଃ ।୧୦୬।
ସର୍ବୈରେତୈସ୍ତୁ ସଂଯୁକ୍ତଂ ହତ୍ୟାକୋଟିବିନାଶନଂ ।
କେବଲଂ ଚ ପ୍ରକର୍ତ୍ତବ୍ୟଂ ମଦ୍ଦିନଂ ଫଳକାଂକ୍ଷିଭିଃ ।
ବୈଷ୍ଣବୈର୍ନ୍ନତୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ସ୍ମରବଦ୍ଧା ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ । ୧୦୭ ।

ଅଥ କାର୍ତ୍ତିକକୃତ୍ୟଂ ।

ଦାମୋଦରଂ ପ୍ରପଦ୍ୟେତଂ ସର୍ବକାରଣଂ ପ୍ରଭୁଂ ।
ପ୍ରଭବାଦ୍ୱସ୍ୟତପ୍ରେଷ୍ଠଃ କାର୍ତ୍ତିକଃ ସେବତୋ ଭବେତ୍ ।୧୦୮।
କାର୍ତ୍ତିକେଽସ୍ମିନ୍ ବିଶେଷେଣ କୃତ୍ୟଂ ବ୍ରୁବୀତ ବୈଷ୍ଣବଃ ।
ଦାମୋଦରାର୍ଚ୍ଚନଂ ପ୍ରାତଃ ସ୍ନାନଦାନବ୍ରତାଦିକଂ । ୧୦୯ ।
ଅବ୍ରତେନ କ୍ଷିପେଦ୍ୟସ୍ତୁ ମାସଂ ଦାମୋଦରପ୍ରିୟଂ ।
ତିର୍ଯ୍ୟଗ୍ଯୋନିମବାପ୍ନୋତି ସର୍ବଧର୍ମବହିଷ୍କୃତଃ । ୧୧୦ ।
ସ ବ୍ରହ୍ମହା ସ ଗୋଘ୍ନଶ୍ଚ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସ୍ତେୟୀ ସଦାନୃତୀ ।
ନ କରୋତି ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯୋ ନରଃ କାର୍ତ୍ତିକେ ବ୍ରତଂ ।୧୧୧।

ଅଥ ଶୁକ୍ଳପ୍ରତିପତ୍କୃତ୍ୟଂ । ସ୍କାନ୍ଦେ ।

ପ୍ରାତର୍ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଂ ପୂଜ୍ୟ ଦ୍ୟୂତଂ ଚୈବ ସମାଚରେତ୍ ।
ଭୂଷଣୀୟାସ୍ତଥା ଗାବଃ ପୂଜ୍ୟାଶ୍ଚ ଦୋହବାହନାଃ ।୧୧୨।

ଅତ୍ର ଦିନ ନିର୍ଣ୍ଣୟଃ । ତଥାଚ ଦେବଲଃ ।

ପ୍ରତିପଦ୍ଦର୍ଶସଂଯୋଗେ କ୍ରୀଡନଂ ତୁ ଗବାଂ ମତଂ ।
ପରବିଦ୍ଧାଂ ତୁ ଯଃ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ପୁତ୍ରଦାରଧନକ୍ଷୟଃ । ୧୧୩ ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟାମୃତଧୃତଂ ପୁରାଣାନ୍ତରବଚନଂ ।

ଯାବନ୍ତଃ ପ୍ରତିପନ୍ମିଶ୍ରା ତତ୍ର ଗାଃ ପୂଜୟେନ୍ନୃପଃ ।
ପୂଜାମାତ୍ରେଣ ବର୍ଦ୍ଧନ୍ତେ ପ୍ରଜା ଗାବୋ ମହୀପତେ । ୧୧୪ ।
ତତଃ ପ୍ରାତର୍ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଂ ପୂଜ୍ୟେତି ପୂର୍ବାହ୍ନତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତଂ ।
ଦ୍ୱିତୀୟାସମନ୍ୱେତ୍ତୁ ସର୍ବଥା ନିଷିଦ୍ଧଂ । ପୁରାଣସମୁଚ୍ଚୟେ ତୁ
ସମ୍ଭାବିତ ଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟସ୍ୟ ଦ୍ୱିତୀୟା ସଂଯୋଗ ଏବ ନିଷିଧ୍ୟତେ ।
ଗବାଂ କ୍ରୀଡାଦିନେ ଯତ୍ର ରାତ୍ରୌ ଦୃଶ୍ୟେତ ଚନ୍ଦ୍ରମାଃ ।
ସୋମୋରାଜା ପଶୂନ୍ ହନ୍ତି ସୁରଭିପୂଜକାଂସ୍ତଥା । ୧୧୫ ।
ତଦ୍ଦିବସସମ୍ଭାବନଂ ଚ ନିର୍ଣ୍ଣୟାମୃତେ ନିର୍ଣ୍ଣିତଂ ।
ପ୍ରତିପତ୍ତ୍ରିମୁହୂର୍ତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତାୟାଂ ଚନ୍ଦ୍ରଦର୍ଶନଂ ସମ୍ଭାବ୍ୟତେ ।
ଅନ୍ୟଦାତ୍ତୂତ୍ତର ନୈବ ପ୍ରତିପତ୍ତତ୍ର ଗୃହ୍ୟତା ।

ଯଥୈବ ପୁରାଣ ସମୁଚ୍ଚୟେ ।

ବର୍ଦ୍ଧମାନତିଥୌ ନନ୍ଦା ଯଦା ସାର୍ଦ୍ଧ ତ୍ରିଯାମିକା ।
ଦ୍ୱିତୀୟା ବୃଦ୍ଧିଗାମିନ୍ୟା ତୂତ୍ତରା ତତ୍ର ଗୃହ୍ୟତେ । ୧୧୬ ।

ଅଥ ଯମଦ୍ୱିତୀୟାକୃତ୍ୟଂ । ସ୍କାନ୍ଦେ ପାଦ୍ମେ ଚ ତଥା ।

ଊର୍ଜ୍ଜେଶୁକ୍ଳଦ୍ୱିତୀୟାୟାଂ ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ଯମମର୍ଚ୍ଚୟେତ୍ ।
ସ୍ନାନଂ କୃତ୍ୱା ଭାନୁଜାୟାଂ ଯମଲୋକଂ ନ ପଶ୍ୟତି । ୧୧୭ ।

ଷଂ ଚ ।

ଅସ୍ୟା ନଜଗୃହେ ପଥ ନ ଭୋକ୍ତବ୍ୟଂ ତତୋ ବୁଧୈଃ ।
ସ୍ନେହେନ ଭଗିନୀହସ୍ତା ଭୋକ୍ତବ୍ୟଂ ପୁଷ୍ଟିବର୍ଦ୍ଧନଂ ।୧୧୮।
ଦାନାନି ଚ ପ୍ରଦେୟାନି ଭଗିନୀଭ୍ୟୋ ବିଧାନତଃ ।
ସର୍ବା ଭଗିନ୍ୟଃ ସଂପୂଜ୍ୟା ଅଭାବେ ପ୍ରତିପନ୍ନିକାଃ ।୧୧୯।

ଅଥ ବୈଷ୍ଣବଲକ୍ଷଣଂ ।

ଗୃହୀତ ବିଷ୍ଣୁଦୀକ୍ଷାକୋ ବିଷ୍ଣୁସେବାପରୋ ନରଃ ।
ବୈଷ୍ଣବସ୍ତାଚ୍ଚ ସଂଗ୍ରାହ୍ୟଃ ସ୍ୱାନାଦୁକ୍ତାନୁସାରତଃ ।୧୨୦।

ତଥାଚ ସ୍କାନ୍ଦେ ।

ପରମାପଦମାପନ୍ନୋହର୍ଷେ ବା ସମୁପସ୍ଥିତେ ।
ନୈକାଦଶୀ ତ୍ୟଜେଦ୍ୟସ୍ତୁ ଯସ୍ୟ ଦୀକ୍ଷାସ୍ତି ବୈଷ୍ଣବୀ ।୧୨୧।
ସର୍ବାତ୍ମା ସର୍ବଜୀବେଷୁ ନିରାକାରାଦବସ୍ଥିତଃ ।
ବିଷ୍ଣୁ ପିତାଖିଲାଧାରଃ ସ ତୁ ବୈଷ୍ଣବ ଉଚ୍ୟତେ ।୧୨୨।

ପାଦ୍ମେ ଚ ।

ସ ଦୀକ୍ଷା ବିଧିସଂନ୍ୟାସଂ ସ ଯନ୍ତ୍ରଂ ଦ୍ୱାଦଶାକ୍ଷରଂ ।
ଅଷ୍ଟାକ୍ଷରମଥାନ୍ୟ ବା ଯେ ମନ୍ତ୍ରଂ ସମୁପାସତେ ।
ଜ୍ଞେୟାସ୍ତେ ବୈଷ୍ଣବାଲ୍ଲୋକେ ବିଷ୍ଣ୍ୱର୍ଚ୍ଚନରତା ସ୍ତଥା ।୧୨୩।

ଶ୍ରୀ ମଦ୍ବୈଷ୍ଣବେ ନମଃ ।

କୃଷିପଦ୍ଧତିଃ ।

ପରାଶରଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟ କୃଷିକର୍ମବିବେଚକଂ ।
କୃଷିକାନାଂ ହିତାର୍ଥାୟ ବକ୍ଷ୍ୟାମି କୃଷିପଦ୍ଧତିଂ । ୧ ।
ଚତୁର୍ବେଦାଂଶ୍ଚ ଯୋ ବ୍ରୂୟାଦ୍ ବୀଜି କୃପଣଂ ବଚଃ ।
ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୃହ୍ୟତେ ସୋଽପି ପ୍ରାର୍ଥନା ଲାଘବାର୍ଥିତଃ । ୨ ।
ଏକଏବ ପୁନଃ କୃଷ୍ୟା ପ୍ରାର୍ଥକୋ ନୈବ ଜାୟତେ ।
ଅପ୍ରାର୍ଥିତୋ ହି ଲୋକେଽସ୍ମିନ୍ଭବ୍ୟାଦିତି ସ ଭୂପତିଃ । ୩ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରୌପ୍ୟ ମାଣିକ୍ୟ ବସନୈରପି ପୂରିତାଃ ।
ତଥାପି ପ୍ରାର୍ଥୟନ୍ତ୍ୟେବ କୃଷିକାନ୍ ଭକ୍ତତୃଷ୍ଣୟା । ୪ ।
କଣ୍ଠେ ହସ୍ତେ ଚ କର୍ଣ୍ଣେ ଚ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଂ ବସତି ଯଦ୍ୟପି ।
ଭକ୍ତଦାସସ୍ତଥାପି ସ୍ୟାଦନ୍ନାଭାବେନ ଦେହିନାଂ । ୫ ।
ଅନ୍ନପ୍ରାଣବଲଂ ଚୈଦ୍ୟଂ ଅନ୍ନଂ ସର୍ବାର୍ଥସାଧକଂ ।
ଦେବାସୁରମନୁଷ୍ୟାଶ୍ଚ ସର୍ବେଚାନ୍ନୋପଜୀବିନଃ । ୬ ।
ଅନ୍ନଂ ହି ଧାନ୍ୟସଞ୍ଜାତଂ ଧାନ୍ୟଂ କୃଷ୍ୟାବିନା ନଚ ।
ତସ୍ମାତ୍ସର୍ବଂ ପରିତ୍ୟଜ୍ୟ କୃଷିଂ ଯତ୍ନେନ କାରୟେତ୍ । ୭ ।
କୃଷିର୍ଧନ୍ୟା କୃଷିର୍ମେଧ୍ୟା ଜନ୍ତୂନାଂ ଜୀବନଂ କୃଷିଃ ।
ହିଂସାଦିଦୋଷଯୁକ୍ତୋଽପି ମୁଚ୍ୟତେଽତିଥିପୂଜନାତ୍ । ୮ ।
ତେନାର୍ଚ୍ଚିତଂ ଜଗତ୍ସର୍ବମତିଥିର୍ଯେନ ପୂଜିତଃ ।
ଅର୍ଚ୍ଚିତାସ୍ତେନ ଦେବାଃ ସ୍ୟୁଃ ସ ଏବ ପୁରୁଷୋତ୍ତମଃ । ୯ ।

ତଥାଚ ପରାଶରଃ ।

ବୃଷ୍ଟିର୍ମୂଳା କୃଷିସ୍ସର୍ବା ବୃଷ୍ଟିର୍ମୂଳଂ ହି ଜୀବନଂ ।
ତସ୍ମାଦାଦୌ ପ୍ରଯତ୍ନେନ ବୃଷ୍ଟିଜ୍ଞାନଂ ସମାଚରେତ୍ । ୧୦ ।
ଯତୋ ବତ୍ସର ରାଜାନଂ ମନ୍ତ୍ରିଣଂ ମେଘମେବ ଚ ।
ଅବ୍ଦକଂ ସଲିଲଂ ଚାପି ବୃଷ୍ଟିଜ୍ଞାନାୟ ଶୋଧୟେତ୍ । ୧୧ ।

ଷାକଂ ତ୍ରିଗୁଣିତଂ କୃତ୍ୱା ଦ୍ୱିର୍ଦ୍ଧ୍ୱା ମୂକନା ହରେତ୍ ।
ଶେଷଂ ରବ୍ୟାଦି ରାଜା ଚ ନୃପାଦ୍ମନ୍ତ୍ରୀ ଚତୁର୍ଥକଃ । ୧୨ ।
ହରଲାଽର୍କେ ନୃପେ ବୃଷ୍ଟି ର୍ବୃଷ୍ଟିରୁଗ୍ରା ଜଣାପତୌ ।
ବୃଷ୍ଟିର୍ମନ୍ଦା ସଦା ଭୌମେ ଚନ୍ଦ୍ରେ ଚ ବୃଷ୍ଟିରୁତ୍ତମା । ୧୩ ।
ସୁରେଜ୍ୟେ ଶୋଭନା ବୃଷ୍ଟି ର୍ବୃଷ୍ଟିରତ୍ୟୁତ୍ତମା ଭୃଗୌ ।
ପୃଥ୍ୱୀଧୂଳିସମ୍ପନ୍ନା ବୃଷ୍ଟି ସ୍ପିନାଽନୌ ଭବେତ୍ । ୧୪ ।

ତଥାଚ ।

ଚକ୍ଷୁରୋଗଂ ଜ୍ୱରାରିଷ୍ଟଂ ସର୍ବୋପଦ୍ରବମେବଚ ।
ମନ୍ଦବୃଷ୍ଟିଂ ସ୍ୱଦାତ୍ୟାତୋ ରାଜା ସମ୍ବତ୍ସରେ ରବିଃ । ୧୫ । (ର)
ଯସ୍ମିନ୍ ସମ୍ବତ୍ସରେ ଚୈବ ଚନ୍ଦ୍ରୋ ରାଜା ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବଂ ।
କୁର୍ଯ୍ୟାଚ୍ଛସ୍ୟାନ୍ୱିତାଂ ପୃଥ୍ୱୀଂ ନୈରୁର୍ଜ୍ୟଂ ନୃପି ମାନବେ ॥ (ଚ)
ସଗ୍ରାମଂ ବାତବୃଷ୍ଟିଂ ଚ ରୋଗୋପଦ୍ରବମେବଚ ।
ବର୍ଷାଧିପୋ ମହୀପୁତ୍ରଃ କୁର୍ଯ୍ୟାଦନ୍ୟୋନ୍ୟ ଘାତକଂ ।୧୬। (ମଂ)
ନୈରୁର୍ଜ୍ୟମୁପଦ୍ରବଂ ଚ ସୁବୃଷ୍ଟିଃ କ୍ଷିତିମଣ୍ଡଳେ ।
ଯତ୍ରାଽବ୍ଦେଽପି ବୁଧୋରାଜା ଶସ୍ୟାମ୍ବରଂ ଜନର୍ଦ୍ଦିଶେତ୍ ।୧୮। (ବୁ)
ନୃପାଣାଂ ବର୍ଦ୍ଧନଂ ନିତ୍ୟଂ ଧନଧାନ୍ୟବିବର୍ଦ୍ଧନଂ ।
ସମ୍ବତ୍ସରାଧିପୋ ଜୀବଃ ସୁଭିକ୍ଷଂ କୁରୁତେ ସଦା । ୧୯ । (ବୃ)
ଧର୍ମାଜ୍ଜ୍ୱତମନାଃ ସ୍ତ୍ରୈର୍ଯ୍ୟଂ ବୃଷ୍ଟିକାରକମୁତ୍ତମଂ ।
ରାଜା ଦୈତ୍ୟଗୁରୁଃ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ସର୍ବଶସ୍ୟୋଦ୍ଭବଂ ଭୁବ ।୨୦। (ଶୁ)
ବୃଷ୍ଟିହାନିଃ ପ୍ରଜାପୀଡ଼ା ଗଜବାଜିପ୍ରଣାଶନଂ ।
ଅଗ୍ନେର୍ଭୟଂ ଚ ସନ୍ତାପଂ ରାଜା ସମ୍ବତ୍ସରେ ଶନିଃ ।୨୧। (ଶ)
ଯଥା ବୃଷ୍ଟିଫଳଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ବତ୍ସର ଗ୍ରହ ଭୂପତୌ ।
ତଦ୍ଵଦ୍ ବୃଷ୍ଟିଫଳଂ ଜ୍ଞେୟଂ ପ୍ରାଜ୍ଞୈର୍ବତ୍ସରମନ୍ତ୍ରିଣଃ । ୨୨ ।
ଷାକଂ ବହ୍ନି ସମାଯୁକ୍ତଂ ବେଦେନ ଭାଗମାହୃତଂ ।
ଶେଷଂ ମେଘଂ ବିଜାନୀୟାଦାବର୍ତ୍ତାଦି ଯଥାକ୍ରମଂ । ୨୩ ।

ଅବର୍ତ୍ତଶ୍ଚୈବ ସମ୍ବର୍ତ୍ତଃ ପୁଷ୍କରୋ ଦ୍ରୋଣ ଏବ ଚ ।
ଚତ୍ୱାରୋ ଜଳଦାଃ ପ୍ରୋକ୍ତା ଅବର୍ତ୍ତାଦି ଯଥାକ୍ରମଂ । ୨୪ ।
ଏକଦେଶେନ ଚ୍ଚବର୍ତ୍ତେ ସମ୍ବର୍ତ୍ତେ ସର୍ବତୋ ଜଳଂ
ପୁଷ୍କରେ ଦୁଃସ୍ୱରଂ ବାରି ଦ୍ରୋଣୋ ବହୁ ଜଳପ୍ରଦଃ । ୨୫ ।
ଷଡଯୋଜନବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଂ ତ୍ରିଂଶଦ୍ୟୋଜନମୁଚ୍ଛ୍ରିତଂ ।
ଅଭ୍ରକସ୍ୟ ଭବେନ୍ମାନଂ ମୁନିଭିଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଂ । ୨୬ ।

ଯୁକ୍ତାଜଗୋମସ୍ତ୍ୟଗତେ ଶଶାଙ୍କେ
ରବୌଯଦା କର୍କଟକଂ ପ୍ରଯାତି ।
ଶତଂ ଜଳାଢ଼୍ୟଂ ହରକାର୍ମ୍ମୁକେର୍ଷ୍ୟଂ
ଯୁକ୍ତଂ ଚ କନ୍ୟା ମୃଗଯୋରଶୀତିଃ । ୨୭ ।
ତୁଳୀର କୁମ୍ଭାଳି ତୁଳାଭଧାନେ
ଷଡଙ୍କିଯୁକ୍ତାଂ ନବତିଂ ଜଳାଢ଼୍ୟଂ ।
ଅନେନ ମାନେନ ତୁ ବତ୍ସରସ୍ୟ
ନିରୂପ୍ୟ ନୀରଂ କୃଷିକର୍ମକାର୍ଯ୍ୟଂ । ୨୮ ।

ସମୁଦ୍ରେ ଦଶଭାଗାଂଶ୍ଚ ଷଡ୍ଭାଗାଂଶ୍ଚାପି ପର୍ବତେ ।
ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଚତୁରୋଭାଗାନ୍ ସଦା ବର୍ଷତି ମାଧବଃ । ୨୯ ।
ଚତୁଘଟକଂ ବୁଧେ ଜୀବେ ସୋମେ ଶୁକ୍ରେ ତ୍ରିଘଟକଂ ।
ଦ୍ୱିଘଟକଂ କୁଜେ ଭାନୌ ବାଢ଼କୈକଂ ଶନିଶ୍ଚରେ । ୩୦ ।

ଅତୋ ବଂଶତିଭାଗା ବୃଷ୍ଟିଃ ।

ଇତି ନୃପତି ମନ୍ତ୍ରୀ ମେଘାଢ଼କସଲ୍ଲକ୍ଷଣଂ ।
ମାର୍ଗସ୍ୟ ଶୁକ୍ଲପକ୍ଷେ ଅଷାଢ଼େମାସି ନିର୍ଗତେତିଫଳୀଃ ।
ପୌଷସ୍ୟ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ବହ୍ନିର୍ଦ୍ଦିଶେଚ୍ଛ୍ରାବଣସ୍ୟ ଶୀଘ୍ରଂ । ୩୧ ।
ମାଘଶିତୋଥାଗର୍ଭ୍ଭଃ ଶ୍ରାବଣ କୃଷ୍ଣେ ପ୍ରସୂତିମାପ୍ନୁନ୍ତି ।
ମାଘସ୍ୟ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷେ ବହ୍ନିର୍ଦ୍ଦିଶେଭାଦ୍ରପଦ ଶୁକ୍ଳେ । ୩୨ ।

ଫାଲ୍ଗୁନ ଶୁକ୍ଳସମ୍ଭୂତା ଭାଦ୍ରପଦସ୍ୟାଶିତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଃ ।
ତଦ୍ୱୈବ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷୋଦ୍ଭବାସ୍ତୁ ଯାନ୍ତ୍ୟଶ୍ୱଯୁକ୍ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷେ । ୩୩ ।
ଚୈତ୍ରସ୍ୟ ଶିତପକ୍ଷଜାତାଃ କୃଷ୍ଣେଽଶ୍ୱଯୁଜାଃ ପ୍ରଯାନ୍ତି ଗର୍ଭାଃ ।
ଚୈତ୍ରାସିତପକ୍ଷଜାତାଃ କାର୍ତ୍ତିକଶୁକ୍ଳପକ୍ଷାନ୍ତ ବର୍ଷନ୍ତି । ୩୪ ।

ଅଥ ପୌଷେ ବୃଷ୍ଟିଜ୍ଞାନଂ ।

ସାର୍ଦ୍ଧଂ ଦିନଦ୍ୱୟଂ ମାନଂ କୃତ୍ୱା ପୌଷାଦିନା ବୁଧଃ ।
ଗଣୟେଦ୍ଦ୍ୱାସିକାଂ ବୃଷ୍ଟିମବୃଷ୍ଟିଃ ବାନିଲକ୍ରମାତ୍ । ୩୫ ।
ସୌମ୍ୟ ବାରୁଣୟୋ ବୃଷ୍ଟିରବୃଷ୍ଟିଃ ପୂର୍ବଯାମ୍ୟୟୋଃ ।
ନିର୍ବାତେ ବୃଷ୍ଟିର୍ଦ୍ୱାନିଃସ୍ୟାସ୍ତ୍ରୁଲେ ସଂକୁଳଂ ଜଳଂ । ୩୬ ।
ଏକୈକଂ ପଞ୍ଚଦଣ୍ଡେନ ଯାମ୍ୟସ୍ୟ ଦିବସୋମତଃ ।
ପୂର୍ବାର୍ଦ୍ଧେ ବାସରୀ ବୃଷ୍ଟିରୁତ୍ତରାର୍ଦ୍ଧେ ଚ ନୈଶିକୀ । ୩୭ ।
ଦତ୍ୱା ଦଣ୍ଡେ ପତାକାନ୍ତୁ ବାତସ୍ୟାନୁକ୍ରମେଣ ଚ ।
ବଦେଜ୍ଜ୍ୟୋ ମାସିକୀବୃଷ୍ଟିଃ କୃତ୍ୱା ଯତ୍ନମହର୍ନିଶଂ । ୩୮ ।
ଧୂଳୀଭିରେବ ଧବଳୀକୃତମନ୍ତରୀକ୍ଷଂ
ବଦ୍ୟୁଚ୍ଛଟାଚ୍ଛୁରତବାରୁଣଦିଗ୍ବିଭାଗଂ ।
ପୌଷେ ଯଦା ଭବତି ମାସି ଶିତେ ଚ ପକ୍ଷେ
ତୋୟେନ ତତ୍ରସକଳାପ୍ଲବତେ ଧରିତ୍ରୀ । ୩୯ ।
ପୌଷେ ମାସି ଯଦା ବୃଷ୍ଟିଃ କୁଜ୍ଝଟି ବା ଯଦା ଭବେତ୍ ।
ତଦାଦୌ ସପ୍ତମେ ମାସି ତାଂ ତିଥିଂ ପ୍ଲାବ୍ୟତେ ମହୀ । ୪୦ ।

ଅଥ ମାଘେ ବୃଷ୍ଟିଜ୍ଞାନଂ ।

ମାଘସ୍ୟାଶିତସପ୍ତମ୍ୟାଂ ବୃଷ୍ଟି ର୍ବା ମେଘଦର୍ଶନଂ ।
ତଦା ସମ୍ବତ୍ସରେ ଧନ୍ୟଃ ସର୍ବଶସ୍ୟଫଳପ୍ରଦଃ । ୪୧ ।
ସପ୍ତମ୍ୟାଂ ସ୍ୱାତିଯୋଗେ ଯଦି ପତତି ଜଳଂ ମାଘପକ୍ଷାନ୍ଧକାରେ
ବାୟୁର୍ବା ଚଣ୍ଡବେଗଃ ସଜଳଜଳଧରୈ ଗର୍ଜ୍ଜିତେ ବାମ୍ବରେ ବା ।

ବହ୍ୱ୍ୟୁଷ୍ମାଳାକୁଳଂ ବା ଯଦି ଭବତି ନଭୋ ନଷ୍ଟଚନ୍ଦ୍ରାର୍କତାରଂ
ତାବଦ୍ଵର୍ଷନ୍ତି ମେଘା ଧରଣୀତଳଗତା ଯାବଦାକାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତଂ ।୪୨।
ମାଘେମାସି ନିରନ୍ତରଂ ଯଦି ଭବେତ୍ପ୍ରାତ୍ୟେଣ ତୋୟାଗମୋ
ବାତାବାଚ୍ଛିତ ଫାଲ୍ଗୁନେଷୁ ସତତଂ ଚୈତ୍ରେଷୁ ଛନ୍ନଂ ନଭଃ ।
ବୈଶାଖେ କରକା ପତନ୍ତି ଯଦି ବା ଜ୍ୟେଷ୍ଠେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାତପଃ
ତାବଦ୍ଵର୍ଷତି ବାସବଃ ପ୍ରତିଦିନଂ ଯାବତ୍ତୁଲାଂ ଗଚ୍ଛତି । ୪୩ ।

ମାଘେ ବହୁଳ ସପ୍ତମ୍ୟାଂ ତଦେବ ଫାଲ୍ଗୁନେପି ଚ ।
ଚୈତ୍ରେ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷସ୍ୟାଦ୍ୟାଂ ବୈଶାଖେ ପ୍ରଥମେହନି ।
ଏତାସୁ ଚଣ୍ଡବାତୋବା ତଡିଦ୍‌ବୃଷ୍ଟିରଥାପି ଚ ।
ତଦା ସ୍ୟାଚ୍ଛୋଭନା ପ୍ରାବୃଟ୍ ଭବେଚ୍ଛସ୍ୟବତୀ ମହୀ । ୪୪ ।

ଅଥ ଚୈତ୍ରେ ବୃଷ୍ଟିଲକ୍ଷଣଂ ।

ପ୍ରତିପଦି ମଧୁମାସେ ଭାନୁବାରେ ସିତାୟାଂ
ଯଦି ଭବତି ତଦାସ୍ୟାତ୍ତଚ୍ଛିଳା ବୃଷ୍ଟିରବ୍ଦେ ।
ଅବିରଳପୃଥୁଧାରା ସାନ୍ଦ୍ରବୃଷ୍ଟିପ୍ରବାହୈଃ
ଧରଣିତଳମଶେଷଂ ପ୍ଲାବ୍ୟତେ ସୋମବାରେ । ୪୫ ।
ଅବନିତନୟବାରେ ବାତବୃଷ୍ଟିଃ ସ୍ୱଳ୍ପମ୍ୟକ୍
ବୁଧଗୁରୁଭୃଗୁଜାନାଂ ଶସ୍ୟ ଧର୍ମ୍ୟକ୍ ପ୍ରମୋଦଃ ।
ଜଳନିଧିରପି ଶୋଷଂ ଯାତି ବାରେ ଚ ଶୌରେ
ଭବତି ଖଳୁ ଧରିତ୍ରୀ ବହ୍ନିଜ୍ୱାଳୈରଦୃଶ୍ୟା । ୪୬ ।

ତଥା

ଚୈତ୍ରାଦ୍ୟଭାଗେ ଚନ୍ଦ୍ରାଢ୍ୟଂ ଭବେଦତ୍ୟୁଜ୍ଜଳା କ୍ଷିତିଃ ।
ପ୍ରବେଶେନ୍ଦ୍ରଦନଦ୍ୟମ୍ଭୃଷ୍ଟାମଧ୍ୟେ ବନ୍ଧୁବର୍ଷିଣୀ । ୪୭ ।

ଅଥ ବୈଶାଖ ନିରୂପଣଂ ।

ପ୍ରତାଢ୍ୟସ୍ତମ୍ଭନଦ୍ୟାନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡଂ ନ୍ୟସ୍ୟ ଜଳେ ନିଶି ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପ୍ରତିପଦ୍ରାତ୍ରୌ ବୃଷ୍ଟିଂ ନିରୂପୟେତ୍ । ୪୮ ।

ପ୍ରଣବେନ ତୁ ମନ୍ତ୍ରେଣ ମନ୍ତ୍ରୟିତ୍ୱା ଶତଦ୍ୱୟଂ ।
ସଙ୍କଂସ୍ଥିତ୍ୱା ତୁ ତଂ ଦଣ୍ଡଂ ଜଲେତୁଲ୍ଲ୍ୟ ନବେଶୟେତ୍ ।୪୯।
ପ୍ରାତରୁତ୍ଥାୟ ସହସା ତଦ୍ଦଣ୍ଡଂ ବିଚରୂପୟେତ୍ ।
ସମଂ ଚୈବାଧିକଂ ନ୍ୟୂନଂ ଭବଷ୍ୟନ୍ତଲକାଂକ୍ଷୟା ।୫୦ ।

ଗତବର୍ଷବଦାର ବନ୍ୟାଚୈବ ସମେଭବେତ୍ ।
ହ୍ରାସେ ନୈବ ତଥା ବାର ଭବେଦ୍ଦନ୍ୟା ନ ତାଦୃଶୀ । ୫୧ ।
ଅଥାଧିକେ ଚ ଦ୍ୱିଗୁଣା ବନ୍ୟାବୃଷ୍ଟିଶ୍ଚ ଜାୟତେ ।
ଇଦଂ ପରାଶରେଣୋକ୍ତଂ ଭବଷ୍ୟଦ୍ବୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷଣଂ । ୫୨ ।

ଭାନୂଦୟେ ବପୁବତୋ ଜଗତୋ ବପନ୍ତି
ମଧ୍ୟଂଗତେ ଦିନକରେ ଖଲୁ ଶସ୍ୟହାନିଃ ॥
ଅସ୍ତଂଗତେ ଦିନକରେ ଚ ତଥାର୍ଦ୍ଧଶସ୍ୟ
ମୈଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟମେଘଗମନଂ ନିଶିଗନ୍ତୁଶକ୍ତୌ । ୫୩ ।

ରେଖାତ୍ରୟଂ ସମୁଲ୍ଲିଖ୍ୟ ତାଭ୍ୟସ୍ତାଶ୍ଚ ବବର୍ଦ୍ଧୟେତ୍ ।
ତ୍ରିଶୃଙ୍ଗ ସର୍ବକୋଣେଷୁ ପର୍ବତଂ ତତ୍ର ଦାପୟେତ୍ । ୫୪ ।
ଈଶାନାଦି ଦକ୍ଷିଣାନ୍ତଂ ବଳଖ୍ୟଦନଳାଦିତଃ ।
ଯେନଯେନାଙ୍କସଂକ୍ରାନ୍ତ ସ୍ତେନ ପ୍ରାବୃଟ୍ ଫଳଂ ଭବେତ୍ । ୫୫ ।
ଅତିବୃଷ୍ଟିଃ ସମୁଦ୍ରେସ୍ୟାଦନାବୃଷ୍ଟିସ୍ତୁ ପର୍ବତେ ।
କଣ୍ଠୟୋର୍ବିରଳାବୃଷ୍ଟି ସ୍ସୁବୃଷ୍ଟିଃ ଶୈଳସନ୍ନିଷୁ । ୫୬ ।

ଅଥ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଚିତ୍ରା ସ୍ୱାତି ବିଶାଖାସୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠେମାସି ନିରଭ୍ରତା ।
ତାସ୍ୱେବ ଶ୍ରାବଣେ ମାସି ଯଦି ବର୍ଷତି ବାସବଃ । ୫୭ ।
ଜ୍ୟେଷ୍ଠେମାସି ଶିତେପକ୍ଷେ ଅର୍ଦ୍ରାଦିଦଶଋକ୍ଷକେ ।
ସଜଳଂ ନିର୍ଜଳଂ ଚୈବ ନିର୍ଜଳଂ ସଜଳଂ ଭବେତ୍ । ୫୮ ।

ଅଥାଷାଢ଼ ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଅଷାଢ଼୍ୟାଂ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାଂ ସୁରପତିକକୁଭେ ବାତିବାଯୁସ୍ସୁବୃଷ୍ଟିଃ
ଶସ୍ୟଧ୍ୱଂସ ପ୍ରଭୁର୍ଯ୍ୟାଦହନ ଦିଶିଗତୋ ମନ୍ଦବୃଷ୍ଟିର୍ଯମେନ ।।
ନୈର୍‌ଋତ୍ୟାଂ ଶସ୍ୟହାନି ବରୁଣଦିଶି ଜଳଂବାୟୁନା ବାୟୁକୋପଃ ।
କୌବେର୍ଯ୍ୟାଂ ଶସ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣଂ ପ୍ରଥୟତି ନିୟତଂ ମେଦିନୀଂ ଶସ୍ୟମାଣେ ।

ଅଷାଢ଼ସ୍ୟ ସିତେପକ୍ଷେ ନବମ୍ୟାଂ ଯଦି ବର୍ଷତି ।
ବର୍ଷତ୍ୟେବ ତଦାବ୍ଦେ ଚ ତଦ୍ଭାବୃଷ୍ଟୌ କୁତୋ ଜଳଂ ।୬୦।

ଅଷାଢ଼ମାସି ଶୀତପକ୍ଷତିଥୌ ନବମ୍ୟାଂ
ଘନୈର୍ଯଦା ପ୍ରକଟମଣ୍ଡଳମଭ୍ୟୁପୈତି ।।
ଅଶ୍ରାବଣାସ୍ତମବାର ଧରାମୁଧାରା
ଅବାର୍ତ୍ତିକୀ ମ୍ରୁତ ପୟୋଧରସାର ବନ୍ଦୁଃ । ୬୧ ।

ଅଷାଢ଼ମାସେ ଯଦି ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ମ୍ୟର୍କାଦିବାରେ କ୍ରମଶଃ ଫଳାନି ।
ସ୍ୱଳ୍ପବୃଷ୍ଟିର୍ବହୁଜଳୋବଗ୍ରହୋ ବାତଃ ସୁଭକ୍ଷଃ ପ୍ରଜଳସ୍ତୁ ତାପଃ ।।

ଅଥ ଶ୍ରାବଣ ଲକ୍ଷଣଂ ।

ରୋହିଣ୍ୟାଂ ଶ୍ରାବଣେ ମାସି ଯଦି ବର୍ଷତି ବାସବଃ ।
ତଦା ବୃଷ୍ଟି ର୍ଭବେତ୍ତାବଦ୍ୟାବନ୍ନୋର୍ଦ୍ଧ୍ୱସ୍ଥିତେ ହରଃ । ୬୩ ।
କର୍କଟେ ରୋହିଣୀଋକ୍ଷେ ଯଦି ବୃଷ୍ଟିର୍ନଜାୟତେ ।
ତଦା ପଞ୍ଚଶରଃ ପ୍ରାଜ୍ଞ ହାହା ଲୋକସ୍ୟ କା ଗତିଃ । ୬୪
ଶ୍ରାବଣେ ମାସି ରୋହିଣ୍ୟାଂ ନ ଭବେଦ୍‌ବର୍ଷଣଂ ଯଦି ।
ବଫଳାରମ୍ଭସଂକ୍ଳେଶାତ୍କୃଷିବୃତ୍ତି ର୍ବିନଶ୍ୟତି । ୬୫ ।

ଇତି ପୌଷାଦ୍ୟଷ୍ଟମାସିକ ବୃଷ୍ଟିଜ୍ଞାନଲକ୍ଷଣଂ ।

ଅଥ ଭଦ୍ରାଦି ଲକ୍ଷଣଂ ।

ସିଂହେଚ ଭୌମବାରେଚ ପୂର୍ବ ଫାଲ୍‌ଗୁନ ଋକ୍ଷକେ ।
ବ୍ୟଞ୍ଜପାତେଚନନ୍ଦାୟାଂ ଭୂତାୟାଂ ବର୍ଷସ୍ୟେଦ୍‌ବଃ ।

ଅଥ ସଦ୍ୟୋବୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଉତ୍କ୍ଷିପ୍ତାଂଣ୍ଡମାଦାୟ ଯଦା ଚୈବ ପିପୀଲିକାଃ ।
ଭେକଃ ଶବ୍ଦାୟତେ କସ୍ମାତ୍ତଦା ବୃଷ୍ଟିର୍ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବ । ୬୭ ।
ବିଡାଲା ନକୁଲାଃ ସର୍ପା ଯେଚାନ୍ୟେ ବା ବିଲେ ଶୟାଃ ।
ଧାବନ୍ତି ଶରଣଂ ମତ୍ତାଃ ସଦ୍ୟୋବୃଷ୍ଟି ର୍ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବ । ୬୮ ।
ଲୁଟନ୍ତି ବାଳକା ମାର୍ଗେ ଧୂଳୀଭିଃ ସେତୁବନ୍ଧନଂ ।
ମୟୂରାଶ୍ଚୈବ ନୃତ୍ୟନ୍ତି ସଦ୍ୟୋ ବୃଷ୍ଟିଃ ପ୍ରଜାୟତେ । ୬୯ ।
ଅତ୍ୟାତପାତଦୁଷ୍ଟାନାଂ ନୃଣାମଙ୍ଗବ୍ୟଥା ଯଦି
ବୃକ୍ଷାଗ୍ରାତ୍ସ୍ୱେଦଣଷ୍ଟାଦେଃ ସଦ୍ୟୋବର୍ଷଣଲକ୍ଷଣଂ । ୭୦ ।
ପକ୍ଷୟୋଃ ଶୋଷଣଂ ରୌଦ୍ରେ ଖଗାନାମମ୍ବୁଚ୍ଚରଣାଂ
ଝିଲ୍ଲୀରବ ସ୍ତଦାକାଶେ ସଦ୍ୟୋବର୍ଷଣ ଲକ୍ଷଣଂ । ୭୧ ।

ଜ୍ୟେଷ୍ଠେ ବୈଶାଖମାସେ ସଜଳମପିଶିତେ ଚୈବ ଆଷାଢ଼ପକ୍ଷେ
ମୂର୍ତ୍ତୌ ମଧ୍ୟାହ୍ନକାଳେ ଭବତି ଦିନମୁଖଂ ନିର୍ମଳଂ ଘ୍ୱେହ୍ଣୀଷୁ ।
ଅସ୍ତଂ ଗଚ୍ଛନ୍ ଦିନେଶେ ଜଳଧରପଟଳଂ ଛିନ୍ନମୂର୍ତ୍ତି ର୍ନଭଃସ୍ୱା
ଭାବଦ୍ୱର୍ଷନ୍ତି ମେଘାଃ ପ୍ଲୁତଧରଣୀତଳା ଯାବଦା କାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତଂ । ୭୨ ।

ପ୍ରାତଃକାଳେ ତୁଷାରଂ ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ମେଘସମ୍ପ୍ଲବଂ ।
ରାତ୍ରୌ ନିର୍ମଳମାକାଶଂ ତଦ୍ଦେଶଂ ପରିବର୍ଜୟେତ୍ । ୭୩ ।

ଅଥ ଝଞ୍ଝାର ବୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଚଳତ୍ୟଙ୍ଗାରକେ ବୃଷ୍ଟି ର୍ଧ୍ରୁବାବୃଷ୍ଟିଃ ଶନୈଶ୍ଚରେ ।
ବାରପୂର୍ଣ୍ଣାଂ ମଘାଂ କୃତ୍ୱା ପଶ୍ଚାତ୍ସଞ୍ଚରତେ ଗୁରୁଃ । ୭୪ ।
ଗ୍ରହାଣାମୁଦୟେ ଗୃସ୍ତେ ତଥା ବକ୍ରାତିଚାରୟୋଃ ।
ପ୍ରାୟେଣ ବର୍ଷତି ଜୀମୂତୋ ନୃପାଣାମୁଦ୍ୟମେଷୁ ଚ । ୭୫ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାମଧଗତେ ଜୀବେ ଭଗ୍ନଭାଣ୍ଡମିବ ସ୍ରବେତ୍ ।
ତତଃ ସ୍ୱାତିଂ ସମାସାଦ୍ୟ ମନ୍ଦମେଘୋ ବମୁଞ୍ଚତି । ୭୬ ।

ପୂର୍ବେଣୋତ୍ତରଗତାନ୍ ମେଘାନ୍ ସ୍ୱାତିରେବାବ୍ୟପୋହତି ।
ଶ୍ରବଣେ ଜଳଦଂ ବର୍ଷଂ ରେବତ୍ୟାଂ ଚ ବମୂଷତି । ୭୭ ।
ପୌଷ୍ଣେ ମୂଳବଜ୍ରଣ୍ୟନ୍ତ୍ୟଂ ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହେଣ ବର୍ଷତି ।
ଅର୍ଦ୍ରାଦିତୋ ବଶାଖାନ୍ତଂ ସୂର୍ଯ୍ୟବାରେଣ ବର୍ଷତି । ୭୮ ।

ଅଥ ଅନାବୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଧ୍ରୁବେ ଚ ବୈଷ୍ଣବେ ହସ୍ତେ ମୂଳେ ଶଙ୍କେ ଚରନ୍ ଗୁରୁଃ ।
ସଦେ୍ୟଃ କରୋତ୍ୟନାବୃଷ୍ଟିଂ କୃତ୍ତିକାସୁ ମଘାସୁ ଚ । ୭୯ ।
ଗୁରୁପୃଷ୍ଠଗତୋ ଭାନୁଃ ସମୁଦ୍ରମପି ଶୋଷୟେତ୍ ।
ସଦେ୍ୟା କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ ବୃଷ୍ଟିଂ ଚନ୍ଦ୍ରମଧ୍ୟଗତୋ ଭୃଗୁଃ । ୮୦ ।
ସ୍ୱାତି ତ୍ରୟଗତଃ ପୂର୍ବେ ପଶ୍ଚିମେ ପିତୃପଞ୍ଚକେ ।
ଅନାବୃଷ୍ଟିଂ ଭୃଗୁଃ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ ବଦନ୍ତୀତି ପ୍ରବର୍ଷଣଂ । ୮୧ ।
ଅଙ୍ଗାରକୋ ଯଦା ବିନ୍ଦେ ତଦାଙ୍ଗାରମୟୀ ମହୀ ।
ସ ଏବ ରବଣା ଯୁକ୍ତଃ ସମୁଦ୍ରମପି ଶୋଷୟେତ୍ । ୮୨ ।
ସଦେ୍ୟାବୃଷ୍ଟିକରଃ ଶୁକ୍ରୋ ଯଦା ବୁଧସମୀପଗଃ ।
ତୟୋର୍ମଧ୍ୟଗତୋ ଭାନୁଃ ସମୁଦ୍ରମପି ଶୋଷୟେତ୍ । ୮୩ ।
ଆର୍ଦ୍ରାଦିଦଶକଂ ସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ବଶାଖାନ୍ତ୍ରି ନପୁଂସକାଃ ।
ମୂଳାଚତୁର୍ଦଶଃ ପୁଂସା ସଂଯୋଗେନ ଫଳପ୍ରଦା । ୮୪ ।
ନପୁଂସକେ ଭବେଦ୍ବାୟୁଃ ପୁରୁଷେ ତେଷୁ ବଜ୍ରକାଃ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଂସୋଶ୍ଚ ସମାଯୋଗେ ମହାବୃଷ୍ଟିଃ ପ୍ରଜାୟତେ । ୮୫ ।
ଯାବନ୍ତି ଋତି ଭାସ୍କରସ୍ୟ ପୁରତଃ ସର୍ବଂ ସହାନନ୍ଦନଃ
ପଶ୍ଚାତ୍ସୋପଗତୋଥ ସ୍ୱସ୍ୟଭବନେ ସୂର୍ଯ୍ୟେଣ ଯୁକ୍ତୋଽପି ବା ।
ଶୋଷଂ ଯାନ୍ତି ମହାନ୍ତକନ୍ଦରସରଦ୍ୱାପୀତଡ଼ାଗାଦୟଃ
ସର୍ବେ ବାରିଧରାଃ ଖରନ୍ତି ନ ଜଳଂ ନଶ୍ୟନ୍ତି ବାଭାଦୟାଃ । ୮୬ ।
ଅଙ୍ଗାରକଗତେ ମାର୍ଗେ ଯଦି ବର୍ଷତି ଭାସ୍କରଃ ।
ପାଂଶୁଧୂଳିଶ୍ଚୋବାକୀର୍ଣ୍ଣା ସଦା ଦାହ୍ୟତି ମେଦିନୀ । ୮୭ ।

ବୃଷ୍ଟିଜ୍ଞାନେ ଶକୁନଂ ।

ଜନୋପଘାତେନ ପିପୀଲିକାନାମଣ୍ଡୋ ଯଦା ସଙ୍କ୍ରମଣେ ବ୍ୟବାୟଃ ।
ଦ୍ରୁମାବରୋହଶ୍ଚ ଭୁଜଙ୍ଗମାନାଂ ବୃଷ୍ଟେର୍ନିମିତ୍ତାନି ଗବାଂପ୍ଲୁତଂ ଚ ।
ତରୁଶିଖରୋପଗତାଃ କୃକଲାସାଃ ଗଗନତଳସ୍ଥିତଦୃଷ୍ଟିନିପାତାଃ ।
ଯଦି ଚଗବାଂରବିବୀକ୍ଷଣମୂର୍ଦ୍ଧ୍ୱଃ ପତତି ଚହ୍ନାୟ ତଦାପ୍ୟଚିରେଣ ।୮୮।

ବଲ୍ମୀକାଂ ଗଗନତଳୋନ୍ମୁଖାଃ ପ୍ରବାଲା
ସ୍ତୁର୍ଯଦ୍ୟେତ୍ୟୂର୍ଯଦି ଜଲଜଂପାଂଶୁଭିର୍ବିହଙ୍ଗାଃ ।
ସେବ୍ୟନ୍ତେ ଯଦି ଚ ସରୀସୃପାଃ ତୃଣାଗ୍ରା
ନାସନ୍ନୋ ଭବତି ତଦା ଜଲସ୍ୟପାତଃ ।୮୯।

ଅତିବାତଂ ନିର୍ବାତଂ ବା ଅତ୍ୟୁଷ୍ଣଂ ଚ ନିରୁଷ୍ଣକଂ ।
ଅତିମେଘଂ ନିରଭ୍ରଂ ବା ଷଡ୍ବିଧଃ ସ୍ୟାଦ୍ୱୃଷ୍ଟିଲକ୍ଷଣଂ ।୯୦।

ସମାଗମେ ପତତି ଜଲଂ ଜ୍ଞ ଶୁକ୍ରୟୋର୍ଜ୍ଞ
ଜୀବୟୋର୍ଗୁରୁ ଶିତୟୋସ୍ତ ସଗମେ ।
ଯମାରୟୋଃ ପବନହୁତାଶଜଂ ଭୟଂ
ନ ଦୃଷ୍ଟୟୋର୍ନସହିତୟୋସ୍ତ ସଦ୍ଗ୍ରହୈଃ ।୯୧।

ମାର୍ଜାରେ ଭୃଶମବନୀଂ ନଖୈର୍ଲିଖନ୍ତୋ
ଲୋହାନାଂ ମଲନିଚୟୋ ସବସ୍ରଗନ୍ଧଃ ।
ରଥ୍ୟାୟାଂ ଶିଶୁରଚିତାଶ୍ଚ ସେତୁବନ୍ଧାଃ
ସଂପ୍ରାପ୍ତଂ ଜଲମଚିରାନ୍ନିବେଦୟନ୍ତି ।୯୨।

ଅଷାଢ଼ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସ୍ୟାନ୍ତୁ ଯଦ୍ୟୈଶାନ୍ୟୋନିଲୋ ଭବେତ୍ ।
ଅସ୍ତଂ ଗଚ୍ଛତି ତୀକ୍ଷ୍ଣାଂଶୁଃ ଶସ୍ୟସମ୍ପତ୍ତିରୁତ୍ତମା ।୯୩।
ମେଘାଚ୍ଛନ୍ନୋଦୟେ ବୃଷ୍ଟେ ଶ୍ରାବଣେ ଚ ଦ୍ୱରେର୍ଦିନେ ।
ବର୍ଷତେ ଚତୁରୋମାସାନ୍ ନାନ୍ୟଥା ତ ନ ବର୍ଷତି ।୯୪।
ପ୍ରବର୍ଷତ୍ୟୋତ୍ତରେବାତଃ ପ୍ରବର୍ଷତି ପଶ୍ଚିମଃ ପୂର୍ବଃ ।
ସମ୍ବରେତ୍ ପୂର୍ବ ବୃଷ୍ଟିଂ ଚ ବୃଷ୍ଟିନାଶାୟ ଦକ୍ଷିଣଃ ।୯୫।

ଉଲ୍କାଦିପାତସ୍ତ୍ରିତୋଽଶନସ୍ଥ ଦିଗ୍‌ଦାହନିର୍ଘାତମହୀପ୍ରକମ୍ପାଃ ।
ନାଦୋମୃଗାଣାଂ ସପତତ୍ତ୍ରିଣାଂ ଚ ଗ୍ରାହ୍ୟା ଯଥୈବାମ୍ବୁଧରସ୍ତଥୈବ ॥
ଜ୍ୟେଷ୍ଠେ ସିତେଷୁ ମାହସ୍ଥହାଗ୍ନେବାରଧାରଣା ଦିବସାଃ ।
ମୃଦୁଶୁଭପବନାଶସ୍ତା ସ୍ନିଗ୍ଧା ଘନ ସୁଶୀତଲା ଗଗନାସ୍ତ ।୯୭।

ଅଥ ଗ୍ରହଯୋଗେ ଔତ୍ପାତିକ ଅବସ୍ଥା କଥନଂ ।

ଗେହନୀ ଶକଟମଧ୍ୟସ୍ଥିତେ ଚନ୍ଦ୍ରମସ୍ୟଽଶରଣୀକୃତାଜନାଃ
କ୍ୱାପି ଯାନ୍ତି ଶିଶୁପାତଭାଜନାଃ ସୂର୍ଯ୍ୟତପ୍ତପିଠରାମ୍ବୁପାୟିନଃ । ୯୮ ।
ତାଡ଼ିଂହ୍ରାପି ବୃଷ୍ଟିଃ ପତତି ଦୃଢ଼ତର ଶ୍ରୀତଭାବାତଶୂନ୍ୟାଃ
ପ୍ରାସାଦସ୍ୟାପି ଭଙ୍ଗଃ ଶ୍ରିତକରତଳସ୍ୟୋ ଦୃଶ୍ୟତେ ଶ୍ୱେତକାକଃ ॥
ଏକାସ୍ରୂତେ ଯୁଗଂ ଶୌଣ୍ଡଳତି ବସୁଧା ମାନବଚ୍ଛିନ୍ ପ୍ରସୂତେ
ରାଷ୍ଟ୍ରୋଦ୍ଭଂଗୋଽପି ଯୁଦ୍ଧଂ ନଗରପୁରବଧିର୍ଦ୍ଦିସ୍ୟତେ ଭଦ୍ର ଖ୍ୟାତିଃ ॥
ପ୍ରଚଣ୍ଡବାତୋଭବଦଶ୍ୱତାପଃ କୃଷିର୍ବ୍ବିନାଶୋଽପି ମହକ୍ଷନାସ୍ତୁଃ ।
ଅନ୍ୟୋନ୍ୟ ବୈରଂ ଚ ମହର୍ଦ୍ଧ୍ୟକାତୋ ଯୋଗେତମସ୍ମିନ୍ନିହ ମଧ୍ୟସ୍ଥ—
ତାନାଂ । ୧୦୧ ।

ଏକରାଶିଗତାଃ କ୍ରୂର ରାହୁଭୌମଦିବାକରାଃ ।
ଲୋହପାତ୍ରଂ ତଦା ଯୋଗଂ ରକ୍ତଂ ପିବତି ମେଦିନୀ । ୧୦୨।
ଏକରାଶୌ ସ୍ଥିତାଃ କ୍ରୂର ରବିଭୌମଶନୈଶ୍ଚରାଃ ।
ପୃଥ୍ୱୀକ୍ଷୟଙ୍କରୀ ଜ୍ଞେୟା ଯୋଗୋଽୟଂ ଯମକର୍ତ୍ତରୀ । ୧୦୩ ।
ଏକରାଶିଗତାବେତୌ ଯଦା ରାହୁଶନୈଶ୍ଚରୌ ।
ପୃଥ୍ୱୀକ୍ଷୟଙ୍କରୀ ଜ୍ଞେୟା ଯୋଗୋଽୟଂ ଯମକର୍ତ୍ତରୀ । ୧୦୪ ।
ଏକରାଶିଗତାଃ ପଞ୍ଚଗ୍ରହା ରାଜ୍ୟଭୟାବହାଃ ।
ପ୍ରାଣିନୋ ରୋଗପୀଡ଼ାର୍ତ୍ତା ଯାନ୍ତି ଲୋକାନ୍ତରଂ ଧ୍ରୁବଂ ।୧୦୫।
ଏକତ୍ର ରାଶୌ ଯଦି ସପ୍ତ ପଞ୍ଚ ନବଷ୍ଟଗ୍ରହାଃ ମିଳତାଭବନ୍ତି ।
ଦେଶସ୍ୟ ଭ୍ରଂଶୋ ନୃପତେର୍ବ୍ବିନାଶସ୍ତଦ୍ରାଶିକାନାଂ ମରଣଂ ଧ୍ରୁବଂ ସ୍ୟାତ୍ ॥

ଚତ୍ୱାରଃ ଯସ୍ତି ଭାଦ୍ୟେକ ସ୍ୱଶୌ ନର ଚତୁଷ୍ପଦାନ୍ ।
ପଞ୍ଚପ୍ରଧାନାନ୍ ଭୂପାଳାନ୍ ସାମାତ୍ୟ ସୁତବାନ୍ଧବାନ୍ । ୧୦୭ ।
ନାଶୟନ୍ତି ଚ ଶସ୍ୟାନି କୁର୍ବନ୍ତି ଉପସୃଗମଂ ।
ସ ଭୂପାଳବର୍ଗେଽଧନ ନାଶଂ ଯାତି ମହୀ ତଦା । ୧୦୮ ।
ପ୍ରଧାନଭୂପା ନଶ୍ୟନ୍ତି ମେଦିନୀରକ୍ତସଂକୁଳା ।
ଯବନୋପଦ୍ରବସ୍ତତ୍ର ଉତ୍ଥାନ୍ୟାମୃ ନାଶକୃତ୍ ।୧୦୯।
ସପ୍ତଗ୍ରହେଷ୍ଟୌ ତ୍ରୟାବାପି ଯଦ୍ୟେକର୍କ ସମାଶ୍ରିତାଃ ।
ମନ୍ତ୍ରିନାଶୋ ଭବେତ୍ତତ୍ର ମିତ୍ରଭେଦଃ ପରସ୍ପରଂ । ୧୧୦ ।
କୋଶକ୍ଷ୍ମାସ୍ନାଙ୍ଗଲଂ ବକ୍ତୁଂ ଯତସ୍ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟନାଶକାଃ ।
ସମସ୍ତବର୍ଣନ୍ୟୋର୍ଯୁଦ୍ଧେ କୁରୁପାଣ୍ଡବସଂଗରେ । ୧୧୧ ।
ତଦେକସଂଶିତାଃ ସର୍ବେ ରାହୁଗ୍ରସ୍ତସମାଯୁତାଃ ।
ବନ୍ଧନଂ ମୃତ୍ୟୁଦାନଂ ଚ ନୃପନାଶକରାଃ ସ୍ମୃତାଃ । ୧୧୨ ।
ଗୁରୁ ରାହୁ ସମାଯୋଗେ ନରା ଯାନ୍ତି ଦିଗନ୍ତରଂ ।
ଅସ୍ଥିମାଳାକୁଳା ପୃଥ୍ୱୀ ରୁଧିରଂ ପିବତି ମହୀ । ୧୧୩ ।

ଯଦାଚଶୌର ସୁରରାଜ ମନ୍ତ୍ରିଣୀ ସମେତଂ ତିଷ୍ଠେ ନୃଚଦୃକ୍ଷମଣ୍ଡଳେ ।
ତଦୋତ୍ତ୍ରବୈଶାଳକଳିଙ୍ଗକୋଶଳାନ୍ ତ୍ରିଷ୍ଟଗଶେଷାଂ କୁରୁତେ-
ବସୁନ୍ଧରାଂ । ୧୧୪ ।

ଅର୍ଦ୍ରାନ୍ତ୍ୟଂମଘମୂଲାର୍କ ଯସ୍ତିଗୌ ଗୁରୁରାହୁସୌ ।
ତଦା ଦଦାତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଂ ଦାରୁଣଂ ରଣସଂକୁଳଂ । ୧୧୫ ।
ଲୋକପୀଡ଼ଂ ବଛାନୀୟ ନୃପନାଶକରସ୍ତଥା ।
ଯବନୋପଦ୍ରବଂ ଘୋରଂ ତଥା ଦସ୍ୟୁଭୟଂ ବଦ୍ଧ । ୧୧୬ ।

ସିଂହେଶ୍ୱରଭେଷିତିସୁତେ ଶୁକ୍ରବକ୍ରିତେଷୁ
କ୍ଷୋଷନ୍ ଘନଂ ସରତସାଗର ନିର୍ଝରେଷୁ ।
ବର୍ଷନ୍ତି ବାତସ୍ୟ ପକ୍ଷ କୃପଣୈର୍ଦଦାନି
ମୁଞ୍ଚନ୍ତି ଯକ୍ଷପଣଦାନ ତୁଷାରବୃଷ୍ଟିଃ । ୧୧୭ ।

ଭତୋ ଭବେଦ୍ରେଷୁ ଭୃଗ୍ୱାର୍କବହ୍ନିଶୌ
ଚଣ୍ଡଂ ମୃଦୁଂ ମୃତ୍ୟୁରାଶୌଚ ଉଦ୍ଧତ୍ ।
ଏତେଯୋଗା ଜନ୍ମରାଶୌ ହୁ ଯସ୍ୟ
ରୋଗଂ ଦେଶଭ୍ରଂଶମର୍ଥକ୍ଷୟଂ ଚ । ୧୧୮ ।

ହୃଦ୍ୱାମଘାବଶାଖାଂ ବା ବଚରନ୍ ଭୌମଃ କରୋତି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଂ
ମରଣଂ କରୋତି ଘୋରଂ ଯଦି ଭିତ୍ୱା ରୋହିଣୀ ଭାଦ୍ୟେତ ॥
ଗତାଗତଂ ଯଦାକୁର୍ଯ୍ୟାନ୍ମଘାମଧ୍ୟେନ ଲୋହିତଃ ।
ଅନାବୃଷ୍ଟିର୍ଭବେତ୍ତତ୍ର ପାଣ୍ଡ୍ୟୋ ରାଜା ବିନଶ୍ୟତି । ୧୨୦ ।

ରବିଶନିକୁଜବାରେ ଫାଲ୍ଗୁନେ ଶୁକ୍ଲପକ୍ଷେ
ଭବତି ଚ ତିଥିପୌର୍ଣ୍ଣୀ ଗୋବିନ୍ଦେ ଦୋଳଯନ୍ତ୍ରେ ।
ନୃପତିଭୟ ବିୟୋଗୋ ଶସ୍ୟହାନିଃ ପୃଥିବ୍ୟାଂ
ଭ୍ରମତି ଚଳ କଳଙ୍କଶ୍ଚୋତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଃ । ୧୨୧ ।

ଗୋବିନ୍ଦଦୋଳକଂ ଚୈବ ରବିବାରେ ଯଦା ଭବେତ୍ ।
ତାପଂ ତତ୍ର ବିଜାନୀୟାଦ୍ଦକ୍ଷେ ଚୋତ୍ତରଫାଲ୍ଗୁନେ । ୧୨୨ ।
ଭୂମିପୁତ୍ରସ୍ୟ ବାରେ ତୁ ଯଦା ବହ୍ନିଭୟଂ ଭବେତ୍ ।
ବୁଧବାରେ ତୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଂ ଶନିବାରେ ଜଳକ୍ଷୟଃ । ୧୨୩ ।
ରାଜ୍ଞାନାଶଂ ବିଜାନୀୟାତ୍ ଉଦ୍ଦେଶେ ସ୍ୱଗୁରୁମାଦିଶେତ୍ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଜ୍ୟଭୃଗୁବାରେ ତୁ ନଶ୍ୟନ୍ତି ଦେଶଭୂପତିଃ । ୧୨୪ ।

ବହ୍ନିଂଗତେ ରବିସୁତେ ଧରଣୀସୁତେ ବା
ମୂଳର୍କ୍ଷଶକ୍ରମଘରୋହିଣୀରୌଦ୍ରଭେଷୁ ।
ଛତ୍ରୋପଭଙ୍ଗଶସ୍ୟନାଶନପାଦୁକାନାଂ
ସର୍ବତ୍ର ଲୋକମରଣଂ ଜଳଯୌତଦେଶଃ । ୧୨୫ ।

ଭବ ଶନି ଭୃଗୁବାରେ କାର୍ତ୍ତିକେ ନଷ୍ଟଚନ୍ଦ୍ରେ
ପ୍ରୀତି ଧୃତିଧ୍ରୁବଷଷ୍ଟ୍ୟେ ସ୍ୱାତି ତିଷ୍ୟନ୍ତ୍ର ଯୋଗେ ।

ଖଗପତି ବନଜୀବା ସ୍ଥାବରେ ଜଙ୍ଗମେ ବା
ଧ୍ରୁବଂ ମରଣ ମନୁଷ୍ୟା ବାସ୍ତୁନା ବାରଣା ବା । ୧୨୬ ।
ଛତ୍ରୋଦୟେଷ୍ୟାଦ୍ଧଦି ବାରବୀନ୍ଦ୍ରେର୍ଗ ସ୍ତ୍ରାସ୍ତଗୋ ବା ଯଦି ସର୍ବଗ୍ରାସଃ ।
ମହୀ ତଦା ସର୍ବବନାଶଦେଶୋ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷଘୋରୋ ନୃପତେର୍ବିନାଶଃ ॥
ଯାବନ୍ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ ସୂନୁର୍ଜ୍ଜ୍ୱଲତି ଧନୁଷି ବା ମନ୍ମଥେ ମୀନକନ୍ୟେ
ତାବଦ୍ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ା ଜନପଦମରଣଂ ଶତ୍ରୁ ସନ୍ଧାରପାତଃ ।
ଭର୍ବୀନଃଶବଘୋଗ୍ର ଶିବରବପଃକ୍ରୈଃ କ୍ରୀଡ଼ମାନୈଃ ପିଶାଚୈଃ
ଗ୍ରାମାଶ୍ଚୂନ୍ୟା ଭବେୟୁର୍ନର ରୁଧିରବସା ମାଂସକଂକାଳକୀର୍ଣ୍ଣୈଃ ।୧୨୮

ଅଥ ବୃଷ୍ୟବେକ୍ଷଣଂ ।

ଫଳତ୍ୟବୀକ୍ଷିତା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଂ ଦୈନ୍ୟଂ ସୈବାନବେକ୍ଷିତା ।
କୃଷିଃ କୃଷିପୁତ୍ରଣଶ୍ଚ ଇତ୍ୟୁବାଚ ପରାଶରଃ । ୧୨୯ ।

ତଥାଚ ମନୁଃ ।

ପିତୁରନ୍ତଃ ପୁରଂ ଦଦ୍ୟାନ୍ମାତୁର୍ଦଦ୍ୟାନ୍ମହାନସଂ ।
ଗୋଷୁ ଚାତ୍ମସମଂ ଦଦ୍ୟାସ୍ୱୟମେବ କୃଷିଂ ବ୍ରଜେତ୍ । ୧୩୦ ।
କୃଷିର୍ଗାବୋ ବାଣବଦ୍ୟା ସ୍ତ୍ରିୟୋଗ୍ରଜକୁଳାନି ଚ ।
କ୍ଷଣେନୈକେନ ନଶ୍ୟନ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମନବେକ୍ଷଣାତ୍ । ୧୩୧ ।
ସମର୍ଥେନ କୃଷିଃକାର୍ଯ୍ୟା ଲୋକାନାଂ ହିତକାମ୍ୟୟା ।
ଅସମର୍ଥୋ ହି କୃଷିକୋ ଭିକ୍ଷାଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ମାନବଃ ।୧୩୨।
ଗୋହିତଃ କ୍ଷେତ୍ରଗାମୀ ଚ କାଳଜ୍ଞୋ ବୀଜତତ୍ପରଃ ।
ସୁଶିକ୍ଷଃ ସର୍ବଶସ୍ୟାଢ୍ୟଃ କୃଷିକୋ ନାବସୀଦତି । ୧୩୩ ।

ଅଥ ବାହନ ପାଳନ ବଧାନଂ ।

କୃଷିଂ ଚ ତାଦୃଶୀଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଯଥା ବାହାନ ପୀଡ଼ୟେତ୍ ।
ବାହପୀଡ଼ାର୍ଜ୍ଜିତଂ ଶସ୍ୟଂ ଗର୍ହିତଂ ପିତୃଦେବୟୋଃ । ୧୩୪ ।
ବାହପୀଡ଼ାର୍ଜ୍ଜିତଂ ଶସ୍ୟଂ ଫଳତଂ ଚେ ଚତୁର୍ଗୁଣଂ ।
ବାହନଶ୍ୱାସବଫଳଂ ହନ୍ତ୍ରଂ ସର୍ବଂ ବିନଶ୍ୟତି । ୧୩୫ ।

ସ ଚ ଦାରିଦ୍ର୍ୟଦୋଷେଣ ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଭ୍ରମତି ଧ୍ରୁବଂ ।
ଚଣ୍ଡିକେ ଯଜନେ ଧର୍ମେ ସ୍ତ୍ରୀଆନ୍ୟୈରପି ପୋଷଣୈଃ ॥
ବାହାଃ କ୍ୱଚନ ସୀଦନ୍ତି ସାମ୍ୟଂ ପ୍ରାପ୍ତଷ୍ଟ ଗ୍ରହଣାତ୍ ।
ଗୋଶାଲା ସୁଦୃଢ଼ା ଯସ୍ୟ ଶୁଚି ର୍ଗୋମୟବର୍ଜ୍ଜିତା । ୧୩୭ ।
ବାହାସ୍ତସ୍ୟ ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧନ୍ତେ ପୋଷଣୈରପି ବର୍ଜ୍ଜିତାଃ ।
ଗୋସଙ୍କୁଳନ୍ତୁ ଯନ୍ନଷ୍ଟା ବାହାଯନ୍ତି ଦିନେଦିନେ । ୧୩୮ ।
ନିଃସରନ୍ତି ଗବାଂ ସ୍ଥାନେ ତତ୍ର କିଂ ପୋଷଣାଦିଭିଃ ।
ପଞ୍ଚପଞ୍ଚାୟତାଶାଲା ଗବ୍ୟାଂ ବୃଦ୍ଧିକରୀମତା । ୧୩୯ ।
ସିଂହେ ଗୋଷ୍ଠ କୃତା ସୈବ ଗୋସ୍ଥାନେ ଗୋ ଧନାଶକୃତ୍ ।
ଅଜାମେକ ତ୍ରୟୋଗାବଃ ସପ୍ତାଶ୍ୱ ନବ ଦନ୍ତିନଃ । ୧୪୦ ।
ସ୍ୱ ମିନୋବଧମିଚ୍ଛନ୍ତି ସିଂହେ ଗାବଃ ପ୍ରସୂତିକାଃ ।
ତଣ୍ଡୁଲାନାଂ ଜଳଂଚୈବ ତପ୍ତମଣ୍ଡଂ ଝଷୋଦକଂ ।
କାର୍ପାସାସ୍ଥି ତୁଷଞ୍ଚୈବ ଗୋସ୍ଥାନେ ଗୋ ଧନାଶକୃତ୍ । ୧୪୧ ।
ସମ୍ମାର୍ଜ୍ଜନୀ ଚ ମୂଷଳଂ ଭକ୍ତୋଚ୍ଛିଷ୍ଟଂ ନିକେତନେ ।
କୃତ୍ୱା ଗୋନାଶମାପ୍ନୋତି ତଥା ତତ୍ତାଡ଼ଜବନ୍ଧନଂ । ୧୪୨ ।
ଗୋମୂତ୍ରକ୍ଷାଳବେ ନୈବ ଯନ୍ତ୍ରାବସ୍ତ୍ରମୋଚନଂ ।
କୁର୍ବନ୍ତି ଗୃହମେଧିନ୍ୟ ସ୍ତନ୍ଦ୍ରା କା ବାହବାସନା । ୧୪୩ ।
କଲେପଂ ଗୋମୟସ୍ୟାପି ଭୁବଙ୍ଗୌମଶନେଦିନେ ।
ନକାରଯେତ୍ତ୍ରମେଣାପି ଗୋବୃଦ୍ଧିଂ ଯଦି ବାଞ୍ଛତି ।୧୪୪।
ବାରତ୍ରୟଂ ପଢ଼ିତ୍ୱୈବ ଦଦ୍ୟାଦନ୍ୟେଷୁ ଗୋମୟଂ ।
ଫଲେପଂ ଶନ ଭୌମେଷୁ ଗବାଂ ହାନିକରଂ ସ୍ମୃତଂ ।୧୪୫
ସନ୍ଧ୍ୟାୟାନ୍ତୁ ଗବାଂସ୍ଥାନେ ଦୀପୋ ଯତ୍ର ନ ଦୀୟତେ ।
ସ୍ଥାନଂ ତତ୍କମଲାହୀନଂ ବୀକ୍ଷ୍ୟ କ୍ରନ୍ଦନ୍ତି ଗୋଗଣାଃ ।୧୪୬ ।
ହଳମଷ୍ଟଗବଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଷଡ଼ଗବଂ ବ୍ୟବହାରକଂ ।
ଚତୁର୍ଗବଂ ନୃଶଂସାନାଂ ଦ୍ୱିଗବଂ ତୁ ଗବାଶିନାଂ ।୧୪୭।

ଜ୍ଞତ୍ୟଂ ଦଶଦଳେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ର୍ନିତ୍ୟଂ ପଞ୍ଚଦଳେ ଧନଂ ।
ତ୍ରିଦଳେ ବନ୍ଧୁମୃତ୍ୟୁଂ ତୁ ଜଭଂମେକଦଳେ ଋଣଂ ।୧୪୮।
ଅନ୍ନଗୋପଣମାତ୍ରଂ ତୁ ଦ୍ବିଦଳେନ ବଦେନ୍ନରଃ ।
ପିତୃଦେବାଽତିଥୀନାଂ ତୁ ନାନାଦାନେ ତୁ ସପ୍ତମଃ ।୧୪୯।

ଅଥ ଗୋପର୍ବ କଥନଂ ।

ଗୋପୂଜାଂ କାର୍ତ୍ତିକେ କୁର୍ଯ୍ୟାଷ୍ଟଗୁଡ଼ଂ ପ୍ରତିପଦ୍ରିଥୌ ।
ବଦ୍ଧ୍ବା ଗୃମଲତାଂ ଶୃଙ୍ଗେ ନୃତ୍ୟଗୀତୈଶ୍ଚ ବାଦିତୈଃ ।୧୫୦।
କୁଙ୍କୁମୈଶ୍ଚନ୍ଦନୈଶ୍ଚାପି କୃତ୍ବା ଶୃଙ୍ଗେ ତୈଲଲେପନଂ ।
ତଦ୍ଦମ୍ୟଲଗୁଡ଼ଂ ଦତ୍ତ୍ବା ଗୋପାଲାଃ କୃତଭୂଷଣାଃ ।୧୫୧।
ତତୋ ବାଦ୍ୟୈଶ୍ଚ ନୃତ୍ୟୈଶ୍ଚ ମଣ୍ଡୟିତ୍ବା ନଗବିଭଃ ।
ଭ୍ରାମୟେଦ୍‌ବୃଷଭଂ ମୁଖ୍ୟଂ ଗ୍ରାମେଷୁ ତଦ୍ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତୟେତ୍ । ୧୫୨ ।
ଗବାମଙ୍ଗେ ତତୋ ଦଦ୍ୟାଦ୍‌ଦ୍ବିଶାଙ୍କସ୍ୟାଙ୍ଗପୃଷ୍ଠକେ ।
ତୈଳଂ ଦତ୍ତ୍ବା ପୁଷ୍ପମୁଣ୍ଡଂ ମିଳନ୍ତ୍ବା କୃଷିକୈଃ ଧନ୍ବ ।୧୫୩।
ତପ୍ତଲୋହଂ ଦିନେ ତସ୍ମିନ୍ ଗବାମଙ୍ଗେ ପ୍ରଦାପୟେତ୍ ।
ଛେଦନଂ ଚ ପକ୍ଷୀବାଡ଼ ଲାଙ୍ଗୁଳଂ କଚ କର୍ଣ୍ଣୟୋଃ । ୧୫୪ ।
ସର୍ବାଗୋଜାତୟଃ ସ୍ବସ୍ଥା ଭବନ୍ତ୍ୟେ ତେନ ତତ୍କୃଦେ ।
ନାନାବ୍ୟାଧିବିନିର୍ମୁକ୍ତା ବର୍ଷମେକଂ ନ ସଂଶୟଃ । ୧୫୫ ।

ଅଥ ଯାତ୍ରାପ୍ରବେଶ କଥନଂ ।

ପୂର୍ବାତ୍ରୟଂ ଧନିଷ୍ଠା ଚ ଇନ୍ଦ୍ରାଗ୍ନିଃ ସୌମ୍ୟବାରୁଣାଃ ।
ଏତେ ଶୁଭପ୍ରଦା ଜ୍ଞତ୍ୟଂ ଗବାଂ ଯାତ୍ରା ପ୍ରବେଶୟୋଃ ।୧୫୬।
ତ୍ରିଷ୍ଟୁଭରେଷୁ ଶ୍ଲେହ୍ଣ୍ୟାଂ ସିନୀବାଲୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ।
ଶ୍ରବଣା ପୌଷ୍ଣବସ୍ତ୍ରେଷୁ ଚତ୍ରାଷ୍ଟମଷ୍ଟମୀଷୁ ଚ । ୧୫୭ ।
ଅର୍କାର୍କିଭୂତସ୍ୟୈବାରେ ଗବାଂ ଯାତ୍ରା ପ୍ରବେଶୟୋଃ ।
ଗମନେ ଚୋବନାଶଃ ସ୍ୟାତ୍ପ୍ରବେଶେ ଗୃହିଣୋ ବଧଃ ।୧୫୮

ଅଥ ଗୋମୟୋତ୍ସବଃ ।

ମାଘେ ଗୋମୟକୂଟଂ ତୁ ସଂପୂଜ୍ୟ ଶଙ୍ଖପୂର୍ବକଂ ।
ସାରଂ ଶୋଭନଦିବସେ ଲୁଦ୍ଧାଳି ସ୍ଥାନସ୍ୟେନ୍ଦୁତଃ । ୧୫୯ ।
ରୌଦ୍ରେ ସଂଶୋଧ୍ୟ ତସ୍ସାରଂ କୃତ୍ୱା ଗୁଣ୍ଡିକରୂପିଣଂ ।
ଫାଲ୍ଗୁନେ ପ୍ରତିକେଦାରେ ସାରଂ ଗର୍ତ୍ତେ ନିଧାପୟେତ୍ ।୧୬୦
ତତୋ ବପନକାଲେ ତୁ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ସାରବିମୋଚନଂ ।
ବିନାସାରେଣ ଯଦ୍ଧାନ୍ୟଂ ବର୍ଦ୍ଧତେ ନ ଫଳତ୍ୟପି । ୧୬୧ ।

ହଳସାମଗ୍ରୀ କଥନଂ ।

ଈଶୋ ଯୁଗୋ ହଳ ସ୍ଥାଣୁ ର୍ନିର୍ଯ୍ୟୋଳସ୍ତସ୍ୟ ପାଶିକା ।
ଅଡ୍ଡଚଲ୍ଲଶ୍ଚ ଶୌଳଶ୍ଚ ପଚନୀ ଚ ହଳାଷ୍ଟକଂ । ୧୬୨ ।
ପଞ୍ଚହସ୍ତୋ ଭବେଦୀଶଃ ସ୍ଥାଣୁଃ ପଞ୍ଚବିତସ୍ତିକଃ ।
ସାର୍ଦ୍ଧହସ୍ତସ୍ତୁନିର୍ଯାଣୋ ଯୁଗ୍ମକର୍ଣ୍ଣ ସମାନକଃ । ୧୬୩ ।
ନିର୍ଯାଣ ପାଶିକା ଚୈବ ଅଡ୍ଡଚଲ୍ଲସ୍ତଥୈବ ଚ ।
ଦ୍ୱାଦଶାଙ୍ଗୁଳମାନୋହି ଶୌଳୋଽରତ୍ନି ପ୍ରମାଣକଃ । ୧୬୪ ।
ସାର୍ଦ୍ଧଦ୍ୱାଦଶମୁଷ୍ଟିର୍ବା କାର୍ଯା ବା ନବ ମୁଷ୍ଟିକା ।
ଦୃଢ଼ାପଚନିକାଜ୍ଞେୟା ଲୌହାଗ୍ରା ବଂଶସମ୍ଭବା । ୧୬୫ ।
ଅବନ୍ଧକୁଣ୍ଡଳାକାରେ ର୍ଦଶପଞ୍ଚାଙ୍ଗୁଳଃ ସ୍ମୃତଃ ।
ଯୋତ୍ରଂ ହସ୍ତଚତୁଷ୍କଂସ୍ୟାଦ୍ଦୃଢ଼ଃ ପଞ୍ଚକଣ୍ଠବନ୍ଧକଃ । ୧୬୬ ।
ପଞ୍ଚାଙ୍ଗୁଳାଧିକୋ ହସ୍ତୋ ହସ୍ତୋ ବା ଫାଳକଃ ସ୍ମୃତଃ ।
ଅର୍ଦ୍ଧସ୍ୟ ପତ୍ରସଦୃଶୀ ପାଶିକା ଚ ନବାଙ୍ଗୁଳା । ୧୬୭ ।
ଏକବିଂଶତି ଶଲ୍ୟସ୍ତୁ ବଦ୍ଧକାଃ ପରକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।
ନବହସ୍ତା ତୁ ମଦିକା ପ୍ରଶସ୍ତା ସର୍ବକର୍ମଣି । ୧୬୮ ।
ଅଦୃଢ଼ା ଯୁକ୍ତମାନା ଯା ସାମଗ୍ରୀ ବା ହଳସ୍ୟ ଚ ।
ବିଘ୍ନଂ ପଦେପଦେ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍କର୍ଷକାଲେ ନ ସଂଶୟଃ । ୧୬୯ ।

ଅଥ ହଳପ୍ରସାରଣ କଥନଂ ।

ଅନୁରାଧୋତ୍ତରରୋହିଣ୍ୟାଂ ମୃଗମୂଳପୁନର୍ବସୌ
ପୁଷ୍ୟାଶ୍ରବଣହସ୍ତେଷୁ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଧଳପ୍ରସାରଣଂ ।। ୧୭୦ ।
ହଳପ୍ରସାରଣଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ କୃଷିକୈଃ ଶସ୍ୟବୃଦ୍ଧୟେ
ଶୁକ୍ରେଣ ଜୀବବାରେଣ ଶଶିଜସ୍ୟ ବିଶେଷତଃ ।। ୧୭୧ ।
ଭୌମାର୍କଦିବସେ ଚୈବ ତଥା ଚ ଶନିବାସରେ
କୃଷିକର୍ମସମାରମ୍ଭେ ଗୃହଜାପଦ୍ରବମାଦିଶେତ୍ ।। ୧୭୨ ।
ଦଶମ୍ୟେକାଦଶୀ ଚୈବ ଦ୍ୱିତୀୟା ପଞ୍ଚମୀ ତଥା ।
ତ୍ରୟୋଦଶୀ ତୃତୀୟା ଚ ସପ୍ତମୀ ଚ ଶୁଭପ୍ରଦା । ୧୭୩ ।
ଶସ୍ୟକ୍ଷୟଂ ପ୍ରତିପଦି ଦ୍ୱାଦଶ୍ୟାଂ ବଧବନ୍ଧନଂ ।
ବହ୍ନିର୍ବହ୍ନିକରୀ ଷଷ୍ଠୀ କୁହୂଃ କର୍ଷକନାଶିନୀ । ୧୭୪ ।
ହନ୍ତ୍ୟଷ୍ଟମୀ ବଳୀବର୍ଦ୍ଦାନ୍ନବମୀ ଶସ୍ୟଘାତିନୀ ।
ଚତୁର୍ଥୀ କୀଟଜନନୀ ପତିଂ ହନ୍ତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ । ୧୭୫ ।
ବୃଷେ ମୀନେ ଚ କନ୍ୟାୟାଂ ଯୁଗ୍ମେ ଧନୁଷି ବୃଶ୍ଚିକେ ।
ଏତେଷୁ ଶୁଭଲଗ୍ନେଷୁ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଧଳପ୍ରସାରଣଂ । ୧୭୬ ।
ମେଷଲଗ୍ନେ ପଶୂଂହନ୍ୟାତ୍କର୍କଟେ ଜଳଜାଦ୍ଭୟଂ ।
ସିଂହେ ସର୍ପଭୟଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍କୁମ୍ଭେ ଚୈବ ମହଦ୍ଭୟଂ । ୧୭୭ ।
ମକରେ ଶସ୍ୟନାଶସ୍ୟାତ୍ତୁଳାୟାଂ ପ୍ରାଣସଂଶୟଃ ।
ତସ୍ମାଲ୍ଲଗ୍ନଂ ପ୍ରୟତ୍ନେନ କୃଷ୍ୟାରମ୍ଭେ ବିଚାରୟେତ୍ । ୧୭୮ ।
ଶୁଭେଽର୍କେ ଚନ୍ଦ୍ରସଂଯୁକ୍ତେ ଶୁକ୍ଳସ୍ରଗ୍ଗନ୍ଧବାସସା ।
ସ୍ନାତ୍ୱା ଗନ୍ଧୈଃ ସଧୂପୈଶ୍ଚ ପୂଜୟିତ୍ୱା ଯଥାବିଧି । ୧୭୯ ।
ପୃଥିବୀଂ ଚନ୍ଦ୍ରସଂଯୁକ୍ତାଂ ପୃଥୁଂ ଚୈବ ପ୍ରଜାପତିଂ ।
ଅଗ୍ନେଃ ପ୍ରଦକ୍ଷିଣଂ କୃତ୍ୱା ଭୁକ୍ତ୍ୱା ଦତ୍ତ୍ୱା ଚ ଦକ୍ଷିଣାଂ । ୧୮୦ ।
ଫାଲାଗ୍ରଂ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣସଂଯୁକ୍ତଂ କୃତ୍ୱା ଚ ମଧୁଲେପନଂ ।
ବାମପକ୍ଷୋଦବେଷ୍ଟାଙ୍ଗେ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଧଳପ୍ରସାରଣଂ । ୧୮୧ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟୋ ବାସବୋ ବ୍ୟାସଃ ପୃଥୁଗ୍ରମଃ ପରାଶରଃ ।
ସମ୍ପୂଜ୍ୟାଗ୍ନିଂ ଦ୍ୱିଜଂ ଦେବଂ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଧଳପ୍ରସାରଣଂ ।୧୮୨ ।
କୃଷ୍ଣୌ ବୃଷୌ ହଲ ଶ୍ୱେତୌ ରକ୍ତୌ ବା କୃଷ୍ଣଲୋହିତୌ ।
ମୃଗପାର୍ଶ୍ୱୌ ଭଦ୍ରୌ ଲେପ୍ୟୌ ନବନୀତେ ଦୃର୍ଭେନ ବା ।

ଉତ୍ତରାଭିମୁଖୋଭୂତ୍ୱା କ୍ଷୀରେଣାର୍ଘ୍ୟଂ ନିବେଦ୍ୟ ଚ ।
ନବେଷ୍ଟୋ ବଷ୍ଟରେ ବଲ୍ଗୁଃ ସଂସ୍ଥାପ୍ୟ ଜାନୁନୀ କ୍ଷିତୌ ।
ପ୍ରଣମେ ଦ୍ୱାସବଂ ଦେବଂ ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ କର୍ଷକଃ ।୧୮୪।
ଶୁକ୍ଳପୁଷ୍ପସମାଯୁକ୍ତଂ ଦଧିକ୍ଷୀରଘୃତୈସ୍ତଥା ।
ସୁବୃଷ୍ଟିଂ କୁରୁ ଦେବେଶ ଗୃହାଣାର୍ଘ୍ୟଂ ଶଚୀପତେ । ୧୮୫ ।
ବୃଷୋ ମହତ୍ କଟବର୍ଜ୍ୟଷ୍ଟି ହଲାଙ୍ଗୂଳ କର୍ଷିକଃ ।
ସର୍ବଶୁକ୍ଳୈସ୍ତଥାବର୍ଜ୍ୟଃ କର୍ଷକୈର୍ହଲକର୍ମଣି । ୧୮୬ ।
ହଲପ୍ରସାରଣଂ କାର୍ଯ୍ୟଂ ନୀରୁଗ୍ଭି ର୍ବୃଷକର୍ଷକୈଃ ।
ଛିନ୍ନରେଖା ନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା ଯଥା ପ୍ରାହ ପରାଶରଃ ।
ଏକା ଛସ୍କଣୀ ରେଖା ଭୂଷିତା ସାର୍ଥସିଦ୍ଧିଦା । ୧୮୭ ।

ପଞ୍ଚମୁଖ୍ୟାସ୍ତଥା ରେଖା ବହୁଶସ୍ୟପ୍ରଦାୟିନୀ ।
ଏକାତିସ୍ରସ୍ତଥା ପଞ୍ଚହଲରେଖାଃ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତାଃ । ୧୮୮ ।
ହଲେ ପ୍ରବହମାନେ ତୁ କୂର୍ମପୃଷ୍ଠେଦ୍ଭବେଦ୍ୟଦି ।
ଗୃହିଣୀ ମ୍ରିୟତେ ତସ୍ୟ ତଥା ଗ୍ରନ୍ଥି ଭସ୍ମଂ ଭବେତ୍ । ୧୮୯।

ଫାଲୋପୃଷ୍ଠେ ଚ ଭଙ୍ଗେ ଚ ଦେଶତ୍ୟାଗୋ ଭବେଦ୍ଧ୍ରୁବଂ ।
ଲାଙ୍ଗଳୋ ଭିଦ୍ୟତେ ଯସ୍ମିନ୍ ପ୍ରଭୁସ୍ତତ୍ର ବିନଶ୍ୟତି । ୧୯୦ ।

ଈଶଭଙ୍ଗୋ ଯଦାଦୃଷ୍ଟିଃ କୃଷିକୋଽପି ନ ଜୀବତି ।
ଭ୍ରାତୃନାଶୋଯୁଗଭଗ୍ନେ ଶୌଳେଚ ମ୍ରିୟତେ ସୁତଃ ।୧୯୧।
ଯୋକ୍ତ୍ରଚ୍ଛେଦେ ତୁ ରୋଗଃସ୍ୟାଚ୍ଛସ୍ୟହାନିସ୍ତୁ ଜାୟତେ ।
ନିର୍ଯାତେ କରଣେ କଷ୍ଟଂ ବନ୍ଧନଂ ରାଜମନ୍ଦିରେ । ୧୯୨ ।

ହଲେ ପ୍ରବହମାନେ ତୁ ବୃଷୋ ଧାବନ୍ ଯଦା ପତେତ୍ ।
କୃଷିଭଙ୍ଗୋ ଭବେତ୍ତସ୍ୟ ପୀଡ଼ା ବାପି ସ୍ୱାମିନସ୍ତଥା । ୧୫୩ ।
ପ୍ରବାହାଦ୍ଧ୍ରୁମାତ୍ରସ୍ତୁ ଗୌରେକୋ ମୁଚ୍ୟତେ ଯଦି ।
ବସ୍ତ୍ରାଙ୍କେନ ଲୁବଂନ୍ତ ତଦା ଶସ୍ୟ ଚତୁର୍ଗୁଣଂ । ୧୫୪ ।
ହଲେ ପ୍ରବହମାନେ ତୁ ଷକୃନ୍ମୂତ୍ର ସମାଗମେ ।
ଷସ୍ୟବୃଦ୍ଧି ଷକୃତ୍ପ୍ରାତେ ମୂତ୍ରେ ବନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରଜାୟତେ । ୧୫୫ ।
ହଲପ୍ରସାରଣଂ ଯେନ ନ କୃତଂ ମାଘକୁମ୍ଭୟୋଃ ।
କୁତସ୍ତସ୍ୟ କୃଷିକସ୍ୟ ଫଳାଶା କୃଷିକର୍ମଣି । ୧୫୬ ।
ହଳପ୍ରସାରଣଂ ନୈବ କୃତ୍ୱା ଯଃ କର୍ଷଣଂ ଚରେତ୍ ।
କେବଳଂ ବଳଦର୍ପେଣ ସ କରୋତି କୃଷିଂ ମୁଧା । ୧୫୭ ।
ମୃତ୍ସୁବର୍ଣ୍ଣସମା ମାଘେ କୁମ୍ଭେ ରଜତସନ୍ନିଭା ।
ଚୈତ୍ରେ ତାମ୍ର ସମାପ୍ରୋକ୍ତା ଧାନ୍ୟତୁଲ୍ୟା ତୁ ମାଧବେ ।୧୫୮
ଜ୍ୟେଷ୍ଠେ ତୁ ମୃତ୍ତିକାତୁଲ୍ୟାପ୍ୟାଷାଢ଼େ କର୍ଦମାନ୍ୱିତା ।
ନିଷ୍ଫଳା କର୍କଟେ ଚୈବ ହଲୈସ୍ତୁପ୍ରାହିତା ତୁ ଯା । ୧୫୯ ।

ଅଥ ବୀଜ ସ୍ଥାପନଂ ।

ମାଘେ ବା ଫାଲ୍ଗୁନେ ବାପି ସର୍ବବୀଜାନି ସଂଗ୍ରହେ ।
ଶୋଷୟେଦାତପେ ସମ୍ୟକ୍ ନୀହାରେ ବନ୍ଧାପୟେତ୍ ।୨୦୦।
ବୀଜସ୍ୟ ପୁଟିକାଂ କୃତ୍ୱା ସ୍ଥାନଂ ତତ୍ର ଶୋଧୟେତ୍ ।
ବୀଜଂ ନଧାସ୍ତୁ ସଂମିଶ୍ରଂ ଫଳହାନିକରଂ ପରଂ । ୨୦୧ ।
ଏକରୂପଂ ତୁ ଯଦ୍ବୀଜଂ ନିଃସାରେଽପି ଫଳପ୍ରଦଂ ।
ଏକରୂପଂ ତୁ ଯତ୍ନେନ ତସ୍ମାଦ୍ବୀଜଂ ସମାଚରେତ୍ । ୨୦୨ ।
ସୁଦୃଢ଼ଂ ପୁଟକଂ ବଧ୍ୱା ତୃଣଂଛିନ୍ଦ୍ୟାଦ୍ୱିନିର୍ଗତଂ ।
ଅଚ୍ଛିନ୍ନଂ ତୃଣଂ ତତ୍ର କୃଷିଃସ୍ୟାତ୍ତୃଣପୂରିତା । ୨୦୩ ।
ନ ବଲ୍ମୀକେ ନ ଗୋସ୍ଥାନେ ନ ସୂତିକାନିକେତନେ ।
ନଚ ବନ୍ଧ୍ୟାବଣ୍ଡ ଗେହେ ବୀଜସ୍ଥାପନମାଚରେତ୍ । ୨୦୪ ।

କୋଷ୍ଠିସ୍ଥ ମର୍ଦ୍ଦନଂ ବୀଜଂ ନଚ ନାନାକରସ୍ଥିତା ।
ନ ବନ୍ଧ୍ୟା ଗର୍ଭିଣୀ ଚୈବ ନଚ ସଦ୍ୟଃ ପ୍ରସୂତିକା । ୧୦୫ ।
ଘୃତଂ ତୈଳଂ ଚ ତକ୍ରଂ ଚ ପ୍ରଦୀପଂ ଲବଣଂ ତଥା ।
ବୀଜୋପରି ଭ୍ରମେଣାଽପି କୃଷିକୋ ନୈବ କାରୟେତ୍ ।୧୦୬।

ତଥାଚ ଗର୍ଗଃ ।

ଦବାଗ୍ନିଧୂମସଂସୃଷ୍ଟଂ ବୃଷ୍ଟ୍ୟା ଚୋପଦ୍ରୁତଂ ଚ ଯତ୍ ।
ବର୍ଜ୍ଜନୀୟଂ ସଦାବୀଜଂ ଯତ୍ନତୋଽପି ସ୍ଥାପିତଂ । ୧୦୭ ।
ପ୍ରୋଷିତଂ ମିଶ୍ରବୀଜଂ ବା ଭ୍ରାନ୍ତ୍ୟା ନନିବପେତ୍ତତ୍ ।
ନଧ୍ୟାନଂ ଗୁଣ୍ଡ୍ରପମିଶ୍ରଂ ତଦ୍ବୀଜଂ ବନ୍ଧ୍ୟତାଂ ବ୍ରଜେତ୍ ।୧୦୮।

ତଥାଚ ।

କୃଷାଣଷାରକେଦାରେ ବୃଷ୍ଟିନୀରଦସଂସ୍ଥ ।
ସର୍ବେ ତେ ବ୍ୟର୍ଥତାଂ ଯାନ୍ତି ବୀଜେ ବନ୍ଧ୍ୟତ୍ୱମାଗତେ ।୧୦୯।
ବୀଜଂ ଧାନ୍ୟପବାନାଗ୍ରୁ ବଧ୍ୱରେଷଃ ପ୍ରକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।
ବୀଜେପନ୍ନମତଃ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍‌ବୀଜମୂଲାଃ ଫଳାଦୟଃ । ୧୧୦ ।

ଅଥ ବୀଜବପନବିଧାନଂ ।

ବୈଶାଖେ ବପନଂ ଶ୍ରେଷ୍ଠଂ ଜ୍ୟୈଷ୍ଠେ ଚ ମଧ୍ୟମଂ ସ୍ମୃତଂ ।
ଅଷାଢ଼େ ଚାଧମଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଶ୍ରାବଣେ ଚାଧମାଧମଂ । ୧୧୧ ।
ରୋପଣାର୍ଥଂ ତୁ ବୀଜାନାଂ ଶୁଚୌ ବପନମୁତ୍ତମଂ ।
ଶ୍ରାବଣେ ଚାଧମଂ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଭାଦ୍ରେ ଚୈବାଧମାଧମଂ । ୧୧୨
ଉତ୍ତରତ୍ରୟମୂଲେନ୍ଦ୍ର ମୈତ୍ରପୈତ୍ରେନ୍ଦୁ ଧାତୃଷୁ ।
ହସ୍ତାସ୍ୱାମଥ ରେବତ୍ୟାଂ ବୀଜଂ ବପନମୁତ୍ତମଂ । ୧୧୩ ।
ବର୍ଜ୍ଜ ପୂର୍ବ୍ବଶାଖାସୁ ଯମରୌଦ୍ରାଽନିଲାଦିଷୁ ।
ବୀଜସ୍ୟ ବପନଂ କୃତ୍ୱା ବୀଜଂ ପ୍ରାପ୍ନୋତି ମାନବଃ ।୧୧୪।
ବପନେ ରୋପଣେ ଚୈବ ବାରତ୍ରୟଂ ବିବର୍ଜ୍ଜୟେତ୍ ।
ମୃତ୍ତିକାନାଂ ଭୟଂ ଭୌମେ ମନ୍ଦେ ଶଲଭକୀଟୟୋଃ । ୧୧୫ ।

ନ ବାପୟେଦ୍ଧି ଥୌରକ୍ରେ କ୍ଷୀଣେ ଚନ୍ଦ୍ରେ ବିଶେଷତଃ ।
ଏବଂ ସମ୍ୟକ୍ ପ୍ରଯୁକ୍ତାନାଂ ଶସ୍ୟବୃଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ । ୨୧୬ ।

ତଥା ।

ଜ୍ୟେଷ୍ଠାନ୍ତେ ତ୍ରିଦିନଂ ସାର୍ଦ୍ଧମାଷାଢ଼ାଦୌ ବିଶେଷତଃ ।
ବପନଂ ସର୍ବଶସ୍ୟାନାଂ ଫଳାର୍ଥୀ କୃଷିକସ୍ତ୍ୟଜେତ୍ । ୨୧୭ ।

ବଗନ୍ଧଃ ।

ବୃଷାନ୍ତେ ମିଥୁନସ୍ୟାଦୌ ତ୍ରିଣ୍ୟହାନି ରଜସ୍ୱଳା ।
ବୀଜବାପନକାର୍ଯ୍ୟେଷୁ ନ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ତୁ ବିଶେଷତଃ । ୨୧୮

ତଥାଚ ।

ମୃଗଶିରସି ନିବୃତ୍ତେ ରୌଦ୍ରପାଦେଽମ୍ବୁବାଚୀ
ଭବତି ଋତୁମତୀକ୍ଷ୍ମା ଘସ୍ତରେ ତ୍ରିଣ୍ୟହାନି ।
ଯଦି ବପତି କୃଷାଣଃ କ୍ଷେତ୍ରମାସାଦ୍ୟ ବୀଜଂ
ନ ଭବତି ଫଳମସ୍ମୈ ବାସବସ୍ୟାନ୍ତକୋପଃ । ୨୧୯ ।

ହ୍ରମେନ ବାରୁଣୀ ସିକ୍ତଂ ବୀଜଂ ଶାଳ୍ମନାଃ ଶୁଚିଃ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଂ ଚତଞ୍ଚ ସମାଧାୟ ସ୍ୱସ୍ୱଂ ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ତତ୍ସ୍ୱଂ ବପେତ୍ ।
କୃତ୍ୱା ଧାନ୍ୟସ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାଦ୍ଧଂ କର୍ଷକା ହୃଷ୍ଟମାନସାଃ ।
ପ୍ରାଙ୍ମୁଖାଃ କଳଶଂ ସ୍ଥାପ୍ୟ ପଠେଦ୍ଗୋମନ୍ତ୍ରମୁତ୍ତମଂ । ୨୨୦ ।

ଯଥା ।

ବସୁନ୍ଧରେ ଶିବେ ଭଦ୍ରେ ବହୁଶସ୍ୟଫଳପ୍ରଦେ ।
ଦେବଗନ୍ଧର୍ବି ନମସ୍ତେସ୍ତୁ ସୁଭଗେ ଶସ୍ୟକାରିଣି । ୨୨୧ ।
ଗ୍ରୋପଣଂ ସର୍ବଶସ୍ୟାନାଂ କାଲେ ଦେବଃ ପ୍ରବର୍ଷତୁ ।
ସ୍ୱସ୍ତୀ ଭବନ୍ତୁ କୃଷିକା ଧନଧାନ୍ୟସମୃଦ୍ଧିଭିଃ । ୨୨୨ ।
କୃତ୍ୱା ତୁ ବପନଂ କ୍ଷେତ୍ରେ କୃଷିକା ପିଷ୍ଟପାୟସୈଃ ।
ଖେତ୍ରସ୍ତିତ୍ୱା ତୁ ଗୋଗବ୍ୟେ ନିର୍ବିଘ୍ନଂ ଜାୟତେ କୃଷିଃ ।୨୨୩।

ଅଥ ମୈଦିକାଦାନଂ ।

ବୀଜସ୍ୟବପନଂ କୃତ୍ୱା ମଦିକାଂ ତତ୍ର ଦାପୟେତ୍ ।
ବନାମଦିପ୍ରଦାନେନ ସମତ୍ୱଂ ନ ଜାୟତେ । ୧୧୪ ।

ଅଥ ରୋପଣ ବଧାନଂ ।

ବାପନଂ ରୋପଣଂ ଚୈବ ବୀଜଂ ସ୍ୟାଦ୍ଦ୍ୱିବର୍ଣ୍ଣିମ୍ବକଂ ।
ବାପନଂ ଗଦନର୍ମ କ୍ରୁଂ ରୋପଣଂ ସଗଦଂ ସଦା । ୧୧୫ ।
ନ ବୃକ୍ଷର୍ପଧାନ୍ୟାନାଂ ବୀଜାକର୍ଷଣମାଚରେତ୍ ।
ନ ଫଳନ୍ତି ଦୃଢ଼ା ବୀଜା ବୃକ୍ଷାଃ କେଦାର ସମ୍ଭୃତାଃ । ୧୧୬ ।
ଦସ୍ତାନ୍ତରଂ କର୍ଣ୍ଣେ ଚ ଫିଦ୍ଧେ ତସ୍ୟାର୍ଦ୍ଧମେବ ଚ ।
ରୋପଣଂ ସର୍ବଧାନ୍ୟାନାଂ କନ୍ୟାସ୍ଥଂ ଚତୁରଙ୍ଗୁଳଂ । ୧୧୭ ।

ଅଥ ବୃଷଚକ୍ରଂ ।

ବୃଷଚକ୍ରଂ ବୃଷାକାରଂ ସର୍ବାବୟବସଂଯୁତଂ ।
ଲିଖିତ୍ୱା ତନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରାନ୍ନ ବୃଷନାମର୍କ୍ଷ ପୂର୍ବକଂ । ୧୧୮ ।
ମୁଖାକ୍ଷିକର୍ଣ୍ଣଶୀର୍ଷେଷୁ ଦଦ୍ୟାତ୍ସ୍କନ୍ଧେ ଦ୍ୱିକଂ ଦ୍ୱିକଂ ।
ତ୍ରିଣି ପୃଷ୍ଠେ ଦ୍ୱିକଂ ପୁଚ୍ଛେ ଦ୍ୱି ଦ୍ୱି ପାଦୋଦରେ ନ୍ୟସେତ୍ ॥
ଦଳପ୍ରକାଦବୀଚ୍ଛୋପ୍ତି ପ୍ରାଗମ୍ଭାଦି ଦିନର୍କ୍ଷକଂ ।
ପଦ୍ମାଙ୍କେ ସମ୍ଭୃତା ଯସ୍ମାଦ୍ଦକ୍ଷେ ସର୍ବଂ ଶୁଭାଶୁଭଂ । ୧୨୦ ।
ଦାନେ ବଳ୍କଗତେ ମୁଖଂ ନୟନଗେ କର୍ଣ୍ଣେ ତୁ ଭାଷାଟନଂ
ଦଦ୍ୟାତ୍ସ୍କନ୍ଧଗତେ ଶୃଙ୍ଗଯୁଗଳେ ସ୍କନ୍ଧସ୍ଥିତେ ଶୋଭନଂ ।
ପୃଷ୍ଠେ ଗଚ୍ଛତ୍ୟ ଚ ପୁଚ୍ଛକଗତେ ଶୋକଂ ଚ ପାଦୌ ଭ୍ରମଂ
ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଗମେବ ତୁ ଫଳଂ ପ୍ରକଟିତଂ ଚକ୍ରେ ଚ ସଖ୍ୟେ ନୃଣାଂ । ୧୨୧ ।

ଇତି ବୃଷଚକ୍ରଂ ।

ଲାଙ୍ଗଳଂ ଦଣ୍ଡିକାଯୁକ୍ତଂ ଯୋକ୍ତ୍ରଦ୍ୱୟ ସମନ୍ୱିତଂ ।
ଦଣ୍ଡିକାଦିଲକ୍ଷେତ୍ରାନ୍ନ ଦିନେଷାକାନ୍ତସ୍ୱଦିତଂ । ୧୨୨ ।

ଦଣ୍ଡିକାହଲସ୍ଥକାନାଂ ଦ୍ୱି ଦ୍ୱି ସ୍ଥାନେ ତ୍ରିକଂ ତ୍ରିକଂ ।
ଦ୍ୱିଯୋକ୍ତ୍ରେ ପଞ୍ଚକେଷଦ୍ୱ ଗଣନା ତହଲାଙ୍ଗଲେ । ୧୩୩ ।
ଦଣ୍ଡସ୍ଥନ୍ତ୍ରୁ ଗବାଂ ହାନି ର୍ଯୂକସ୍ତ୍ରେ ସ୍ୱାମିନୋ ଭୟଂ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲାଙ୍ଗଲଯୋକ୍ତ୍ରସ୍ଥେ କ୍ଷେତ୍ରାରମ୍ଭେ ଦିନର୍କ୍ଷଗେ ।୧୩୪।

ଲାଙ୍ଗଲଚକ୍ରଂ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟଭୁକ୍ତଭଗଂ ତ୍ୟାଜ୍ୟ ତ୍ରିନାଡ୍ୟୋ ହାଲ୍ଗତଃ କ୍ରମାତ୍ ।
ମୂଲେ ତ୍ରିଣି ଗଲେ ତ୍ରିଣି ଶାଙ୍ଖ ଦ୍ୱାଦଶଶ୍ଚୋଦରେ । ୧୩୫ ।
ପୁଚ୍ଛେ ତୂର୍ଯ୍ୟବହ୍ନିଃ ପଞ୍ଚଦିନଶ୍ଚେ ତ ଫଳଂ ବଦେତ୍ ।
ହଦନେ ଶୂଳକଂ ଦଦ୍ୟାତ୍ ଗଲନ୍ତେ ଗାଭକ ସ୍ତଥା । ୧୩୬ ।
ଉଦରେ ଧାନ୍ୟବୃଷ୍ଟିଃ ସ୍ୟାତ୍ ପୁଚ୍ଛେ ଧାନ୍ୟକ୍ଷୟସ୍ୱାମତଃ ।
ଇତିଶେଷଗଲସ୍ୱଂ ବାନ୍ଧେୟ ଚକ୍ରେ ବୀଜୋପ୍ତି ସମ୍ମତେ । ୧୩୭ ।
ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନି ତ୍ରିଣି ଗଲେତ୍ରୟଂ ଚ ଜଠରଭ୍ରାନାମିଦଂ ଦ୍ୱାଦଶଂ
ସ୍ୟାତ୍ପୃଚ୍ଛେ ଚ ଚତୁଷ୍ଟୟଂ ତଦୁଦରେ ଗୋଭ୍ରାନାମିଦଂ ପଞ୍ଚମଂ ।
ଶେଷଂ ଚକ୍ରଲମନ୍ନବୃଷ୍ଟିରପରଂ ଜନ୍ତୁଶ୍ଚୂଲଃ ସକ୍ରମାତ୍
ସ୍ୟାଦୀତି ପ୍ରଭବଂ ଭବଂ ପଣିରବଂ ବୀଜୋପ୍ତିକାଳେ ଶୁଭେ ॥

ଇତି ବୀଜୋପ୍ତିଚକ୍ରଃ ।

ଅଥ ଧାନ୍ୟକଟ୍ଟନଂ ।

ଅଷାଢ଼େ ଶ୍ରାବଣେ ବାପି ଧାନ୍ୟମାକଟ୍ଟୟେଦ୍ବୁଧଃ ।
ଅନାକୃଷ୍ଟଗୁପଞ୍ଚାନ୍ୟଂ ଯଥାବୀଜଂ ତଥୈବ ଚ । ୧୩୯ ।
ଭଦ୍ରେ ଚ କଟ୍ଟୟେଦ୍ଧାନ୍ୟ ମବୃଷ୍ଟୌ କୃଷିତପ୍ରରଃ ।
କାଦ୍ରେ ଭୃଦ୍ଧ ଫଳପ୍ରାପ୍ତିଃ ଫଳାଶ ନୈବକନ୍ୟକେ । ୧୪୦ ।
ନାବନବଭୂମୌ ଧାନ୍ୟସ୍ୟ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ କଟ୍ଟନରୋପଣଂ ।
ନତ ସାରପ୍ରଦାନଂ ତୁ ତୃଣମାତ୍ରଂ ନଶୋଧୟେତ୍ । ୧୪୧ ।
ଜାନୁମାତ୍ରଂ ଭବେତ୍ସେତୁ ଉଦର୍ଦ୍ଧଂ ମଧମସ୍ତଥା ।
ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠାଙ୍ଗୁଷ୍ଠମାନେନ ଭୂକିର୍ଣ୍ଣା ତହ୍ୱମାଗତଃ । ୧୪୨ ।

ଅଥ ଧାନ୍ୟନିସ୍ତୃଣୀକରଣଂ ।

କୃଷ୍ଟନ୍ତମପିଯଦ୍ଧାନ୍ୟମକୃତ୍ୱା ତୃଣବର୍ଜ୍ଜନଂ ।
ଭୂକ୍ଷୀରଭାଦ୍ରଯୋର୍ମଧ୍ୟେ ହାହାଭୂର୍ଯ୍ୟାଲ୍ଲଷିବତି । ୧୪୩ ।
ତୃଣୈରପି ଚ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଯଦ୍ଧାନ୍ୟଂ ବିତୃଣୀକୃତଂ ।
ଭୂକ୍ଷୀରଭାଦ୍ରଯୋର୍ମଧ୍ୟେ ତତ୍ସର୍ବଂ ସୁନିର୍ମିତଂ । ୧୪୪ ।
ଦ୍ୱିବାରମାଶ୍ୱିନେମାସି କୃତ୍ୱା ଧାନ୍ୟଂ ତୁ ନିସ୍ତୃଣଂ ।
ଅଥ ପାକବହ୍ନିନଂ ତୁ ଫଳଂ ଫଳତି ମାସବତ୍ । ୧୪୫ ।
ତତ୍ସର୍ବପ୍ରଯତ୍ନେନ ନିସ୍ତୃଣଂ କାରୟେତ୍କୃଷିଂ ।
ନିସ୍ତୃଣାତ୍ତୁ କୃଷାଣାନାଂ କୃଷିଃ କାମଦୁଘା ଭବେତ୍ । ୧୪୬ ।

ଅଥ ଭାଦ୍ରେ ଜଳମୋଚନଂ ।

ନୈରୁଜ୍ୟାର୍ଥଂତୁ ଧାନ୍ୟାନାଂ ଜଳଂ ଭାଦ୍ରେ ବିମୋଚୟେତ୍ ।
ମୂଳମାତ୍ରାସ୍ଥିତଂ ତତ୍ର କାରୟେଜ୍ଜଳମୋଚନଂ । ୧୪୭ ।
ଭାଦ୍ରେ ଽତିଜଳସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଂ ଧାନ୍ୟଂ ବିବିଧବାଧକୈଃ ।
ପ୍ରପୀଡିତଂ କୃଷାଣାନାଂ ନ ଦଦ୍ୟାତ୍ ଫଳମୁତ୍ତମଂ । ୧୪୮ ।

ଅଥ ଧାନ୍ୟାଦିକ ବ୍ୟାଧିଖଣ୍ଡନ ମନ୍ତ୍ରଃ ।

ଓଁ ସିଦ୍ଧିଃ ଗୁରୁପାଦେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ସ୍ୱସ୍ତି । ହିମଗିରିଶିଖରାତ୍ ଷଟ୍କୁନ୍ଦେନ୍ଦୁ ଧବଳଶିଖରତଟାତ୍ ନନ୍ଦନବନସଙ୍କାଶାତ୍ ପରମେଶ୍ୱର ପରମଭଟ୍ଟାରକ ମହାରାଜାଧିରାଜ ଶ୍ରୀମଦ୍ରାମଭଦ୍ରପାଦା ବଜ୍ରସ୍ୱିନଂ ସମୁଦ୍ରତଟାବସ୍ଥିତ ନାନାଦେଶାଗତବାନରକୋଟିଲକ୍ଷାଗ୍ରଗଣ୍ୟଂ ଖର-ତରନଖରାତିତୀକ୍ଷ୍ଣହସ୍ତମୂର୍ଦ୍ଧନ୍ୟଙ୍ଗୁଳଂ ଲୀଳାଗମନସମୁଦ୍ଭୂତ ବାତବେ-ଗାବଧୂତପର୍ବତଶତଂ ପରଚକ୍ରପ୍ରମଥନଂ ପବନସୁତଂ ଶ୍ରୀହନୂମନ୍ତ ମାଜ୍ଞାପୟନ୍ତି । ଅମୁକଗ୍ରାମେ ଅମୁକଗୋତ୍ରସ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୋଽମୁକସ୍ୟ ଯଗଣ୍ଡ କ୍ଷେତ୍ରେ ରାତାଖେସ୍ତାଉଦା ଗାନ୍ଧିବ୍ୟାଘ୍ରେନ୍ଦ୍ରୀ ଟାକ୍କାହ୍ରୋଢ଼ୀପାଣ୍ଡୁରମୂଖୀ ମହୁଷାମୁଣ୍ଡୀ ଧୂଳଶୃଙ୍ଗାମଣ୍ଡୁକାଦୟଃ ଶାକଳଙ୍ଘାଃଚଟ୍ଟକଶୁକଶୂକରମୃଗ

ମହାକ୍ଷମୂଷିକବରାହ ପତଙ୍ଗାଦୟଃ ସର୍ବେ ଶସ୍ୟୋପଘାତିନୋ ଯଦି ମଦୀୟବଚନେନ ନ ଗଚ୍ଛନ୍ତି ତଦାହନୂମଲ୍ଲାଙ୍ଗୂଳେନ ତାଡ଼ୟି-ଷ୍ୟସୀତି । ଓଁ ଅଁ ଶ୍ରୀଁ ହ୍ରୀଁ ନମଃ ।

— ୦ ❋ ୦ —

ପ୍ରାକାରମନ୍ତ୍ର ଯାନ୍ୟ ବ୍ୟାଧିଖଣ୍ଡନମନ୍ତ୍ରଃ ।

ଓଁ ସିଦ୍ଧିଃ । ଗୁରୁପାଦେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଚରଣେଭ୍ୟୋ ନମଃ । ସ୍ୱସ୍ତି । ହିମଗିରିଶିଖରାତ୍ ଶଙ୍ଖକୁନ୍ଦେନ୍ଦୁଧବଳଶିଳାତଟାତ୍ ନନ୍ଦନବନସଙ୍କାଶାତ୍ ପରମେଶ୍ୱର ପରମଭଟ୍ଟାରକ ମହାରାଜାଧିରାଜ ଶ୍ରୀମଦ୍ରାମଭଦ୍ରପାଦାଃ କୁଶଳିନଃ ସମୁଦ୍ରତଟାବସ୍ଥିତ ନାନାଦେଶାଗତ ବାନରକୋଟିଲକ୍ଷାଗ୍ରଗଣ୍ୟଂ ଖରତରନଖଶିଖାତୀକ୍ଷ୍ଣଦନ୍ତମୂର୍ଦ୍ଧଲାଙ୍ଗୂଳଂ ଲୀଳାଗମନସମ୍ଭୂତ ବାତବେଗାବଧୂତ ପର୍ବତଶତଂ ପରଚକ୍ର ପ୍ରମଥନଂ ପବନସୁତଂ ଶ୍ରୀମନ୍ତଂ ହନୂମନ୍ତମାଜ୍ଞାପୟନ୍ତ୍ୟନ୍ୟତ୍ ଅମୁକଗ୍ରାମେ ଅମୁକଗୋତ୍ରସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଅମୁକସ୍ୟ ଅଖଣ୍ଡକ୍ଷେତ୍ରେ ଘ୍ରେନ୍ତ୍ରୀ ଘେନ୍ତ୍ରୀ ପାଣ୍ଡୁରମୁଖୀ ଗାନ୍ଧୀ ଧୂଳଶୃଙ୍ଗ୍ୟାଦିରୋଗ ହଲେନ ତ୍ରିପୁଟୀ ନାମ ରାକ୍ଷସୀପସ୍ତପନ୍ନାନାଦାସ୍ତ ବହୁଧବଦ୍ଧଂ ସମାଚରନ୍ତ୍ୟବତିଷ୍ଠତେ, ଇଦଂ ମଦୀୟଶାସନଲିଖନମବଗମ୍ୟତାଂ ପାପରାକ୍ଷସୀଂ ସପୁତ୍ରବାନ୍ଧବାଂ ବଜ୍ରଦଣ୍ଡାଧିକଲାଙ୍ଗୂଳଦଣ୍ଡୈଃ ଖରତରନଖରୈଶ୍ଚ ବଦାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ-ସମୁଦ୍ରେ ଲବଣାମ୍ବୁଧୌ ଖଣ୍ଡଶଃ ପ୍ରକ୍ଷିପେତ୍ତୁ ଯଦ୍ୟତ୍ର ହିତ୍ୱା କ୍ଷଣମପି ବିଲମ୍ବ୍ୟତେ ତର୍ହି ତ୍ୱଂ ପିତ୍ରା ପବନେନ ମାତା ଚାଞ୍ଜନୟା ଶସ୍ତବ୍ୟୋଽସୀତ୍ୟନ୍ୟଥା ନାହଂ ପ୍ରଭୂର୍ନ ତ୍ୱଂ ଭୃତ୍ୟ ଇତି ଓଁ ହ୍ରାଂ ହ୍ରୀଂ ହ୍ରଃ ।

ଇମଂ ମନ୍ତ୍ରଂ ଭଲ୍ଲୁକସ୍କନ୍ଧେନ କେତକୀଦଳେ ଲିଖିତ୍ୱା ମୁକ୍ତ-କେଶେନାଦିତ୍ୟବାରେ ସୈନ୍ଧବସ୍ୱିଶାନ୍ୟାଂ ଶସ୍ୟମଧ୍ୟେ ମଞ୍ଜିରୀଷୁ ବନ୍ଧୟେତ୍ ।

ଅନ୍ୟଚ ।

ଲିଖିତ୍ୱାଽଲକ୍ତକେନୈତନ୍ମନ୍ତ୍ରଂ ଶସ୍ୟେଷୁ ବନ୍ଧୟେତ୍ ।
ନ ବ୍ୟାଧି କୀଟହଂସ୍ରାଣାଂ ଭୟଂ ତତ୍ର ଭବେତ୍ କ୍ୱଚିତ୍ ॥

ଅଥ କାର୍ତ୍ତିକସଙ୍କ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଂ ଅନଳୀ
ପ୍ରୋପଣ ବଧାନଂ ।

ଧଟପ୍ରବେଶସଙ୍କ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଂ ପ୍ରୋପଣେଦନଳୀର୍ବୁଧାଃ ।
କେଦାରୈଶାନ କୋଣେ ଚ ସପତ୍ରଂ କୃଷକଃ ଶୁଚିଃ ॥
ବାଲକାସ୍ତରୁଣା ବୃଦ୍ଧାଃ ସନ୍ତି ଯେ ଧାନ୍ୟବୃକ୍ଷକାଃ ।
ଜ୍ୟୈଷ୍ଠାଶ୍ଚାପି କନିଷ୍ଠା ବା ନିର୍ଗମାଃ ସଗର୍ଭାଶ୍ଚ ଯେ । ୧୪୯ ।
ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଟୁ ଭୀମସେନସ୍ୟ ରାମସ୍ୟ ଚ ପୃଥୋରପି ।
ତାଡ଼ିତାନନ୍ଦଦଣ୍ଡେନ ସର୍ବେ ସ୍ୟୁଃ ସମପୁଷ୍ପକାଃ । ୧୫୦ ।
ସମପୁଷ୍ପତ୍ୱମାସାଦ୍ୟ ଫଳନ୍ତ୍ୟାଶୁ ଚ ନିର୍ଭରଂ ।
ସୁସ୍ଥାଭବନ୍ତି କୃଷିକା ଧନଧାନ୍ୟ ସମନ୍ୱିତାଃ । ୧୫୧ ।
ପ୍ରୋପଣ୍ବିହୀନନଳଂ କ୍ଷେତ୍ରେ ମନ୍ତ୍ରେଣାନେନ ସଙ୍ଗମେ ।
ଧାନ୍ୟଂ ବୃଦ୍ଧିଂ ପରାଂ ପ୍ରାପ୍ୟ ନନ୍ଦନ୍ତି କୃଷିକୋତ୍ତମାଃ ।୧୫୨।
ଅନଳଂ ଘଟସଙ୍କ୍ରାନ୍ତ୍ୟାଂ କ୍ଷେତ୍ରେ ନରୋପ୍ୟ ମାନବଃ ।
କୃଷିକଃ ଫଳମାପ୍ନୋତି ଯଥେଷ୍ଟଂ ନାତ୍ର ସଂଶୟଃ ।
ବିଷମା ବନ୍ଧ୍ୟପୁଷ୍ପାଶ୍ଚ ତେଷାଂ ସ୍ୟୁ ର୍ଧାନ୍ୟ ଜାତୟଃ ।୧୫୩।

ଅଥ ମାର୍ଗେ ଧାନ୍ୟମୁଷ୍ଟି ଗ୍ରହଣଂ ।

ତତୋ ମାର୍ଗେ ତୁ ସମ୍ପ୍ରାପ୍ତେ କେଦାରେ ଶୁଭବାସରେ ।
ଧାନ୍ୟସ୍ୟ ଲବନଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ସାର୍ଦ୍ଧମୁଷ୍ଟିଦ୍ୱୟଂ ଶୁଚିଃ । ୧୫୪ ।
ଗନ୍ଧୈଃ ପୁଷ୍ପୈଶ୍ଚ ଧୂପୈଶ୍ଚ ନୈବେଦ୍ୟୈ ର୍ଧାନ୍ୟବୃକ୍ଷକାନ୍ ।
ପୂଜୟିତ୍ୱା ଯଥାନ୍ୟାୟମୀଶାନେ ଲବନଂ ଚରେତ୍ ।୧୫୫।
ତତସ୍ତନ୍ମସ୍ତକେ କୃତ୍ୱା ସମ୍ପୁଟଂ ଶୀର୍ଷକାନ୍ୱିତଂ ।
ନ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା କମପିତ୍ୱାପି ବ୍ରଜେଦ୍ଗେହେନେନ ମନ୍ଦିରଂ । ୧୫୬ ।

ସପ୍ତପଦ୍ୟାଂ ତତଃ ପାଦଂ ଦତ୍ତ୍ୱା ମୁଷ୍ଟ୍ୟ ନକ୍ଷେତନେ ।
ପ୍ରବଣସ୍ୟ ସ୍ଥାପୟେତ୍ତତ୍ ପୁଷ୍ପଗନ୍ଧାଦିପୂଜିତଂ । ୧୫୭ ।
ନ ମୁଷ୍ଟିଂ ଗ୍ରହଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ କଦାଚିଚ୍ଛତ୍ରପୌଷ୍ଣୟୋଃ ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠୋ ମୁଷ୍ଟି ଗ୍ରହୋ ମାର୍ଗେ ଧନଧାନ୍ୟ ଫଳପ୍ରଦଃ । ୧୫୮ ।
ସାର୍ଦ୍ଧଂ ମୁଷ୍ଟିଦ୍ୱୟଂ ମାର୍ଗେ ଯୋଽକ୍ଷି ହି ଲବନଂ ଚରେତ୍ ।
ପଦେ ପଦେ ବଫଳତା ତସ୍ୟ ଧାନ୍ୟଂ କୁତୋ ଗୃହେ । ୧୫୯ ।
ରୌଦ୍ରେ ମଘେ ତଥା ସୌମ୍ୟେ ପୁଷ୍ୟେ ହସ୍ତାନିଲୋତ୍ତରେ ।
ଧାନ୍ୟଚ୍ଛେଦଂ ପ୍ରଶଂସନ୍ତି ମୂଲଶ୍ରବଣୟୋରପି । ୧୬୦ ।
ବ୍ୟତୀପାତେ ଚ ଭଦ୍ରାୟାଂ ରକ୍ତାୟାଂ ବୈଧୃତୌ ତଥା ।
ଭୌମାର୍କି ବୁଧବାରେଷୁ ମୁଷ୍ଟିଯଗ୍ରହଣଂ ତ୍ୟଜେତ୍ । ୧୬୧ ।

ଅଥ ମାର୍ଗେ ମେଥିରୋପଣଂ ।

କୃତ୍ୱା ତୁ ଖଳକଂ ମାର୍ଗେ ସମଂ ଗୋମୟଲେପନଂ ।
ଅଗ୍ରେଯଣାଦ୍ୱ ଯତ୍ନେନ ତତ୍ର ମେଥିଃ ଶୁଭେଽବହନ୍ନ । ୧୬୨ ।
ସ୍ତ୍ରୀନାମ୍ନାଙ୍କର୍ଷଭୈଃ କାର୍ଯ୍ୟମେଥିର୍ବୃକ୍ଷିକ ଘ୍ରସ୍ବରେ ।
ମେଥିର୍ଗୁଣେନ କୃଷିକଃ ଶସ୍ୟବୃଦ୍ଧିମବାପ୍ନୁୟାତ୍ । ୧୬୩ ।
ନ୍ୟଗ୍ରୋଧା ସପ୍ତପର୍ଣ୍ଣିବା ଗାମ୍ଭାରୀ ଶାଳ୍ମଳୀ ତଥା ।
ଔଦୁମ୍ବରବିଶେଷେଣ ଅନ୍ୟାବାକ୍ଷୀରବାହିନୀ । ୧୬୪ ।
ବଣ୍ଠାଦିନାମସମ୍ଭବେ ତୁ କାର୍ଯ୍ୟା ସ୍ତ୍ରୀନାମଧାତକା ।
ବୈଜୟନ୍ତୀ ସମାଯୁକ୍ତା କମ୍ବସର୍ପ ପରକ୍ଷିତା । ୧୬୬ ।
ଧାନ୍ୟକେଶରସଂଯୁକ୍ତା ତୃଣମର୍କଠବାଲ୍ୱିତା ।
ଅର୍ଚ୍ଚିତା ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପାଭ୍ୟାଂ ମେଥିଶସ୍ୟସୁଖପ୍ରଦା । ୧୬୭ ।
ପୌଷେ ମେଥିର୍ନିଗୃହେଣ ହସ୍ତାହେ ଶ୍ରବଣେନ ଚ ।
କ୍ଷୟବୃଦ୍ଧିକରେ ମାର୍ଗେ ପୌଷେ ଶସ୍ୟଂ କ୍ଷୟଙ୍କରଃ । ୧୬୮ ।
କପିତ୍ଥବିଲ୍ୱବଂଶାନାଂ ତୃଣଗ୍ରନ୍ଥୌ ତଥୈବ ଚ ।
ମେଥିଃ କାର୍ଯ୍ୟା ନରୈର୍ନୈବ ଯଦୀଚ୍ଛେଚ୍ଛୁଭମାତ୍ମନଃ । ୧୬୯ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦଂଶଃ ଷକରଭଗ୍ନେପଞ୍ଚେ ବୃଷପ୍ରସୂତୌ
ଭୌମେ କର୍ଣ୍ଣିତରତରୁଷ୍ଟନ୍ଦ୍ରେଚାପି ବୃଷ୍ଟୌଃ ।
କଙ୍କୀ କ୍ଷୀରେସୁରଗୁରୁର୍ଦ୍ଦିନେଶାତ୍ମଜଃ ସପ୍ତପର୍ଣ୍ଣୀ
ଲଲତମ୍ବୁଷଲେ ଧାନ୍ୟମାର୍ଗଶୀର୍ଷେ ଚ ।୧୬୯।

ଅଥ ପୌଷ୍ୟେଷ୍ଟୁ ଯାତ୍ରା କଥନଂ ।

ଅଖଣ୍ଡିତେ ତତୋ ଧାନ୍ୟେ ପୌଷେମାସି ଶୁଭେଦିନେ ।
ପୁଷ୍ୟ ଯାତ୍ରାଂ ତଦା କୁର୍ଯ୍ୟାଦନ୍ୟୋନ୍ୟଂ କ୍ଷେତ୍ରସନ୍ନିଧୌ ।୧୭୦।
ପକ୍ୱାନ୍ନଚାନ୍ନସଂ ତତ୍ରୈବ ବ୍ୟଞ୍ଜନୈର୍ମାଂସମତ୍ସ୍ୟକୈଃ ।
ନିରାମିଷୈସ୍ତଥା ଦିବ୍ୟୈଃ ଶଷ୍କୁଲୀନାଂ ପରମ୍ପରୈଃ ।୧୭୧।
ଦଧିଭକ୍ତ ତଥା ଦୁଗ୍ଧୈଃ ସରଷ୍ଟୈ ର୍ଭକ୍ଷ୍ୟପାନକୈଃ ।
ନାନାଫଳୈଶ୍ଚ ମୂଳୈଶ୍ଚ ମିଷ୍ଟପିଷ୍ଟକବସ୍ତୁରୈଃ । ୧୭୨ ।
ଏଭିଃ ସୁଶୋଭିତଂ କୃତ୍ୱା ଚନ୍ଦନଂ କଦଳୀଦଳେ ।
କ୍ଷେତ୍ରଦେବ୍ୟୈର୍ଜନାଃ ସର୍ବେ ତଥା ବୃଦ୍ଧ ପୁରଃସରାଃ । ୧୭୩ ।
ଅର୍ଚ୍ଚୟେ ଚ ତତଃ କ୍ଷେତ୍ରେ ଚନ୍ଦନୈ ର୍ବା ଚତୁଃସମୈଃ ।
ଅନ୍ୟୋନ୍ୟଂ ଲେପନଂ କୁର୍ଯ୍ୟୁସ୍ତଥୈ ବା ଗନ୍ଧସମ୍ଭବୈଃ ।୧୭୪।
କର୍ପୂରବାସିତଂ ଦିବ୍ୟଂ ତାମ୍ବୂଳଂ ଦୃଢଧୂପିତଂ ।
ଭକ୍ଷ୍ୟେଦ୍ୱଦସ୍ତ୍ରଭୋଜନଂ ପରିଧାୟ ନବାମ୍ବରଂ ।୧୭୫।
ସ୍ୱସ୍ତି ଗବରଣଂ କୃତ୍ୱା ନମସ୍କୃତ୍ୟ ଶଚୀପତିଂ ।
ଗୀତୈ ର୍ନୃତ୍ୟୈଶ୍ଚ ବାଦ୍ୟୈଶ୍ଚ କୁର୍ଯ୍ୟୁସ୍ତତ୍ର ମହୋତ୍ସବଂ ।୧୭୬
ତତ୍ରାସ୍ତୁ ଦର୍ଶିନଃ ସର୍ବେ ମନ୍ତ୍ରଂ ଶ୍ଳୋକଚତୁଷ୍ଟୟଂ ।
ବସ୍ତ୍ରଂ ସପଟ୍ଟକଂ କୃତ୍ୱା ପଠେୟୁର୍ବୀକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ୱସ୍ତିଦଂ । ୧୭୭ ।
କ୍ଷେତ୍ରେଷ୍ଟ୍ରିତଧାନ୍ୟେଽସ୍ମିନ୍ ପୁଷ୍ୟଯାତ୍ରାପ୍ରଭାବତଃ ।
ଧାନ୍ୟବୃଦ୍ଧି ର୍ଯଶୋବୃଦ୍ଧି ର୍ବୃଦ୍ଧିରସ୍ତୁ ପୁତ୍ରଦାରୟୋଃ ।୧୭୮।
ଗଜସମ୍ମାନ ବୃଦ୍ଧିସ୍ତୁ ଗବାଂ ବୃଦ୍ଧି ସ୍ତଥୈବ ଚ ।
ଶାସ୍ତ୍ରମାନବୃଦ୍ଧିସ୍ତୁ ଧନବୃଦ୍ଧିରନ୍ତର୍ନିଶଂ । ୧୭୯ ।

ଅଷ୍ଟାକମସ୍ତୁ ସତତଂ ଯାବତ୍ପୂର୍ଣ୍ଣୋ ନ ବତ୍ସରଃ ।
ଅଷ୍ଟାଭିର୍ନିବଦ୍ଧୈଃ ସର୍ବୈଃ ସାଙ୍ଗୋ ଯସ୍ତୁ ଶୁଭପ୍ରଦା ।୧୮୦।
ମନସା କର୍ମଣା ବାଗ୍ଭ ଯେ ବାସ୍ତୁକଂ ତର୍ପୟନ୍ତି ନଃ ।
ତେ ସର୍ବେ ଫଳସ୍ୱଂ ଯାନ୍ତି ପୁଷ୍ୟଯାତ୍ରାପ୍ରଭାବତଃ । ୧୮୧ ।
ଅତଃ ସମ୍ପୂଜିତାଃ ସର୍ବେ ବ୍ରହ୍ମେନ୍ଦ୍ରଃ ସ୍ୱଜନୈବତନଂ ।
ନ ସେଚନଂ ପୁନଃ କୁର୍ଯ୍ୟୁସ୍ତୁଷ୍ଟିର୍ନ ଦଦ୍ୟ ତେ ଜନାଃ ।୧୮୨।
ହିତାୟ ସର୍ବଲୋକାନାଂ ପୁଷ୍ୟଯାତ୍ରା ମହୋଦ୍ଭବା ।
ପୁଣ୍ୟ ପଞ୍ଚଶରେଣୋକ୍ତା ପୁଷ୍ୟଯାତ୍ରାର୍ଥସାଧିକା । ୧୮୩ ।
ତସ୍ମାତ୍କୂର୍ଯ୍ୟାପ୍ରଯତ୍ନେନ ପୁଷ୍ୟଯାତ୍ରା ବିଧାନତଃ ।
ସର୍ବବସ୍ତୁସ୍ୟ ଶାନ୍ତ୍ୟର୍ଥଂ ସର୍ବଶସ୍ୟ ପ୍ରବୃଦ୍ଧୟେ । ୧୮୪ ।
ପୁଷ୍ୟଯାତ୍ରାଂ ନ କୁର୍ବନ୍ତି ଯେ ମୂଢ଼ା ବଳଦର୍ପିତାଃ ।
ନ ତେଷାମୁପଶମସ୍ତେଷାଂ ନ ଚ ତତ୍ର ଭବେତ୍ସୁଖଂ ।୧୮୫।
ପୌଷେମାସି ତତଃ କୁର୍ଯ୍ୟାଦ୍ଧାନ୍ୟଚ୍ଛେଦଂ ବିଚକ୍ଷଣଃ ।
ମର୍ଦ୍ଦୟିତ୍ୱା ତଥା ଯୋଗମାହୃତ୍ୟେନ ପ୍ରମାଣୟେତ୍ ।
ପ୍ରମାଦେନାପି ଧାନ୍ୟାନଂ ପୌଷେ ବ୍ୟୟଂ ନ କାରୟେତ୍ ।

ଅଢ଼କ ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଦ୍ୱାଦଶାଙ୍ଗୁଳକୈର୍ମାନୈର୍ଘଟକଃ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତଃ ।
ମାପନଂ ତୈର୍ବଧାନ୍ୟାନାଂ ବାମାବର୍ତ୍ତେ ନ କାରୟେତ୍ ।।
ଧାନ୍ୟାନାଂ ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତଂ ମାପନଂ ବ୍ୟୟକାରଣଂ ।
ବାମାବର୍ତ୍ତମିଦଂ ଧାନ୍ୟଂ ସମ୍ୟକ୍ ବୃଦ୍ଧିକରଂ ପରଂ । ୧୮୮
ଷେଷ୍ଟାତବାମ୍ରପ୍ରସ୍ଥାଗ କୃତମାଢ଼କମୁତ୍ତମଂ ।
କପିତ୍ଥପର୍କଟୀ ଜମ୍ବୁ ଜନିତଂ ବୈନ୍ୟବର୍ଦ୍ଧନଂ । ୧୮୯ ।

ଅଥ ଧାନ୍ୟ ସ୍ଥାପନଂ ।

ହସ୍ତେ ସ୍ୱାତୌ ଚ ପୁଷ୍ୟାୟାଂ ରେବତ୍ୟାଂ ଚ ପ୍ରଜାପତୌ
ଯମମୂଳୋତ୍ତରେ ସୌମ୍ୟେ ମଘାୟାଂ ଚ ପୁନର୍ବସୌ ।୧୯୦।

ଜୀବେ ସୋମ ଭୃଗୋବାରେ ଜଧନ ଛୂର ବଜାଚେ ।
ମୀନଲଗ୍ନେ ଶୁଭୈର୍ଯୁକ୍ତେ ଧାନ୍ୟସ୍ଥାପନମୁତ୍ତମଂ ।୨୯୧।

ଅଥ ଧାନ୍ୟ ସ୍ଥାପନ ମନ୍ତ୍ରଃ ।

ଓଁ ଧନଦାୟ ସର୍ବଲୋକହିତାର୍ଥାୟ ଦେହି ମେ ଧନଂ ସ୍ୱାହା ।
ଓଁ ନବଧୂର୍ଯ୍ୟ ସଦ୍ବେଦବେ ସର୍ବକାମ ବବର୍ଦ୍ଧିନ କାମରୂପିଣି ଦେହି ମେ ଧନଂ ସ୍ୱାହା ।

ଇଦଂ ମନ୍ତ୍ରଦ୍ୱୟଂ ଲିଖ୍ୟ ଧାନ୍ୟାଗାରେ ବିନିକ୍ଷିପେତ୍ ।
ସମ୍ମୃଷ୍ଟିଂ ଚ ପଗ୍ଣଂ କୁର୍ଯ୍ୟାତ୍ ତତୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରପୂଜୟେତ୍ ।

କୃଷାଣ ଲକ୍ଷଣଂ ।

ଯଃ କରୋତି କୃଷିଂ ସମ୍ୟକ୍ କୃଷାଣସ୍ତୁ ସ ଉଚ୍ୟତେ ।
ଅନ୍ନଂ ଦଦାନୋ ବଧିବଜ୍ଞ୍ ଶ୍ଚାପଃ ସୁପ୍ରିୟାତିଥିଃ । ୨୯୨ ।

ଇତି ପରାଶର ପ୍ରଣୀତଂ କୃଷିପ୍ରକରଣଂ ସମାପ୍ତଂ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁସ୍ତକର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ସ୍ତ୍ରୀଣ୍ଡ୍ରି ମହୋଦୟଃ	ଟ ୦ ୫
ପ୍ରେତବୃତ୍ୟପଦ୍ଧତି ...	ଟ ୦ ।√
ରୁଦ୍ରଦେବଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ	ଟ ୦ /୩
ଦାଣ୍ଡପହଁରା, କାର୍ତ୍ତିଅଁଳା ଓ ଷଠୀଓଷା କଥା	ଟ ୦ /୩
ସମରତରଙ୍ଗ	ଟ ୦ √୨
ବୈଦ୍ୟଜୀବନ	ଟ ୦ ।
[illegible]ରାଣ	ଟ ୦ ।
ଗୁପ୍ତଭାଗବତ ...	ଟ ୦ ।√
ତ୍ରୟୋଦଶସ୍କନ୍ଧ	ଟ ୦ ।
ପଣଙ୍କରେଖା ...	ଟ ୦ /
ଖଞ୍ଜୀରତ୍ନ	ଟ ୦ /
ଶ୍ଲୋକରତ୍ନାବଳୀ ପ୍ରଥମଭାଗ	ଟ ୦ √
,, ଦ୍ୱିତୀୟଭାଗ	ଟ ୦ √

ଉପରୋକ୍ତ ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ବାଲୁବଜାରସ୍ଥ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ମିଳିପାରେ ।